

รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
ศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม

ANNUAL REPORT FISCAL YEAR 2017

THE COURTS OF JUSTICE AND THE OFFICE OF THE JUDICIARY

ทุกษ์เทศษทัตทัง	ทลยไทย
สัันตุรียัศรึแสดงไศ	สัองหตุ้า
พระหริรักรษัทรงชัย	สัอรรคต สังแถ
ขลเนตรนองทอุมฟ้า	ทลากทันทหัยไทย
ธ สเตุสัศุหุ้	สัรลองสัอรรค
สัตุสัอึันโศกสัลย	ทมนัแศรึ้า
แรมนึราศรึ้างลอบัลย	ก้าสัรต
พระกรุณนปุกเกตุ้า	สัถึตไวัณนึจนึรันตริ

ปอองข้าพระพทลตุ้ ขอนอุมเกตุ้านอุมกรษัทมนอุมว้าสักึนพระมหากุรณนอึคณททาสัตุตมิได้
 ข้าพระพทลตุ้ ข้าราชกัการฟ้ายตุอากการศ้าอึยตุตึธรรม

องค์ประกอบของสัญลักษณ์

ดวงตราประกอบด้วยพระมหาพิชัยมงกุฏ ครอบอยู่เหนือ
อุณาโลม และตราพระศูลฟ้าห์ตั้งอยู่บนพานสองชั้น
มีพระแท่นรองรับพาน โดยมีครุฑจับนาคทวนไว้เหนือศิระ
ล้อมรอบด้วยดอกบัวเก้าดอก เป็นดอกบัวตูมแปดดอก
ดอกบัวบานหนึ่งดอก

ความหมายขององค์ประกอบตราสัญลักษณ์

1. พระมหาพิชัยมงกุฏครอบอยู่เหนืออุณาโลม หมายถึง
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. ดอกบัว หมายถึง ความบริสุทธิ์ผุดผ่อง และทั้งหมดมี
9 ดอก หมายถึง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9
3. ตราพระศูลฟ้าห์ตั้งอยู่บนพานและมีฐานรองรับพาน
อีกทอดหนึ่ง หมายถึง ความยุติธรรมตั้งอยู่บนรากฐาน
อันมั่นคง
4. ครุฑจับนาค หมายถึง แผ่นดิน

ความหมายโดยรวม คือ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9
ผู้พระราชทานความบริสุทธิ์ยุติธรรม
ทั่วทั้งแผ่นดิน

คำนำ

ศาลยุติธรรมเป็นสถาบันหลักที่สำคัญของประเทศ เป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการเพื่ออำนวยความยุติธรรมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน โดยมีสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหน่วยงานตุลาการที่มีภารกิจหลักในการสนับสนุนงานตุลาการให้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาระบบงานและกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรมทั่วประเทศ ซึ่งปัจจุบันมีความแตกต่างกันตามบริบทของศาลนั้นๆ และการบริหารจัดการองค์กรในทุกด้าน เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีแต่ละประเภท เป็นไปด้วยความเป็นธรรม สะดวก รวดเร็ว และเสมอภาค

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรมได้พัฒนาองค์กรโดยมีกรอบแนวทางในการดำเนินงาน ได้แก่ นโยบายประธานศาลฎีกา และแผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม ที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติโดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างการอำนวยความยุติธรรมให้มีมาตรฐานระดับสากลในทุกชั้นศาล เช่น พัฒนาการพิจารณาพิพากษาคดีทุกจริตและประพฤติมิชอบ พัฒนาระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารทางระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมการเข้าถึงการอำนวยความยุติธรรม พัฒนาการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญา การปล่อยชั่วคราวด้วยระบบประเมินความเสี่ยงและกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราว เป็นต้น และเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อการอำนวยความยุติธรรมของศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความสมานฉันท์และความสงบสุขในสังคม ตลอดจนพัฒนาความร่วมมือด้านวิชาการ การศาล และการยุติธรรมทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดแผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม และการพัฒนาองค์กรศาลยุติธรรมให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมากำหนดนโยบายทางการบริหารและการดำเนินงานขององค์กรให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน

สำนักงานศาลยุติธรรมได้รวบรวมผลการดำเนินงานที่สำคัญของศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 พร้อมทั้งจัดทำเป็นรายงานประจำปีของศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า อ้างอิง ตลอดจนเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาองค์กรศาลยุติธรรมต่อไป

(นายสรารุช เบญจกุล)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สารบัญ

10	ศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม	73	เสริมสร้างการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้มีมาตรฐานระดับสากล
10	นโยบายประธานศาลฎีกา	75	เสริมสร้างมาตรฐานการพิจารณาพิพากษาคดี
12	แผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2557 – 2560	102	ส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้เสียหาย คู่ความ และประชาชน
14	โครงสร้างและอำนาจหน้าที่	115	ส่งเสริมให้นำคดีเข้าสู่ระบบการระงับข้อพิพาททางเลือก
43	งบประมาณที่สำนักงานศาลยุติธรรมได้รับ	121	เสริมสร้างองค์ความรู้ และพัฒนาความร่วมมือด้านวิชาการ การศาล และการยุติธรรมทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ
47	สรุปผลงานด้านการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม	123	ส่งเสริมความร่วมมือด้านการยุติธรรมในประเทศ
71	สรุปผลงานสำคัญของศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม	129	ส่งเสริมความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างประเทศ
		137	การส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ด้านการพัฒนากฎหมาย
		138	เสริมสร้างศูนย์กลางเรียนรู้ด้านกฎหมายและการอำนวยความสะดวกยุติธรรม

141 เพิ่มศักยภาพระบบการสนับสนุน
การอำนวยความสะดวกยุทธธรรม

143 เสริมสร้างระบบการบริหารสำนักงาน
เพื่อสนับสนุนการอำนวยความสะดวก
ยุทธธรรมให้มีประสิทธิภาพ

146 เสริมสร้างความเข้มแข็งระบบ
แผนงาน งบประมาณ และ
การติดตามประเมินผล

150 พัฒนาระบบงานบริหารการเงินและ
การบัญชีของสำนักงานศาลยุติธรรม

151 เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านงาน
บริหารพัสดุ

152 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อสนับสนุนการอำนวยความสะดวก
ยุทธธรรม

153 บริหารงานบุคคล และเสริมสร้าง
ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

163 บริการประชาชนและสังคม
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

171

กิจกรรมแห่งความภักดี
เพื่อถวายแด่พระบาทสมเด็จพระ
พระปรมินทรมหาภูมิพล
อดุลยเดช

179

ประมวลภาพกิจกรรม
ที่สำคัญ

189

ภาคผนวก

191

พระราชบัญญัติ และพระราชกฤษฎีกา
เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีของศาล

192

ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำแนะนำ
และประกาศเกี่ยวกับกระบวนการ
พิจารณาคดีของศาล

194

รายชื่อศาลยุติธรรมทั่วราชอาณาจักร
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

นโยบายประธานศาลฎีกา

นายวิระพล ตั้งสุวรรณ ประธานศาลฎีกา
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 – 2560

“อำนวยความสะดวกยุติธรรมโดยยึดมั่นในหลักนิติธรรม”

1. ด้านการอำนวยความสะดวกยุติธรรมและการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

- 1.1 มุ่งเน้นการพิจารณาพิพากษาคดีภายใต้หลักนิติธรรมให้เป็นไปอย่างเปิดเผย ถูกต้องตามกฎหมาย มีมาตรฐานที่ชัดเจน และเหมาะสมแก่ประเภทคดี
- 1.2 เสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบองค์คณะในการพิจารณาพิพากษาคดี ทั้งในศาลชั้นต้นและศาลสูง ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 1.3 จัดตั้งศาลโดยคำนึงถึงพื้นที่และลักษณะคดีเพื่อให้ประชาชนทั่วประเทศได้รับความสะดวก รวดเร็ว เท่าเทียมกัน และเสียค่าใช้จ่ายน้อย
- 1.4 นำเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมมาใช้เพื่อส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการพิจารณาพิพากษาคดี การบริหารจัดการ และการให้บริการประชาชน
- 1.5 ส่งเสริมให้ผู้พิพากษามีบทบาทในการแสวงหาข้อเท็จจริง รวมทั้งสนับสนุนการนำกระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ในการพิสูจน์ความจริงในคดีภายในกรอบของกฎหมาย
- 1.6 สนับสนุนให้ผู้พิพากษาใช้แนวทางการลงโทษหรือการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูที่หลากหลาย โดยใช้ดุลพินิจให้เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีและผู้กระทำความผิดแต่ละราย

1.7 สนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดีโดยส่งเสริมและพัฒนาระบบการระงับข้อพิพาททางเลือก

1.8 มุ่งคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยในการปล่อยชั่วคราวตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดโดยนำมาตรการหรือวิธีการที่สามารถป้องกันการหลบหนีมาใช้แทนการเรียกหลักประกัน

1.9 เสริมสร้างบทบาทของศาลยุติธรรมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

2. ด้านการพัฒนาระบบงานศาลยุติธรรม

2.1 พัฒนาระบบงานศาลยุติธรรมให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก เท่าเทียมกันและเสียค่าใช้จ่ายน้อย

2.2 ปรับปรุงโครงสร้างและระบบงานของสำนักงานศาลยุติธรรมและสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกาโดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจเพื่อสนับสนุนภารกิจของศาลยุติธรรม ตลอดจนวางแผนและจัดการบริหารงานบุคคลให้เหมาะสม

2.3 พัฒนากฎหมายและระบบวิธีพิจารณาคดีให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมสอดคล้องกับพัฒนาการด้านเศรษฐกิจและบริบทของสังคม

- 2.4 เร่งรัดการออกระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
ข้อบังคับ ข้อกำหนด และคำแนะนำของประธานศาลฎีกา
เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายและเป็น
แนวทางในการปฏิบัติงาน
- 2.5 พัฒนาระบบศาลชำนาญพิเศษและการเข้าสู่ตำแหน่ง
ของผู้พิพากษาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
- 2.6 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ การงบประมาณ และ
การใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- 2.7 ปฏิรูปการจัดทำฐานข้อมูลคดีให้ทันสมัยและมี
มาตรฐานเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการคดีให้มี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 2.8 ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในกระบวนการยุติธรรม
เพื่อขับเคลื่อนนโยบายและสร้างความร่วมมือ
ด้านกระบวนการยุติธรรมในการอำนวยความสะดวก
ให้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.9 ส่งเสริมและพัฒนาการสื่อสารทั้งภายในและภายนอก
องค์กรเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง
และรวดเร็ว

3. ด้านการพัฒนาบุคลากร

- 3.1 เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และสร้างจิตสำนึก
ในการอำนวยความสะดวก รวมทั้งส่งเสริมการเป็น
แบบอย่างที่ดีในการดำรงตนของข้าราชการตุลาการ
และบุคลากรในศาลยุติธรรม
- 3.2 ปรับปรุงโครงสร้างระบบงานวิจัย การพัฒนาบุคลากร
และหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพ
สร้างองค์ความรู้ และเสริมสร้างประสิทธิภาพของ
ข้าราชการตุลาการและบุคลากรในศาลยุติธรรม
ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ
- 3.3 จัดสวัสดิการและยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของข้าราชการตุลาการ และบุคลากรในศาลยุติธรรม
ทุกระดับเพื่อให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง มีความพร้อม
ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

4. ด้านการต่างประเทศ

- 4.1 เสริมสร้างความร่วมมือทางการศาลและกระบวนการ
ยุติธรรมเพื่อยกระดับศาลยุติธรรมไทยให้มีบทบาท
ในระดับสากล
- 4.2 พัฒนาความร่วมมือทางด้านวิชาการ การฝึกอบรม
และการแลกเปลี่ยนบุคลากรกับต่างประเทศ
- 4.3 เสริมสร้างให้ประเทศต่างๆ และองค์กรระหว่างประเทศ
เชื่อมั่นในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรมไทย

แผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2557 – 2560

วิสัยทัศน์ และพันธกิจ

วิสัยทัศน์

“ศาลยุติธรรมเป็นผู้ใช้อำนาจตุลาการในการดำรงอำนาจอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม โดยการอำนวยความสะดวกยุติธรรมภายใต้หลักนิติธรรมด้วยความรวดเร็วเป็นธรรมและมีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับในระดับสากลทั้งมุ่งนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัยมาใช้ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลยุติธรรมได้โดยง่าย ภายในปี พ.ศ. 2560”

พันธกิจ

- พันธกิจ 1 การอำนวยความสะดวกยุติธรรมมีมาตรฐานระดับสากล
- พิจารณาพิพากษาคดีด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม
 - ระงับข้อพิพาททางเลือกด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม เช่น การไกล่เกลี่ย และการอนุญาโตตุลาการ เป็นต้น
 - การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างเสมอภาค
- พันธกิจ 2 การกระชับความร่วมมือทางการศาล การยุติธรรม และความร่วมมือทางวิชาการในระดับประเทศ ระดับภูมิภาคอาเซียน และระดับนานาชาติ
- พันธกิจ 3 การให้บริการการเรียนรู้แก่ประชาชน ด้านกฎหมายและการอำนวยความสะดวกยุติธรรมที่มีมาตรฐานระดับสากล
- พันธกิจ 4 การสนับสนุนการอำนวยความสะดวกด้วยความสะดวก รวดเร็ว และการให้บริการประชาชนที่มีคุณภาพสูงสุด

ยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม และเป้าประสงค์ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การดำเนินการของศาลยุติธรรมตามแผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2557 - 2560 ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ ศาลยุติธรรม และเป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1

เสริมสร้างการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้มีมาตรฐานระดับสากล เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม และให้ประชาชนเข้าถึงศาลยุติธรรมได้โดยง่าย

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ที่ 1

สังคมไทยมีความสงบเรียบร้อย และประเทศในประชาคมอาเซียนให้การยอมรับและเชื่อมั่นในความเป็นธรรมและการอำนวยความสะดวกยุติธรรมที่มีมาตรฐานระดับสากลของศาลยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 2

ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการอำนวยความสะดวกยุติธรรมในศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษให้มีมาตรฐานระดับสากล รองรับบรรทัดฐานจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการเป็นศูนย์กลางทางวิชาการ ด้านกฎหมายและคดีชั้นอุทธรณ์พิเศษในประชาคมอาเซียน

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ที่ 2

ภาคเศรษฐกิจ สังคม การค้า การลงทุนทั้งในและระหว่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศในประชาคมอาเซียน มีความเชื่อมั่นในความเชี่ยวชาญด้านคดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ และยอมรับในระบบการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษที่เป็นธรรมและมีมาตรฐานระดับสากล

ยุทธศาสตร์ที่ 3

กระชับความร่วมมือทางการศาล การยุติธรรม รวมทั้งความร่วมมือทางวิชาการทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาคอาเซียน ระดับนานาชาติ และเสริมสร้างสถานะและบทบาทของศาลยุติธรรมไทยในเวทีระหว่างประเทศ

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ที่ 3

หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับประเทศ ระดับภูมิภาคอาเซียน ระดับนานาชาติ รวมถึงองค์การระหว่างประเทศมีความเชื่อมั่นในศาลยุติธรรมไทย โดยให้การยอมรับและให้ความร่วมมือทางการศาล การยุติธรรม และความร่วมมือทางวิชาการทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี

ยุทธศาสตร์ที่ 4

เสริมสร้างศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านกฎหมาย และการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลยุติธรรมที่มีมาตรฐานระดับสากล

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ที่ 4

ศาลยุติธรรมเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านกฎหมาย และการอำนวยความสะดวกยุติธรรมที่มีมาตรฐานระดับสากล และมีองค์ความรู้เป็นที่น่าสนใจ เชื่อถือ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ค้นคว้า อ้างอิง

ยุทธศาสตร์ที่ 5

ยกระดับระบบงานธุรการศาล ระบบงานส่งเสริมงานตุลาการ และการให้บริการประชาชน ให้มีมาตรฐานและมีสมรรถนะสูง พร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ที่ 5

ศาลยุติธรรมมีระบบงานธุรการศาล และระบบงานส่งเสริมงานตุลาการ ที่มีมาตรฐานระดับสากลและมีขีดสมรรถนะสูงในการสนับสนุนการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้ดำเนินไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว รวมทั้งมีระบบการให้บริการต้อนรับประชาชนที่มีคุณภาพสูงสุด

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่

ศาลยุติธรรม มีโครงสร้างลักษณะงานแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ศาลยุติธรรม และสำนักงานศาลยุติธรรม โดยมีโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ศาลยุติธรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 197 วรรคแรก กำหนดให้การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปโดยยุติธรรม ตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายและในพระปรมาภิไธย พระมหากษัตริย์ และมาตรา 218 กำหนดให้ศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวง ได้แก่ คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีประเภทอื่นที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลยุติธรรม ได้แก่ คดีเยาวชนและครอบครัว คดีแรงงาน คดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ คดีภาษีอากร คดีล้มละลาย เว้นแต่คดีที่รัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่น

ศาลยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และพระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 มีอยู่ทั่วราชอาณาจักร แบ่งออกเป็น 3 ชั้น ได้แก่ ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา โดยแต่ละชั้นศาลมีเขตอำนาจศาล และมีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดี ดังนี้

1.1 ศาลชั้นต้น

ศาลชั้นต้น เป็นศาลซึ่งรับคำฟ้องหรือคำร้องในชั้นเริ่มต้นคดี หลังจากพิจารณาคดี แล้วจึงชี้ขาดตัดสินคดีเป็นศาลแรก ทั้งมีอำนาจในการดำเนินกระบวนการพิจารณาแทนศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกาในบางเรื่อง เช่น อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลดังกล่าว ฯลฯ โดยสามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ศาลชั้นต้นทั่วไปสำหรับกรุงเทพมหานคร และศาลชำนาญพิเศษ ศาลแต่ละประเภทมีอำนาจการพิจารณาพิพากษาคดี ดังนี้

1.1.1 ศาลชั้นต้นในเขตกรุงเทพมหานคร

หมายถึง ศาลชั้นต้นที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ได้แก่ คดีแพ่ง คดีผู้บริโภค คดีสิ่งแวดล้อม คดีนักท่องเที่ยว คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ และคดีอาญา รวมถึงคดีอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญา และโดยจำแนกศาลตามเขตพื้นที่ได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) ศาลชั้นต้นในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่

- ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี
- ศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง
- ศาลจังหวัดมีนบุรี ศาลจังหวัดตลิ่งชัน และศาลจังหวัดพระโขนง
- ศาลแขวงพระนครเหนือ ศาลแขวงพระนครใต้ ศาลแขวงธนบุรี ศาลแขวงดุสิต และศาลแขวงปทุมวัน

2) ศาลชั้นต้นในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร

ประกอบด้วยศาลจังหวัด ศาลแขวง และศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ซึ่งมีจำนวน 9 ภาค โดยมีอำนาจการพิจารณาพิพากษาคดี ดังนี้

• ศาลจังหวัด

ศาลจังหวัดเป็นศาลชั้นต้นที่ตั้งประจำในแต่ละจังหวัดหรือในบางอำเภอ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาทั้งปวง ที่ไม่ได้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรมอื่น โดยมีเขตอำนาจศาลตามที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดนั้นได้กำหนดไว้ หากจังหวัดนั้นไม่มีศาลแขวง ให้ศาลจังหวัดมีอำนาจพิจารณาคดีที่อยู่ในอำนาจศาลแขวง

• ศาลแขวง

ศาลแขวงจัดตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่เป็นความผิดเล็กน้อย และคดีแพ่งที่มีทุนทรัพย์พิพาทไม่สูง ทั้งนี้ เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีรวดเร็วยิ่งขึ้น และเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ศาลแขวงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีและมีอำนาจทำการไต่สวนหรือมีคำสั่งใดๆ ซึ่งผู้พิพากษาคนเดียวมีอำนาจตามที่กำหนดไว้ในพระธรรมนูญศาลยุติธรรม เช่น พิจารณาพิพากษาคดีแพ่งซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกิน 300,000 บาทและพิจารณาพิพากษาคดีอาญาซึ่งกฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างสูงไว้ให้จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่จะลงโทษจำคุกเกิน 6 เดือนหรือปรับเกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับซึ่งโทษจำคุกหรือปรับอย่างหนึ่งอย่างใดหรือทั้งสองอย่างเกินอัตราที่กล่าวแล้วไม่ได้

• ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาคจัดตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ไม่ว่าจะมีความผิดหรือความผิดอื่นที่เกี่ยวข้องรวมกันอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม เช่น คดีอาญาที่ฟ้องให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐในความผิดต่อหน้าที่ คดีอาญาที่ฟ้องให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลที่กระทำความผิดฐานพอกเงินที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาที่ฟ้องให้ลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐในความผิดต่อหน้าที่ หรือความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ กฎหมายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ หรือกฎหมายอื่นในการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นต้น โดยศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 1, 3, 4, 5, 6, 8 และ 9 เปิดทำการแล้วเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2560 ทั้งนี้ เพื่อให้การอำนวยความสะดวกในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.1.2 ศาลชำนาญพิเศษ

ศาลชำนาญพิเศษ เป็นศาลชั้นต้นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีของศาลนั้นๆ ซึ่งแตกต่างจากศาลชั้นต้นทั่วไป มีผู้พิพากษาที่ทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน และมีบุคคลภายนอกที่มีใช้ผู้พิพากษาแต่มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาสมทบเข้ามาร่วมพิจารณาและพิพากษาคดีด้วย

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ พ.ศ. 2558 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2558 เป็นต้นมาได้กำหนดให้ศาลชำนาญพิเศษ ประกอบด้วยศาล 5 ประเภท ได้แก่

1) ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่าง

ประเทศกลาง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 กำหนดให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งและคดีอาญาเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาพิพากษาคดีจากผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ เนื่องจากมีลักษณะคดีพิเศษแตกต่างไปจากการดำเนินคดีทั่วไป เพื่อให้การอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางด้านทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเชื่อถือได้ในระดับสากล และเนื่องจากปัจจุบันศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศยังไม่มีการจัดตั้งศาลในท้องถิ่นภูมิภาค จึงมีเขตอำนาจครอบคลุมท้องที่ทั่วราชอาณาจักร

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอยู่ในท้องที่ต่างจังหวัด โดยโจทก์ในคดีแพ่งสามารถยื่นคำฟ้องต่อศาลจังหวัดที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล หรือต่อศาลจังหวัดที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาล ส่วนโจทก์ในคดีอาญาสามารถยื่นคำฟ้องต่อ ศาลจังหวัดในเขตท้องที่ที่ความผิดเกิดขึ้น อ้างหรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้น หรือจำเลยมีที่อยู่หรือถูกจับได้ หรือท้องที่ที่เจ้าพนักงานทำการสอบสวนจำเลยก็ได้

2) ศาลภาษีอากรกลาง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรกลางและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. 2528 กำหนดให้ศาลภาษีอากรกลางมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีภาษีอากร ซึ่งมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากคดีแพ่งทั่วไป เพราะเป็นข้อพิพาทระหว่างเอกชนกับรัฐอันเนื่องมาจากการเก็บภาษีอากร การอุทธรณ์ในคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลภาษีอากรให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ ประกอบกับได้รับการพิจารณาโดยผู้พิพากษาที่มีความรู้ความเข้าใจในปัญหาทางด้านภาษีอากรโดยเฉพาะ จึงทำให้การพิจารณาคดีภาษีอากรเป็นไปได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

3) ศาลแรงงานกลาง และศาลแรงงานภาค 1 - 9

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาพิพากษาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 กำหนดให้จัดตั้งศาลแรงงานกลางขึ้นในกรุงเทพมหานคร และศาลแรงงานภาค โดยมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับการจ้างแรงงาน สิทธิหน้าที่ตามกฎหมายแรงงาน เป็นการอำนวยความสะดวกด้านแรงงานแก่นายจ้าง และลูกจ้างซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ การพิจารณาพิพากษาคดีแรงงานมีความแตกต่างจากอรรถคดีทั่วไปโดยจะใช้วิธีไต่ถามและระงับข้อพิพาทเป็นหลัก แต่หากคู่กรณีคือ นายจ้างกับลูกจ้าง ไม่สามารถตกลงกันได้ ศาลจะพิจารณาตัดสินชี้ขาดตามบัญญัติแห่งกฎหมาย การพิพากษาคดีนอกจากจะมีผลต่อคู่ความในคดีโดยตรงแล้ว ยังเป็นรากฐานในการสร้างแนวความคิด และบรรทัดฐานทางสังคม อันส่งผลต่อการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจ

ของประเทศชาติโดยรวม การดำเนินงานของศาลแรงงานกลางจึงนับได้ว่ามีส่วนสำคัญยิ่งต่อการสร้างความมั่นคงและความเจริญทางด้านเศรษฐกิจของชาติ ศาลแรงงานมีเจตนารมณ์ให้การพิจารณาพิพากษาคดีแรงงานเป็นไปอย่างประหยัด สะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม โดยคำนึงถึงหลักการคุ้มครองแรงงาน สวัสดิภาพแรงงาน แรงงานสัมพันธ์ การสร้างความเป็นธรรมในสังคมแรงงาน รวมถึงการส่งเสริมการผลิต การค้าและอุตสาหกรรมของประเทศอีกด้วย โดยการพิจารณาคดีประกอบด้วยผู้พิพากษา 3 ฝ่าย คือ ผู้พิพากษาซึ่งเป็นข้าราชการฝ่ายตุลาการ ผู้พิพากษาสมทบฝ่ายนายจ้าง และผู้พิพากษาสมทบฝ่ายลูกจ้าง จำนวนฝ่ายละเท่าๆ กัน ร่วมเป็นองค์คณะการพิจารณาพิพากษาคดี

4) ศาลล้มละลายกลาง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 กำหนดให้ศาลล้มละลายกลางมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ที่ไม่ใช่คดีอาญา รวมไปถึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีล้มละลายด้วย ทั้งนี้เนื่องจากการพิจารณาคดีล้มละลายและการฟื้นฟูกิจการเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและมีความซับซ้อนแตกต่างจากคดีแพ่งทั่วไปและเนื่องจากศาลล้มละลายมีเขตอำนาจตลอดกรุงเทพมหานคร ยังไม่ได้เปิดทำการในท้องที่ภูมิภาค ศาลล้มละลายกลางจึงมีเขตอำนาจทั่วราชอาณาจักร เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอยู่ในท้องที่ต่างจังหวัด โดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายฯ กำหนดให้สามารถยื่นคำฟ้องหรือคำร้องขอต่อศาลจังหวัด ซึ่งลูกหนี้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลหรือประกอบธุรกิจอยู่ในเขตได้ และอยู่ในดุลพินิจของศาลล้มละลายกลางว่าเห็นสมควรจะพิจารณาคดีพิพากษาคดี ณ ศาลจังหวัดท้องที่นั้น หรือ ณ ศาลล้มละลายกลาง ทั้งนี้ ศาลล้มละลายกลางอาจขอให้ศาลจังหวัดท้องที่ที่มีการยื่นคำฟ้องหรือคำร้องไว้ หรือศาลจังหวัดอื่นดำเนินกระบวนการพิจารณาที่มีใช้การวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทแห่งคดีได้ตามความจำเป็น

5) ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง และศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 กำหนดให้ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็ก (บุคคลอายุยังไม่เกิน 15 ปีบริบูรณ์) หรือเยาวชน (บุคคลอายุเกิน 15 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์) กระทำผิด คดีอาญาที่ศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้ออามาตามมาตรา 97 วรรคหนึ่ง คดีครอบครัว คดีคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือคดีอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัว โดยมีจุดมุ่งหมายคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำผิดหรือคุ้มครองสถานภาพของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดและคุ้มครองสถานภาพของครอบครัวให้เกิดความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันในครอบครัว รวมทั้งสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรในครอบครัวนั้น ทั้งทางด้าน การดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของศาลเยาวชนและครอบครัว มุ่งเน้นการหาปัจจัยที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนกระทำผิด และดำเนินการแก้ไขปัญหาทั้งตัวเด็กหรือเยาวชนและเหตุปัจจัยอื่นๆ เช่น ความสัมพันธ์ในครอบครัว ภาวะการณ์เลี้ยงดูเด็กหรือเยาวชนที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น เพื่อแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ให้เด็กหรือเยาวชนได้ประพฤติตนในทางที่ถูกต้อง เป็นพลเมือง ดียิ่งกว่าที่จะลงโทษและในการพิจารณาคดีศาลจะคำนึงถึง

บุคลิกลักษณะ สุขภาพ และภาวะแห่งจิตของเด็กหรือเยาวชนให้เหมาะสมกับตัวเด็กหรือเยาวชนและพฤติการณ์เฉพาะเรื่องและใน ส่วนการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีแพ่ง ศาลเยาวชนและครอบครัวจะมุ่งเน้นการคุ้มครองสถานภาพของครอบครัว การรักษาผลประโยชน์ที่เกี่ยวกับสิทธิและทรัพย์สินของผู้เยาว์ในคดีแพ่งหรือคดีครอบครัวโดยคำนึงถึงสวัสดิภาพ และอนาคตของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ รวมทั้งหามาตรการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือสามเณรและบุตรให้ปรองดองกัน

1.2 ศาลชั้นอุทธรณ์

ศาลชั้นอุทธรณ์ เป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาบรรดาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นที่อยู่ในเขตอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการอุทธรณ์ รวมทั้งมีอำนาจพิจารณาคำสั่งอื่นๆ เช่น มีคำสั่งเกี่ยวกับการขอประกันตัวในคดีอาญา และการขอทุเลาการบังคับในคดีแพ่ง เป็นต้น การพิจารณาของศาลอุทธรณ์มีลักษณะเป็นการตรวจสอบหรือทบทวนคำพิพากษาของศาลชั้นต้น มิใช่เป็นการพิจารณาคดีใหม่ นอกจากนี้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 219 วรรค 3 ได้กำหนดให้ศาลอุทธรณ์มีอำนาจพิจารณาและวินิจฉัยคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งและเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น

ศาลชั้นอุทธรณ์ประกอบด้วย

1) ศาลอุทธรณ์ มีอำนาจพิจารณาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งคดีแพ่ง คดีผู้บริโภคร คดีสิ่งแวดล้อม คดีอาญา คดีเลือกตั้ง คดียาเสพติด คดีอาญาทุจริต และคดีค้ำมนุษย์

2) ศาลอุทธรณ์ภาค 1 - 9 มีอำนาจพิจารณาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งคดีแพ่ง คดีผู้บริโภคร คดีสิ่งแวดล้อม คดีอาญา และคดีเลือกตั้ง

3) ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ เป็นศาลชั้นอุทธรณ์ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชำนาญพิเศษ ได้แก่ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลภาษีอากร ศาลแรงงาน ศาลล้มละลาย และศาลเยาวชนและครอบครัว เปิดทำการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดทำการศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ พ.ศ. 2559 โดยการพิจารณาพิพากษาคดีกระทำโดยองค์คณะผู้พิพากษาที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ เป็นการเฉพาะ เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีชำนาญพิเศษในชั้นอุทธรณ์เป็นไปอย่างมีเอกภาพ รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

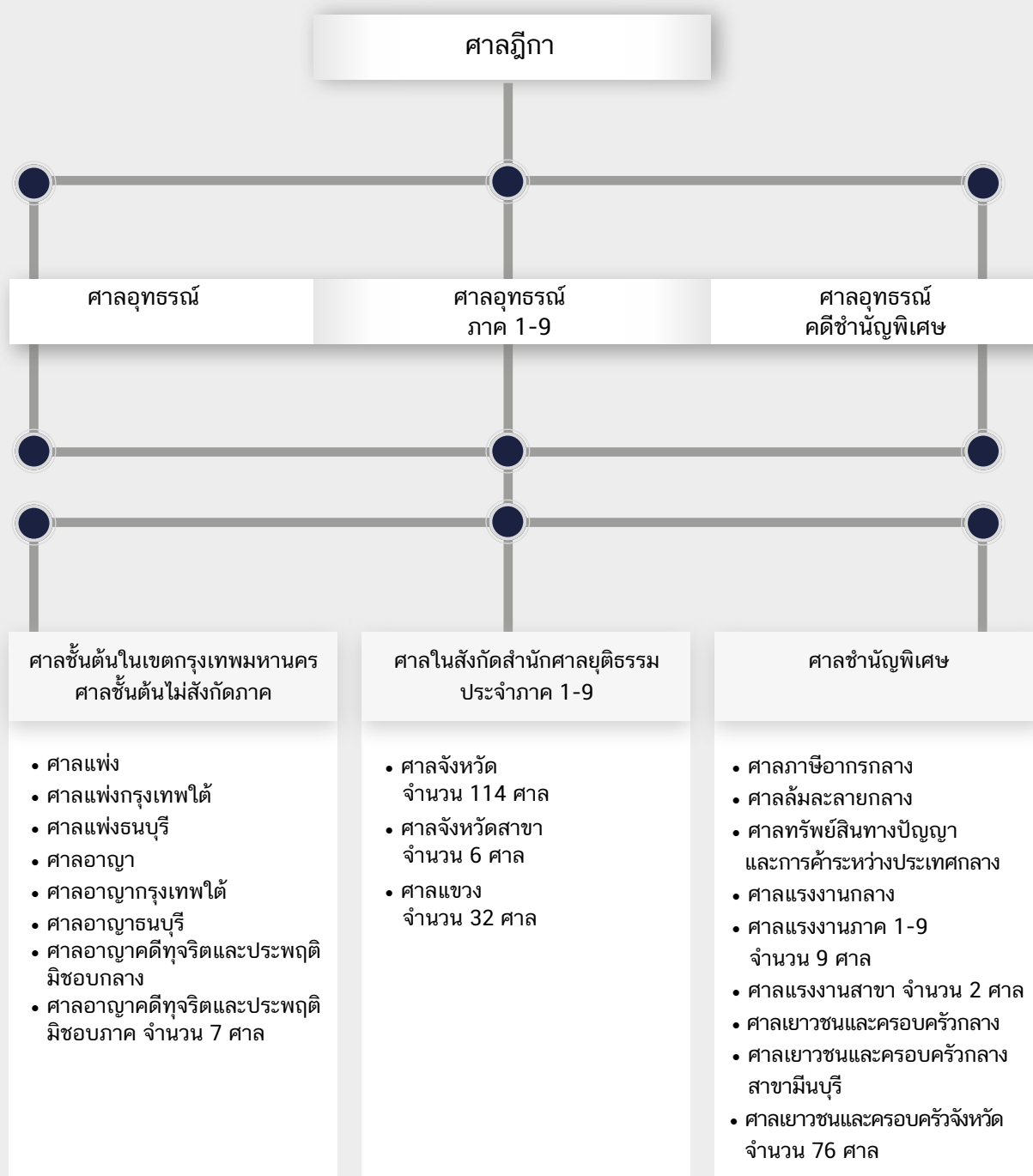
1.3 ศาลฎีกา

ศาลฎีกา เป็นศาลยุติธรรมชั้นสูงสุดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์แล้วแต่กรณีตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการฎีกา และมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นโดยตรงต่อศาลฎีกาไม่ต้องผ่านศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคตามกฎหมาย

เฉพาะ เช่น คดีแรงงาน คดีภาษีอากร คดีทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศ คดีล้มละลายเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการ เป็นต้น และคดีที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาพิพากษา รวมทั้งมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดหรือสั่งคำร้องคำขอที่ยื่นต่อศาลฎีกาตามกฎหมาย คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลฎีกาเป็นที่สุดท้ายตาม พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 23 และมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดคดีที่ศาลฎีกามีอำนาจวินิจฉัยได้ตามกฎหมายเฉพาะโดยมีประธานศาลฎีกาซึ่งเป็นประมุขของตุลาการศาลยุติธรรมเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด

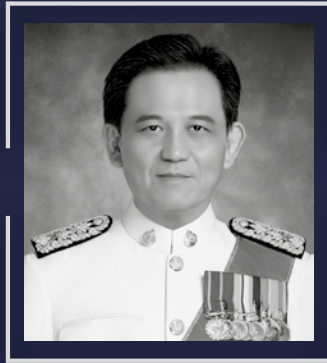
ศาลฎีกามีเพียงศาลเดียวตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีประกอบด้วยผู้พิพากษาอย่างน้อย 3 คน ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 27 แต่หากคดีใดมีปัญหาสำคัญ เมื่อประธานศาลฎีกาเห็นว่าควรให้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา ประธานศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้นำปัญหาดังกล่าวเข้าสู่การวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่หรือเมื่อเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติเป็นการเฉพาะว่าให้คดีเรื่องใดวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 140 วรรคสอง ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาประกอบด้วยผู้พิพากษาศาลฎีกาทุกคนซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ในวันที่มีการจัดประชุมใหญ่ แต่ทั้งนี้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้พิพากษาศาลฎีกาทั้งหมดนอกจากผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดคดีแล้ว ศาลฎีกามีองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา ซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและค้นคว้าปัญหาข้อกฎหมาย ตลอดจนช่วยตรวจและแก้ไขปรับปรุงร่างคำพิพากษาศาลฎีกา เพื่อเป็นหลักประกันในด้านความถูกต้อง ความรวดเร็วและความเป็นธรรมแก่ประชาชน และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายอื่น

แผนผังโครงสร้างศาลยุติธรรม

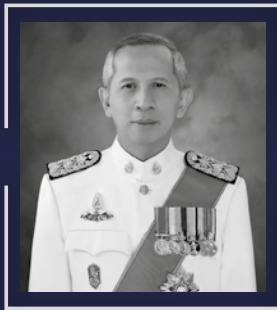

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม ข้อมูล ณ วันที่ 22 พฤษภาคม 2560

ผู้บริหารศาลยุติธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

นายวิระพล ตั้งสุวรรณ
ประธานศาลฎีกา

นายซิฟ จุลมนต์
รองประธานศาลฎีกา

นายวิรัช ชินวินิจกุล
(ดำรงตำแหน่ง 1 ต.ค. 58 – 9 ธ.ค. 59)
รองประธานศาลฎีกา

นายชาติชาย อัครวิบูลย์
รองประธานศาลฎีกา

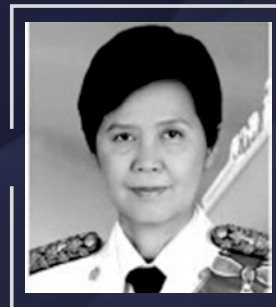
นางพฤษภา พนมยงค์
รองประธานศาลฎีกา

นายรตฤกษ์ นิติธรณ์
รองประธานศาลฎีกา

นายวิรุฬห์ แสงเทียน
รองประธานศาลฎีกา

นางกิติยีย์ จันสิัญชัย ธรรมเทนท์
(ดำรงตำแหน่ง 10 ธ.ค. 59 – 30 ก.ย. 60)
รองประธานศาลฎีกา

อัตรากำลังข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

อัตรากำลังข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมจำแนกตามระดับชั้น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ปีงบประมาณ พ.ศ. / ๒๕๖๐	ระดับชั้น					รวม
	ชั้น 2 ขึ้นไป	ชั้น 1	ผู้ช่วยผู้พิพากษา	ผู้พิพากษาอาวุโส	นิติ-ยุติธรรม	
ชาย	2,801	146	40	270	9	3,257
หญิง	1,197	100	105	48	-	1,450
รวมทั้งสิ้น	3,988	246	145	318	9	4,707

ที่มา: สำนักคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม

อัตรากำลังข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมจำแนกตามชั้นศาล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ชั้นศาล	จำนวน (คน)
ชั้นศาลฎีกา	150
ชั้นศาลอุทธรณ์	764
ชั้นศาลชั้นต้น	3,084
ผู้พิพากษาประจำศาล	246
ผู้ช่วยผู้พิพากษา	145
ผู้พิพากษาอาวุโส	318
รวม	4,707

ที่มา: สำนักคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม

2. สำนักงานศาลยุติธรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 275 และ พ.ศ. 2550 มาตรา 217 บัญญัติให้ศาลยุติธรรมมีหน่วยงานธุรการของศาลยุติธรรมที่เป็นอิสระ โดยมีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกา ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 กำหนดให้สำนักงานศาลยุติธรรมเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการของศาลยุติธรรม งานส่งเสริมตุลาการและงานวิชาการ เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ศาลยุติธรรม รวมทั้งเสริมสร้างให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 และ พระธรรมนูญศาลยุติธรรมซึ่งได้ใช้บังคับโดยพระราชบัญญัติให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 เป็นต้น

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักงานศาลยุติธรรมปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายใน และกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อให้เหมาะสมกับการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ศาลยุติธรรมตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ประกอบกับเพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมมีความชัดเจน และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตามประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง กำหนดให้มีสำนักอำนวยการประจำศาลและสำนักงานประจำศาล (ฉบับที่ 26) ประกาศ ณ วันที่ 8 มีนาคม 2560 และประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2560 โดยแบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น ได้แก่

2.1 สำนักสถาบัน กอง และศูนย์

สำนักสถาบัน กอง และศูนย์ เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนศาลยุติธรรม ส่งเสริมงานตุลาการและวิชาการ ได้แก่ กำหนดนโยบาย แผนงานโครงการ งานงบประมาณและการเงินของศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม ส่งเสริมประสาน และดำเนินการระงับข้อพิพาทโดยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการ และการระงับข้อพิพาทโดยทางเลือกอื่น สนับสนุนการดำเนินงานของศาลในด้านวิชาการกฎหมาย และระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนจัดหาครุภัณฑ์ที่ดิน อาคารสถานที่ และบ้านพักของศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม งานบริหารงานบุคคลและพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

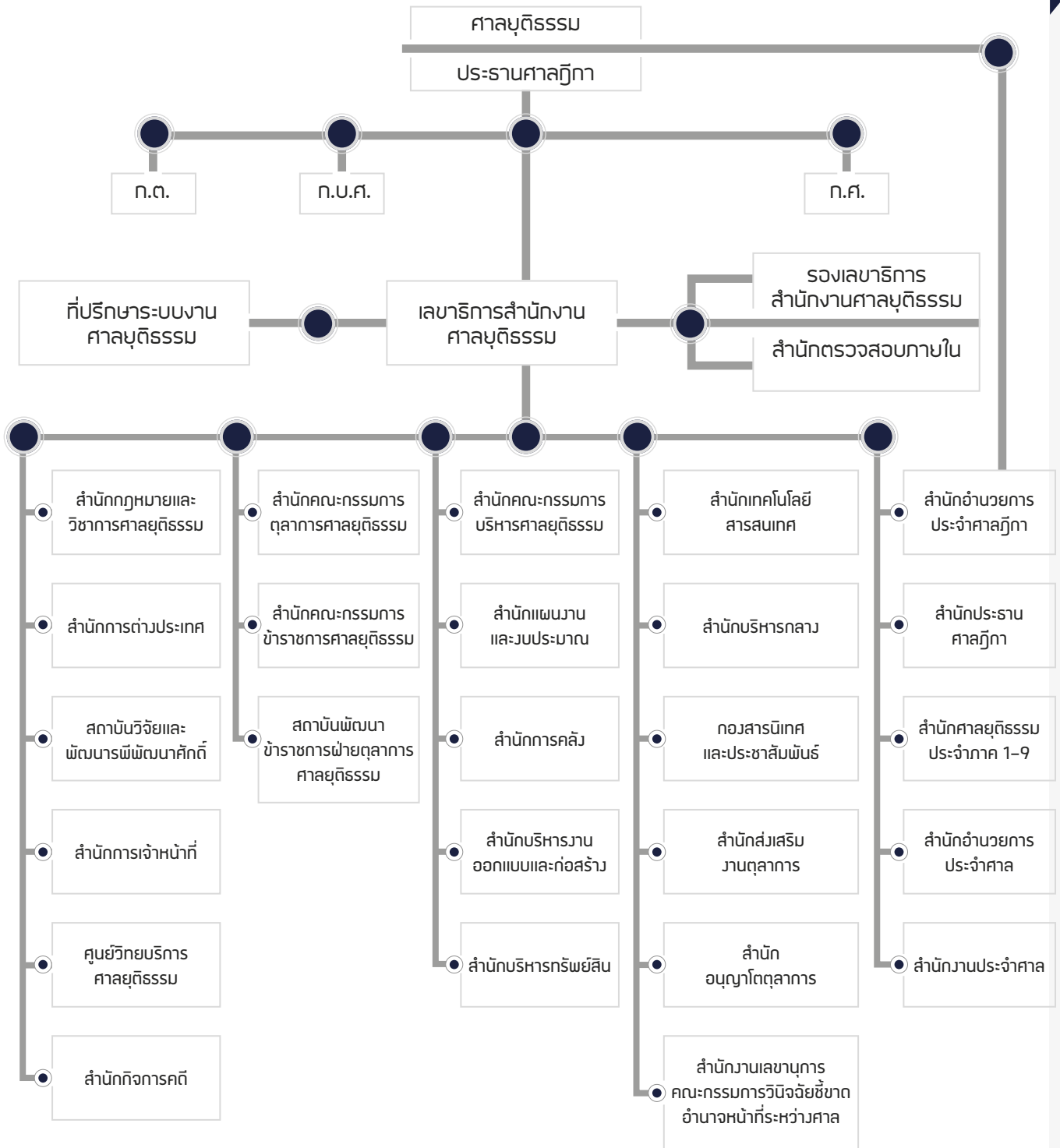
2.2 สำนักศาลยุติธรรมประจำภาค 1 - 9

สำนักศาลยุติธรรมประจำภาค 1 - 9 เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนปฏิบัติงานของสำนักอำนวยการประจำศาลและสำนักงานประจำศาลในเขตของอธิบดี รวมทั้งสนับสนุนงานวิชาการ งานแผนงาน การบริหารงบประมาณ งานด้านกฎหมายและเทคโนโลยีสารสนเทศและประสานงานร่วมกับหน่วยงานส่วนกลางและศาลในสังกัด

2.3 สำนักอำนวยการประจำศาลและสำนักงานประจำศาล

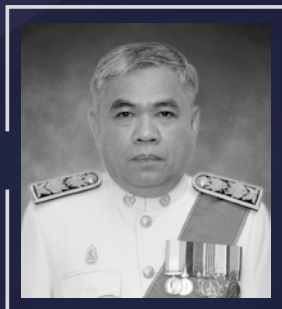
สำนักอำนวยการประจำศาลและสำนักงานประจำศาล เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนงานศาลในด้านบริหารจัดการและด้านวิชาการ เพื่อสนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม รวมทั้งนำการระงับข้อพิพาททางเลือกมาใช้ นอกเหนือจากการพิจารณาพิพากษาคดี ตลอดจนสนับสนุนงานด้านวิชาการ แผนงาน การบริหารงบประมาณ และพัฒนาเทคโนโลยีรวมถึงประสานงานร่วมกับสำนักศาลยุติธรรมประจำภาค

แผนผังโครงสร้างสำนักงานศาลยุติธรรม

ที่มา: ประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม พ.ศ. 2559 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2559

ผู้บริหารสำนักงานศาลยุติธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

นายอริคม อินทุภูติ
เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

นายสรวิธร เบญจกุล
รองเลขาธิการ
สำนักงานศาลยุติธรรม

นายภพ เอกธนาภิษ
รองเลขาธิการ
สำนักงานศาลยุติธรรม

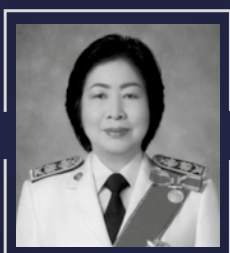
นางกมลทิพย์ กรวิจิตรกุล
รองเลขาธิการ
สำนักงานศาลยุติธรรม

นายพรางเพชร สิกธิกุล
รองเลขาธิการ
สำนักงานศาลยุติธรรม

นางสาวสุวรรณี หลีกาพันธ์
ที่ปรึกษาระบบงาน
ศาลยุติธรรม

นางอรกัญญา ติฬกุล
ผู้ตรวจราชการ
สำนักงานศาลยุติธรรม

นางสาวนัชชา วรวัฒน์เมธิกุล
ผู้ตรวจราชการ
สำนักงานศาลยุติธรรม

นายบรรเลง แก่นยะกุล
ผู้ตรวจราชการ
สำนักงานศาลยุติธรรม

นายธนภาค เผื่อนโกศา
ผู้ช่วยเลขาธิการ
สำนักงานศาลยุติธรรม

อัตรากำลังข้าราชการศาลยุติธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

อัตรากำลังข้าราชการศาลยุติธรรมจำแนกตามประเภทและระดับตำแหน่ง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ประเภทและระดับตำแหน่ง	อัตรากำลัง (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม
ประเภทบริหาร			
บริหารระดับสูง (S2)			
1. เลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรม	1	-	1
2. รองเลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรม	2	-	2
3. ผู้ตรวจราชการ สำนักงานศาลยุติธรรม	1	2	3
บริหารระดับต้น (S1)			
ผู้ช่วยเลขานุการ สำนักงานศาลยุติธรรม	1	2	3
รวม	5	4	9
ประเภทอำนวยการ			
ผู้อำนวยการระดับสูง (M2)	46	92	138
ผู้อำนวยการระดับต้น (M1)	28	110	138
รวม	74	202	276
ประเภทวิชาการ			
ระดับทรงคุณวุฒิ (K5)	-	-	-
ระดับเชี่ยวชาญ (K4)	-	1	1
ระดับชำนาญการพิเศษ (K3)	134	568	702
ระดับชำนาญการ (K2)	585	1,796	2,381
ระดับปฏิบัติการ (K1)	639	1,448	2,087
รวม	1,358	3,813	5,171
ประเภททั่วไป			
ระดับทักษะพิเศษ (O4)	-	-	-
ระดับอาวุโส (O3)	5	-	5
ระดับชำนาญงาน (O2)	203	2,035	2,238
ระดับปฏิบัติงาน (O1)	337	1,400	1,737
รวม	545	3,435	3,980
รวมทั้งสิ้น	1,982	7,454	9,436

ที่มา : สำนักคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม

อัตรากำลังข้าราชการศาลยุติธรรมจำแนกตามการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

การศึกษา	อัตรากำลัง (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม
ปริญญาเอก	2	8	10
ปริญญาโท	459	1,378	1,837
ปริญญาตรี	1,200	4,603	5,803
ต่ำกว่าปริญญาตรี	346	1,440	1,786
รวม	2,007	7,429	9,436

ที่มา : สำนักคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม

คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.)

องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่

องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 10 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.บ.ศ.” ประกอบด้วย

1. ก.บ.ศ. โดยตำแหน่ง ประธานศาลฎีกาเป็นประธาน ก.บ.ศ. โดยตำแหน่ง

2. ก.บ.ศ. จากข้าราชการตุลาการประจำชั้นศาล กรรมการบริหารศาลยุติธรรมจากข้าราชการตุลาการในแต่ละชั้นศาล จำนวน 12 คน ซึ่งข้าราชการตุลาการเว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้พิพากษาเป็นผู้เลือกตั้งต่อไปนี้

(ก) ศาลฎีกา ให้เลือกจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งในศาลฎีกาในตำแหน่ง ที่ไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา จำนวน 4 คน

(ข) ศาลอุทธรณ์ ให้เลือกจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งในศาลอุทธรณ์และ ศาลอุทธรณ์ภาคในตำแหน่ง ที่ไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์หรือผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค จำนวน 4 คน

(ค) ศาลชั้นต้น ให้เลือกจากข้าราชการตุลาการผู้มีอาวุโสสูงสุดหนึ่งร้อยคนแรก ที่ดำรงตำแหน่งในศาลชั้นต้นและ ซึ่งมีข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส จำนวน 4 คน

ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และข้าราชการตุลาการ ซึ่งได้รับคำสั่งให้ไปช่วยราชการในศาลอื่นมีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการบริหารศาลยุติธรรมในชั้นศาล ซึ่งข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีเงินเดือนอยู่ในชั้นของศาลนั้น ในขณะที่จัดให้มีการเลือก

ห้ามมิให้กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมเป็นกรรมการบริหารศาลยุติธรรมในคราวเดียวกัน

3. ก.บ.ศ. ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการบริหารศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิด้านการงบประมาณ ด้านการพัฒนาองค์กร หรือด้านการบริหารและการจัดการ จำนวนไม่น้อยกว่า 2 คน แต่ไม่เกิน 4 คน ซึ่งประธานกรรมการบริหารศาลยุติธรรม และกรรมการบริหารศาลยุติธรรมจากข้าราชการตุลาการประจำ ชั้นศาล เป็นผู้เลือกจากบุคคลซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการตุลาการหรือข้าราชการศาลยุติธรรม

4. เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ ก.บ.ศ. เลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็น เลขานุการโดยตำแหน่ง และรองเลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรมที่เลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรม มอบหมายเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง

กรรมการบริหารศาลยุติธรรมมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ กรรมการบริหารศาลยุติธรรมซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ ต่อไปจนกว่ากรรมการใหม่เข้ารับหน้าที่ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการบริหารศาลยุติธรรมพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

1. ตาย
2. ลาออก
3. พ้นจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการในกรณีที่เป็นประธานศาลฎีกา และพ้นจากตำแหน่งเพราะเลื่อนชั้นศาล
4. ในกรณีที่กรรมการบริหารศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม

ในกรณีเป็นที่สงสัยเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ให้ ก.บ.ศ. เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการบริหารราชการศาลยุติธรรม ในส่วนที่เกี่ยวกับงานบริหารราชการและงานธุรการของสำนักงานศาลยุติธรรม ให้เป็นไป ตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผน และประเพณีปฏิบัติของทางราชการศาลยุติธรรม โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ออกระเบียบหรือประกาศหรือมีมติเพื่อการบริหารราชการศาลยุติธรรมในส่วนที่ เกี่ยวกับงานบริหารราชการและงานธุรการของสำนักงานศาลยุติธรรม ให้เป็นไปตามนโยบายของประธานศาลฎีกา รวมทั้งมีอำนาจยับยั้งการบริหารราชการของศาลยุติธรรมหรือสำนักงานศาลยุติธรรม ที่ไม่เป็นไปตามระเบียบ ประกาศ หรือมตินั้นด้วย
2. ให้ความเห็นชอบในการเสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการและการอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนของศาลยุติธรรมต่อคณะรัฐมนตรี
3. พิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายในการบริหารราชการของศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อดำเนินการตามมาตรา 32

4. พิจารณาให้ความเห็นชอบในการบริหารจัดการงบประมาณ และการพัสดุของ ศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม
5. การกำหนดวันทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณีวันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมและลูกจ้างของสำนักงานศาลยุติธรรม
6. กำหนดให้มีตราสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายใดเพื่อใช้ในการบริหารราชการศาลยุติธรรม รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการทำและใช้ตราสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายนั้นไว้ด้วย
7. แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลให้ทำการใดๆ แทน และกำหนดอัตราเบี้ยประชุม หรือ ค่าตอบแทนให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้ง
8. กำกับดูแลการบริหารราชการศาลยุติธรรมให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น
9. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.บ.ศ.

คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (1 ต.ค. 2559 – 30 ก.ย. 2560)

ประธานกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

นายวีระพล ตั้งสุวรรณ ประธานศาลฎีกา

กรรมการบริหารศาลยุติธรรมชั้นศาลฎีกา

1. นายสุบุญ วุฒิวงศ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา
2. นายอาเล็ก จรรยาทรัพย์กิจ ผู้พิพากษาศาลฎีกา
3. นายชาติชาย กริชชาญชัย ผู้พิพากษาศาลฎีกา
4. นายชูชัย วิริยะสุนทรวงศ์ ผู้พิพากษาศาลฎีกา

กรรมการบริหารศาลยุติธรรมชั้นศาลอุทธรณ์

1. นางเมทินี ชโลธร ประธานศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ
2. นายสิทธิโชค อินทรวิเศษ รองประธานแผนกคดีสิ่งแวดล้อมในศาลอุทธรณ์ภาค 1
3. นายเศกสิทธิ์ สุขใจ ประธานแผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในศาลอุทธรณ์
4. นายฉัตรชัย ไทรโชติ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์

กรรมการบริหารศาลยุติธรรมชั้นศาลชั้นต้น

1. นายอำนาจ พวงชมพู อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง
2. นายทัศนพงษ์ เหล่ารักรวงศ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลภาค 6
3. นายคมกริช วรรณไพบูลย์ รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญากรุงเทพใต้
4. นายสุรพล กล่อมจิตต์ ผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีคุ้มครองสิทธิในศาลอาญา

กรรมการบริหารศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ (ด้านการงบประมาณ)
2. นายสมชัย สัจจพงษ์ ปลัดกระทรวงการคลัง (ด้านการบริหารและการจัดการ)
3. นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส เลขาธิการคณะรัฐมนตรี (ด้านการบริหารและการจัดการ)
4. นางสาวสุทธิรัตน์ รัตนโชติ อธิบดีกรมบัญชีกลาง (ด้านการพัฒนาองค์กร)

เลขานุการกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

นายอติคม อินทุภูติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

ผู้ช่วยเลขานุการกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

นายภพ เอกरणานิช รองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

การดำเนินงานสำคัญ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

1. ออกระเบียบ ก.บ.ศ. จำนวน 12 ฉบับ เช่น

1. ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 แก้ไขข้อ 10 ในส่วนคณะอนุกรรมการตรวจนับคะแนน (ในการประชุม ก.บ.ศ. ครั้งที่ 4/2560 เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2560)

2. ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีอาญา พ.ศ. 2560 (ในการประชุม ก.บ.ศ. ครั้งที่ 13/2560 เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2560)

3. ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. 2560 (ในการประชุม ก.บ.ศ. ครั้งที่ 15/2560 เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2560)

2. ออกประกาศ ก.บ.ศ. จำนวน 13 ฉบับ เช่น

1. ประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 (ในการประชุม ก.บ.ศ. ครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2560)

2. ประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง กำหนดให้มีสำนักงานอำนวยการประจำศาลและสำนักงานประจำศาล (ฉบับที่ 26) (สำนักงานประจำศาลจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานประจำศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 1 - ภาค 9 สำนักงานประจำศาลจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานประจำศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 1 ภาค 3 ภาค 4 ภาค 5 ภาค 6 ภาค 8 และภาค 9 มีกำหนดเปิดทำการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2560 เป็นต้นไป สำหรับสำนักงานประจำศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 2 และภาค 7 มีกำหนดเปิดทำการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 เป็นต้นไป)

วันที่ 1 เมษายน 2560 เป็นต้นไป สำหรับสำนักงานประจำศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 2 และภาค 7 มีกำหนดเปิดทำการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 เป็นต้นไป) (ในการประชุม ก.บ.ศ. ครั้งที่ 3/2560 เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2560)

3. เห็นชอบร่างกฎหมายต่างๆ เช่น

1. ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ที่ให้ยกเลิบบทเฉพาะกาลที่กำหนดให้ข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ผู้พิพากษาอาวุโส ที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 พันจกตำแหน่งที่ดำรงอยู่เมื่ออายุครบหกสิบสี่ปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 และให้ไปดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสได้ในปีงบประมาณถัดไป เนื่องจากไม่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันแล้ว (ในการประชุม ก.บ.ศ. ครั้งที่ 19/2559 เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2559)

2. ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวน ที่ตั้ง เขตศาล และวันเปิดทำการศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค พ.ศ. ซึ่งมีสาระสำคัญคือ กำหนดให้เปิดทำการศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 1 ภาค 3 ภาค 4 ภาค 5 ภาค 6 ภาค 8 และภาค 9 ในวันที่ 1 เมษายน 2560 และศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 2 และภาค 7 ในวันที่ 1 ตุลาคม 2560 และให้สำนักงานศาลยุติธรรม เสนอร่างพระราชกฤษฎีกาฯ ไปที่คณะรัฐมนตรีต่อไป (ในการประชุม ก.บ.ศ. ครั้งที่ 20/2559 เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2559)

4. การเปิดทำการศาลสาขาตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

.....
โดยออกประกาศ จำนวน 3 ฉบับ (ในการประชุม ก.บ.ศ. ครั้งที่ 18/2559 เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2559) ดังนี้

1. ประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง การเปิดทำการศาลจังหวัดพิษณุโลก สาขานครไทย
2. ประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง การเปิดทำการศาลจังหวัดเชียงราย สาขาเวียงป่าเป้า
3. ประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง การเปิดทำการศาลจังหวัดมหาสารคาม สาขา พยัคฆภูมิพิสัย

5. การกำหนดหน่วยงานในพื้นที่พิเศษประจำปีงบประมาณ และวินสวิตติการสำหรับการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ ในพื้นที่พิเศษ เช่น

.....
ประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง กำหนด หน่วยงานในพื้นที่พิเศษประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ซึ่งประกาศกำหนดให้หน่วยงาน 16 แห่ง ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ชายแดนภาคใต้ เป็นหน่วยงานในพื้นที่พิเศษประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (1 ตุลาคม 2559 - 30 กันยายน 2560)(ในการประชุม ก.บ.ศ. ครั้งที่ 18/2559 เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2559)

6. การบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนงานศาลยุติธรรม เช่น

.....
1. การกำหนดวันและเวลาทำงานของศูนย์ควบคุมและติดตามการปล่อยตัวชั่วคราว โดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring Center) ตามโครงการส่งเสริมการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของบุคคลมาใช้ในการปล่อยตัวชั่วคราว โดยเห็นชอบให้กำหนดวันและเวลาทำงานของศูนย์ EM และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประจำศูนย์ EM (ในการประชุม ก.บ.ศ. ครั้งที่ 15/2560 เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2560) ดังนี้

- 1) กำหนดให้ศูนย์ EM เปิดทำการตลอด 24 ชั่วโมง ทั้งในวันทำการปกติและวันหยุดโดยแบ่งเวลาทำงานเป็น 3 ช่วงเวลาหรือกะ กะละ 8 ชั่วโมง ซึ่งนับรวมเวลาหยุดพัก 1 ชั่วโมง
 - 2) ให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประจำศูนย์ EM เป็นการปฏิบัติงานกะ และให้การปฏิบัติงาน 1 กะ เป็นการปฏิบัติงาน 1 วันทำการ
 - 3) ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมจัดบุคลากร เพื่อปฏิบัติงานประจำศูนย์ EM ให้เหมาะสมตามภารกิจ และมีอำนาจกำหนดวันและเวลาทำงานของผู้ปฏิบัติงาน จัดเวลาการทำงานสำหรับผู้ปฏิบัติงานประจำศูนย์ EM ให้เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตประจำวันและมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติราชการ
2. พิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายในการบริหารราชการของศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรมตามมาตรา 32 มีจำนวน 6 เรื่อง ดังนี้
 - 1) ร่างคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม
 - 2) ร่างแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เพิ่มเติม
 - 3) ร่างแผนการใช้จ่ายเงินค่าปรับผู้ประกันเพื่อเสริมงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
 - 4) ร่างแผนการใช้จ่ายเงินค่าธรรมเนียมศาลเพื่อเสริมงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เพิ่มเติม
 - 5) ร่างแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561
 - 6) ร่างแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เพิ่มเติม

7. เห็นชอบร่างข้อบังคับประธานศาลฎีกาและร่างระเบียบ ก.บ.ศ. จำนวน 11 ฉบับ ยืนยันได้ประกาศใช้บังคับ

(ในการประชุม ก.บ.ศ. ครั้งที่ 14/2560 เมื่อวันที่ 28
สิงหาคม 2560) ดังนี้

1. ร่างข้อบังคับประธานศาลฎีกาว่าด้วยผู้เชี่ยวชาญของศาลยุติธรรม พ.ศ.
2. ร่างข้อบังคับประธานศาลฎีกาว่าด้วยการจ่ายค่าป่วยการค่าพาหนะเดินทาง และค่าเช่าที่พักแก่พยานที่ศาลเรียกมาเอง พ.ศ.
3. ร่างข้อบังคับประธานศาลฎีกาว่าด้วยการจ่ายค่าป่วยการค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายแก่ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ และพยานที่ศาลเรียกมาเองในการดำเนินคดีแบบกลุ่ม พ.ศ.
4. ร่างระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าเช่าที่พักแก่ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในคดีผู้บริโภคร พ.ศ.
5. ร่างระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าเช่าที่พักแก่ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ.
6. ร่างระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าเช่าที่พักแก่ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในคดีล้มละลาย พ.ศ.

7. ร่างระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าเช่าที่พักแก่ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในคดีภาษีอากร พ.ศ.

8. ร่างระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าเช่าที่พักแก่ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ และพยานที่ศาลเรียกมาในคดีแรงงาน พ.ศ.

9. ร่างระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายค่าพาหนะเดินทาง ค่าป่วยการ และค่าเช่าที่พักแก่พยานซึ่งมาศาลตามหมายเรียกในคดีอาญา พ.ศ.

10. ร่างระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พักและค่าใช้จ่ายแก่พยานบุคคลที่ศาลเรียกมา บุคคลซึ่งมาให้ถ้อยคำ บุคคลหรือคณะบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่และผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ.

11. ร่างระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พักและค่าใช้จ่ายแก่พยานบุคคลที่ศาลเรียกมา บุคคลซึ่งมาให้ถ้อยคำ บุคคลหรือคณะบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่และผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในคดีคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.ojac.coj.go.th/>

คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.)

องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่

องค์ประกอบของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 36 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ต.” ประกอบด้วย

1. ประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ
2. กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน ซึ่งข้าราชการตุลาการในแต่ละชั้นศาล เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาเป็นผู้เลือกจากข้าราชการตุลาการในชั้นศาลของตนเอง ดังนี้
 - ศาลฎีกา ให้เลือกจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งในศาลฎีกา ในตำแหน่งที่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา จำนวน 6 คน
 - ศาลอุทธรณ์ ให้เลือกจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งในศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาค ในตำแหน่งที่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์หรือผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค จำนวน 4 คน
 - ศาลชั้นต้น ให้เลือกจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งในศาลชั้นต้น ในตำแหน่งที่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าศาล จำนวน 2 คน
3. กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน ซึ่งวุฒิสภาเลือกจากบุคคลที่ไม่เป็นข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
4. เลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นเลขานุการ และให้ ก.ต. แต่งตั้งข้าราชการศาลยุติธรรมจำนวนไม่เกิน 2 คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง

กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้เกิน 2 วาระติดต่อกันไม่ได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

1. ตาย
2. ยื่นหนังสือลาออกต่อประธานศาลฎีกา
3. กระทำผิดวินัยนับแต่วันที่มีคำสั่งลงโทษทางวินัย ในกรณีที่เป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ
4. ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานศาลฎีกา หรือผู้พิพากษาอาวุโส หรือพ้นจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการหรือพ้นจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการในชั้นศาลที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในเวลาที่ได้รับเลือก ในกรณีที่เป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ
5. ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ในกรณีที่เป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ
6. ถูกถอดถอนจากตำแหน่ง
7. ขาดการประชุมเกิน 3 ครั้งติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่ได้รับอนุญาตจากที่ประชุม ก.ต.

ในกรณีเป็นที่สงสัยเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ ก.ต. เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม

คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. กำหนดให้มีตำแหน่งข้าราชการตุลาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น เทียบกับตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามมาตรา 11 (1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543
2. กำหนดระเบียบว่าด้วยการประกอบวิชาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกฎหมาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการสมัคร การตรวจสอบคุณสมบัติ และวิธีการสอบในการสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้และคัดเลือกพิเศษเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา
3. ให้ความเห็นชอบในการบรรจุ การแต่งตั้ง โยกย้าย แต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น การงดเว้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการ การโอนข้าราชการตุลาการไปเป็นข้าราชการฝ่ายอื่นและการขอกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตุลาการ
4. ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้พิพากษาให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาล
5. ให้ความเห็นชอบในการสั่งการให้ผู้ช่วยผู้พิพากษาผู้ใด ไม่เหมาะสมหรือผลการศึกษาอบรมไม่เป็นไปตามมาตรฐานของ ก.บ.ศ. ออกจากราชการ หรือแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งข้าราชการศาลยุติธรรม
6. ให้ความเห็นชอบในการให้ผู้พิพากษาประจำศาลที่ไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งออกจากราชการหรือโอนไปเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม

7. กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับ วินัย การรักษาวินัย การลงโทษ การร้องทุกข์ การออกจากราชการของข้าราชการตุลาการและดะโต๊ะยุติธรรม

8. พิจารณาเลื่อนขั้นหรือขั้นเงินเดือนให้ข้าราชการตุลาการ ที่ถึงแก่ความตาย หรือได้รับอันตรายถึงทุพพลภาพเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการจนต้องออกจากราชการ และเหตุทุพพลภาพเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ

9. ให้ความเห็นชอบในการสั่งให้ข้าราชการตุลาการช่วยทำงานเกิน 6 เดือน

10. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก และพิจารณา ให้ความเห็นชอบในการบรรจุแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ดะโต๊ะยุติธรรม

11. คัดเลือกบุคคลเพื่อนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบในศาลเยาวชนและครอบครัว และผู้พิพากษาสมทบในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

12. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจของ ก.ต.

13. วางระเบียบหรือข้อบังคับ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการดำเนินการใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.ต.

คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (1 ต.ค. 2559 – 30 ก.ย. 2560)

ประธานกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม

นายวีระพล ตั้งสุวรรณ

ประธานศาลฎีกา

กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิในชั้นศาลชั้นฎีกา

1. นายชีพ จุลมนต์	รองประธานศาลฎีกา
2. นายวิรุฬห์ แสงเทียน	รองประธานศาลฎีกา
3. นายสมชาติ ธัญญาวิรัชกุล	ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา
4. นายสุทธีนันท์ เสียมสกุล	ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา
5. นายทวีศักดิ์ ทองภักดี	ผู้พิพากษาศาลฎีกา
6. นายเกียรติพงศ์ อมาตยกุล	ผู้พิพากษาศาลฎีกา

กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิในชั้นศาลชั้นอุทธรณ์

1. นายฉัตรไชย จันทร์พรายศรี	ประธานศาลอุทธรณ์ภาค 1
2. นายธงชัย เสนามนตรี	ประธานศาลอุทธรณ์ภาค 4
3. นายวิบูลย์ แสงชมพู	รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค 7
4. นายศิริชัย ศิริกุล	ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลชั้นอุทธรณ์

กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิในชั้นศาลชั้นต้น

1. นายเจริญ ดวงสุวรรณ	รองอธิบดีผู้พิพากษภาค 9
2. นายณรัช อิมสุขศรี	ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลแพ่ง

กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิจากวุฒิสภา (วาระการดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 9 ต.ค. 2559 – 8 ต.ค. 2561)

1. นายปรีชา ซวลิตดำรง
2. นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ

การดำเนินงานสำคัญ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

การกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการสมัคร การตรวจสอบ คุณสมบัติ และวิธีการสอบในการสอบคัดเลือก การทดสอบ ความรู้และคัดเลือกพิเศษเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการ ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา มี 3 วิธี ดังนี้

1. การสอบคัดเลือก หรือเรียกว่า “การสอบสนามใหญ่”

2. การทดสอบความรู้

2.1 การทดสอบ ความรู้ตามมาตรา 28 (2) (ก) (ข) (ค) (ง) (จ) (ฉ) (ช) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 หรือเรียกว่า “การสอบสนามเล็ก”

2.2 การทดสอบความรู้ตามมาตรา 28 (2) (ก) (ข) แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝายตุลาการ ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 หรือเรียกว่า “การสอบสนามจิว”

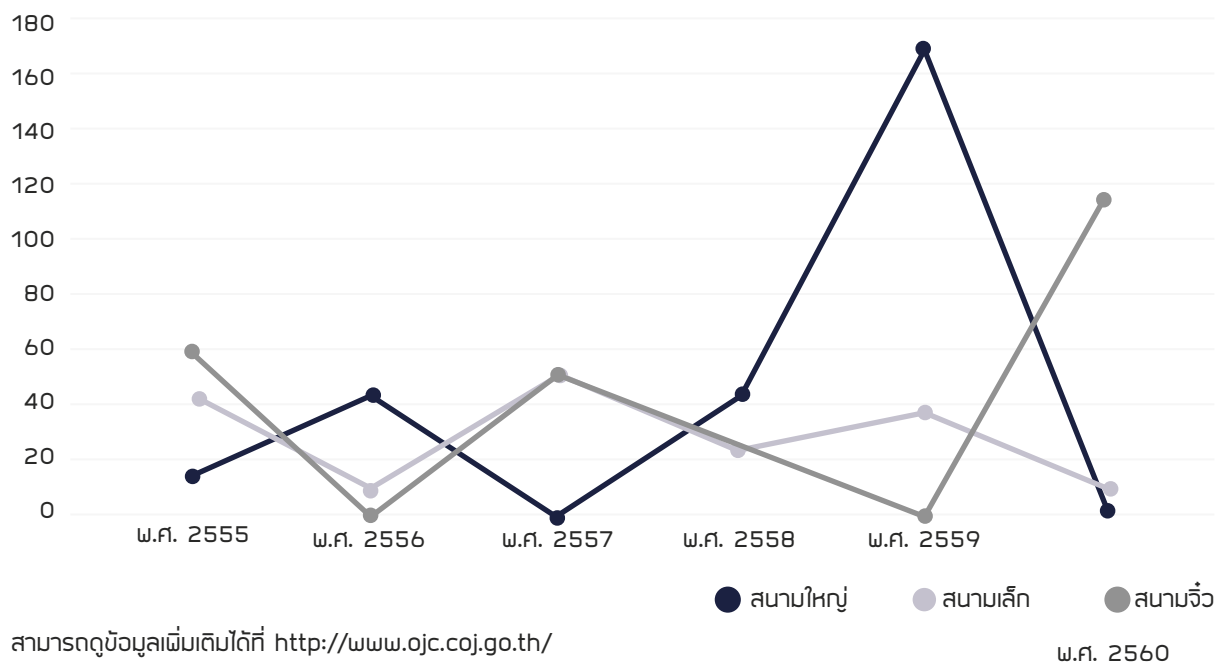
3. การคัดเลือกพิเศษ

ผู้ที่ผ่านการสอบจะได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้พิพากษา และรับการอบรมเป็นระยะเวลา 1 ปี (ตาม มติ ก.ต. ครั้งที่ 27/2550 วันที่ 12 พฤศจิกายน 2550) ก่อนได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาประจำ ศาลต่อไป

ตารางแสดงสถิติการสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 - 2560

ลำดับ	ประจำปี	สนามสอบ	ผู้มีสมัครสอบ	ผู้มีสิทธิสอบ	ผู้สอบผ่าน	คิดเป็นร้อยละ
1	2555	เล็ก	2,561	2,506	35	1.39
2	2555	จิว	196	174	61	35.05
3	2555	ใหญ่	7,994	7,883	15	0.19
4	2556	ใหญ่	6,737	6,715	44	0.66
5	2557	เล็ก	3,191	3,146	42	1.34
6	2557	จิว	306	296	52	17.57
7	2558	ใหญ่	5,095	5,066	43	0.85
8	2558	เล็ก	2,475	2,467	17	0.69
9	2558	จิว	238	235	24	10.21
10	2559	ใหญ่	7,126	7113	170	2.39
11	2559	เล็ก	3,437	3421	28	0.82
12	2560	จิว	351	348	116	33.33

แผนภูมิแสดงสัดส่วนจำนวนผู้สอบผ่านผู้ช่วยผู้พิพากษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 - 2560

สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.ojc.coj.go.th/>

คณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม (ก.ศ.)

องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่

องค์ประกอบของคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 18 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ศ.” ประกอบด้วย

1. กรรมการ ก.ศ. โดยตำแหน่ง ประกอบด้วย ประธานศาลอุทธรณ์เป็นประธาน รองประธาน ศาลฎีกาซึ่งมีอาวุโสสูงสุด เลขาธิการ ก.พ. และเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
2. กรรมการ ก.ศ. ข้าราชการตุลาการ ประกอบด้วย ข้าราชการตุลาการซึ่งได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมชั้นศาลละ 1 คน
3. กรรมการ ก.ศ. ข้าราชการศาลยุติธรรม ประกอบด้วย ข้าราชการศาลยุติธรรมผู้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโสขึ้นไป ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป ประเภทอำนวยการ หรือประเภทบริหาร ยกเว้นผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการศาลยุติธรรมที่ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงานขึ้นไป ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการขึ้นไป ประเภทอำนวยการระดับต้นขึ้นไป และประเภทบริหารระดับต้นขึ้นไป จำนวน 5 คน และ
4. กรรมการ ก.ศ. ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการพัฒนางองค์กร ด้านการบริหารงานบุคคล หรือด้านการบริหารและการจัดการ ซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการ

ตุลาการหรือ ข้าราชการศาลยุติธรรม และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่ ก.บ.ศ. กำหนด ซึ่งกรรมการ ตาม (1) (2) และ (3) เป็นผู้เลือกจำนวนไม่เกิน 3 คน

5. เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

วาระและการดำรงตำแหน่ง

คณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน 2 วาระติดต่อกันไม่ได้ กรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการใหม่เข้ารับหน้าที่ (ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 มาตรา 20 ประกอบ มาตรา 12) นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 มาตรา 20 ประกอบ มาตรา 13)

1. ตาย
2. ลาออก
3. พ้นจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการในกรณีที่เป็นกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ตามมาตรา 10 (1) และ (2)
4. ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 11 ในกรณีที่เป็น กรรมการบริหารศาลยุติธรรม ผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา 10 (3)

ในกรณีเป็นที่สงสัยเกี่ยวกับการจากตำแหน่งของกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมให้ ก.ศ. เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม

คณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการ บริหารงานบุคคลและการอื่นของสำนักงานศาลยุติธรรม ในเรื่องดังต่อไปนี้ (ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 มาตรา 21)

1. การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การพัฒนา การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนชั้นเงินเดือน การออกจากราชการ การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน วินัย การสอบสวน และการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษสำหรับข้าราชการศาลยุติธรรม
2. การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของข้าราชการศาลยุติธรรม
3. การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของข้าราชการศาลยุติธรรม
4. การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะด้าน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของศาลยุติธรรม รวมทั้งกำหนดอัตราค่าตอบแทนการจ้างด้วย

5. การแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อดำเนินกิจการใดๆ ตามแต่จะมอบหมาย
6. การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่ข้าราชการศาลยุติธรรม
7. การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการศาลยุติธรรม
8. การกำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงานศาลยุติธรรม รวมทั้งการกำหนดเครื่องแบบ การแต่งกาย และการจัดสวัสดิการหรือสงเคราะห์อื่นของลูกจ้างของสำนักงานศาลยุติธรรม
9. การกำหนดกิจการอื่นอันจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมเป็นผู้ลงนาม และเมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ก.บ.ศ. และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

คณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (1 ต.ค. 2559 – 30 ก.ย. 2560)

ประธานกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม

1. นายศิริชัย วัฒนโยธิน ประธานศาลอุทธรณ์
(ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 2559 – 17 ก.ค. 2560)
2. นายฉัตรชัย จันทร์พรายศรี ประธานศาลอุทธรณ์ภาค 1 ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่งประธานศาลอุทธรณ์ (ตั้งแต่วันที่ 27 ก.ค. 2559 – 30 ก.ย. 2560)

กรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมโดยตำแหน่ง

1. นายชีพ จุลมนต์ รองประธานศาลฎีกาซึ่งมีอาวุโสสูงสุด
2. นางเมธินี เทพมณี เลขาธิการ ก.พ.
3. นายอติคม อินทุภูติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

กรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายอินทร์จันทร์ บุราพันธ์ รองราชเลขาธิการ (ด้านการบริหารงานบุคคล)
2. นายประสิทธิ์ สืบชนะ ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง (ด้านพัฒนาองค์กร)
(ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 2559 – 10 มี.ค. 2560)
3. นายพชร อนันตศิลป์ อธิบดีกรมธนารักษ์ (ด้านพัฒนาองค์กร)
(ตั้งแต่วันที่ 9 มี.ค. 2560 – 30 ก.ย. 2560)
4. นายบุญศักดิ์ เจียมปรีชา ข้าราชการบำนาญ กระทรวงการคลัง (ด้านการบริหารและการจัดการ)
(ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 2559 – 1 มี.ค. 2560)
5. นายเดชาภิวัดมน ณ สงขลา รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ (ด้านการบริหารและการจัดการ)
(ตั้งแต่วันที่ 9 มี.ค. 2560 – 30 ก.ย. 2560)

กรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม ประเภทตุลาการศาลยุติธรรมในชั้นศาลฎีกา

นางพฤษภา พนมยันตร์ รองประธานศาลฎีกา

กรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม ประเภทตุลาการศาลยุติธรรมในชั้นศาลอุทธรณ์

1. นายอุเทน ศิริสมรรถการ ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 7
(ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 2559 – 1 มี.ค. 2560)
2. นายณรงค์ กลั่นวารินทร์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ
(ตั้งแต่วันที่ 2 ต.ค. 2560 – 30 ก.ย. 2560)

กรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม ประเภทตุลาการศาลยุติธรรมในชั้นศาลชั้นต้น

นายสุพจน์ กิตติรักษนนท์

อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญากรุงเทพใต้

กรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม ประเภทข้าราชการศาลยุติธรรม (ตั้งแต่วันที่ 2 มี.ค. 2558 - 1 มี.ค. 2560)

1. นายสรารัฐ เบญจกุล รองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
2. นายภพ เอกพรพานิช รองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
3. นางกมลทิพย์ กรวิจิตรกุล รองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
4. นายบรรเลง แก่นยะกุล ผู้ตรวจราชการ สำนักงานศาลยุติธรรม
5. นายกมล กระสานต์กุล ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการประจำศาลอุทธรณ์

กรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม ประเภทข้าราชการศาลยุติธรรม (ตั้งแต่วันที่ 2 มี.ค. 2560 - 30 ก.ย. 2560)

1. นายภพ เอกพรพานิช รองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
2. นางกมลทิพย์ กรวิจิตรกุล รองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
3. นายพรางเพชร สิทธิฑูล รองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
4. นายบรรเลง แก่นยะกุล ผู้ตรวจราชการ สำนักงานศาลยุติธรรม
5. นายประยุทธ์ ศิริสัน ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการประจำศาลแขวงพระนครเหนือ (ตั้งแต่วันที่ 13 ก.ค. 2560 - 30 ก.ย. 2560)

เลขานุการกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม

นายกอดเดช เลี่ยมหล่อ

ผู้อำนวยการสำนักคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม
(ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 2559 - 2 เม.ย. 2560)

นายชาญณรงค์ ชื่นฤทัย

ผู้อำนวยการสำนักคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม
(ตั้งแต่วันที่ 3 เม.ย. 2560 - 30 ก.ย. 2560)

ผู้ช่วยเลขานุการกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม

1. นายชาญณรงค์ ชื่นฤทัย

ผู้อำนวยการสำนักการเจ้าหน้าที่
(ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 2559 - 2 เม.ย. 2560)

2. นายกอดเดช เลี่ยมหล่อ

ผู้อำนวยการสำนักการเจ้าหน้าที่
(ตั้งแต่วันที่ 3 เม.ย. 2560 - 30 ก.ย. 2560)

3. นายพิชิต ศรประชุม

หัวหน้าส่วนวิจัยและพัฒนาระบบคุณธรรม สำนัก ก.ศ.

การดำเนินงานสำคัญ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีการประชุม ก.ศ. จำนวน 12 ครั้ง มีเรื่องผ่านการพิจารณา 136 เรื่อง โดยสรุปดังนี้

1. พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล
2. การพิจารณา กฎ ระเบียบ ประกาศ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล
3. ทบทวนโครงสร้างและวางแผนอัตรากำลังข้าราชการศาลยุติธรรม ตลอดจนเห็นชอบการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ และกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในสำนักงานศาลยุติธรรม (เพิ่มเติม)
4. แผนการจัดทำเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพของข้าราชการศาลยุติธรรม
5. เห็นชอบหลักเกณฑ์ และวิธีการ และแนวทางในการปรับปรุงระบบการจ้างลูกจ้างชั่วคราวเป็นพนักงานราชการศาลยุติธรรม (เพิ่มเติม)
6. ให้ความเห็นชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุ และแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการในสำนักงานศาลยุติธรรม
7. ให้ความเห็นชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการศาลยุติธรรมขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้น
8. อนุมัติให้ใช้บัญชีผู้สอบแข่งขันได้ของส่วนราชการอื่นมาขึ้นบัญชีเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกของสำนักงานศาลยุติธรรม
9. เห็นชอบหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนการคัดเลือกข้าราชการศาลยุติธรรมให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการประเภทบริหารระดับต้น
10. การดำเนินการทางวินัยข้าราชการศาลยุติธรรม
11. การพิจารณาอุทธรณ์ ร้องทุกข์ของข้าราชการศาลยุติธรรมสามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.ojoc.coj.go.th/>

งบประมาณที่สำนักงาน
ศาลยุติธรรมได้รับ

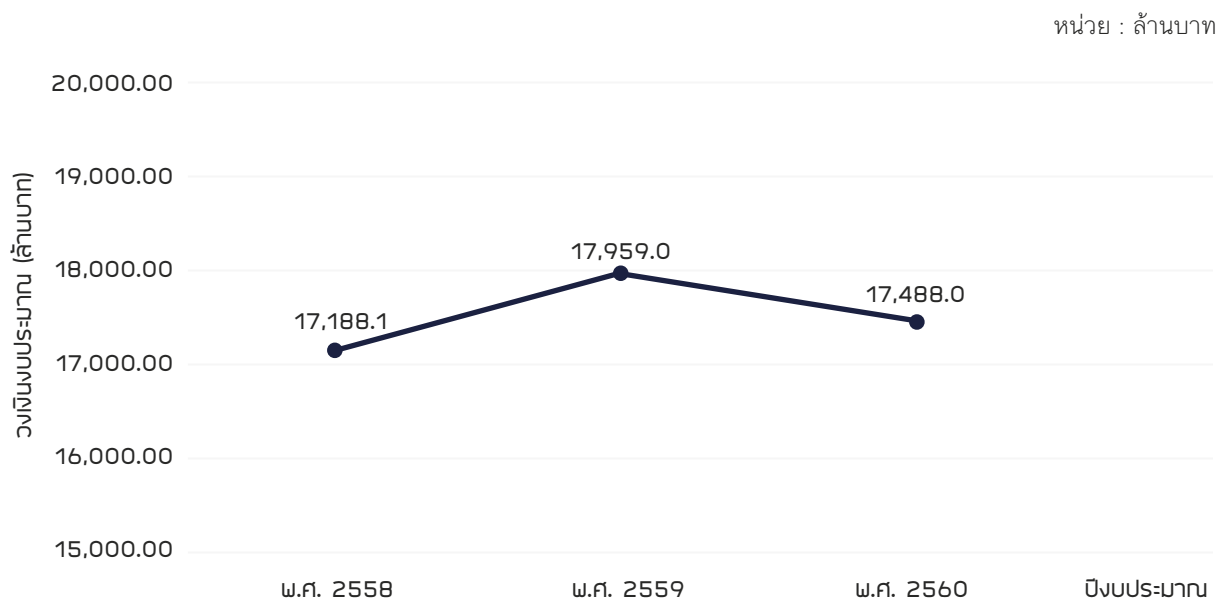
งบประมาณที่สำนักงานศาลยุติธรรมได้รับ

สำนักงานศาลยุติธรรมได้รับจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 - 2560 ปรากฏดังนี้

ปีงบประมาณ	วงเงินงบประมาณ ของประเทศ (ล้านบาท)	วงเงินงบประมาณที่สำนักงานศาลยุติธรรมได้รับจัดสรร		
		จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ... ของวงงบประมาณประเทศ	เพิ่ม(+) / ลด(-) จากปีงบประมาณ ก่อนหน้า (%)
พ.ศ. 2558	2,575,000.0	17,188.1	0.67	17.80
พ.ศ. 2559	2,776,000.0	17,959.0	0.65	4.50
พ.ศ. 2560	2,733,000.0	17,488.0	0.64	-2.62

ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่าย ฉบับปรับปรุง ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 11 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

วงเงินงบประมาณที่สำนักงานศาลยุติธรรมได้รับจัดสรร

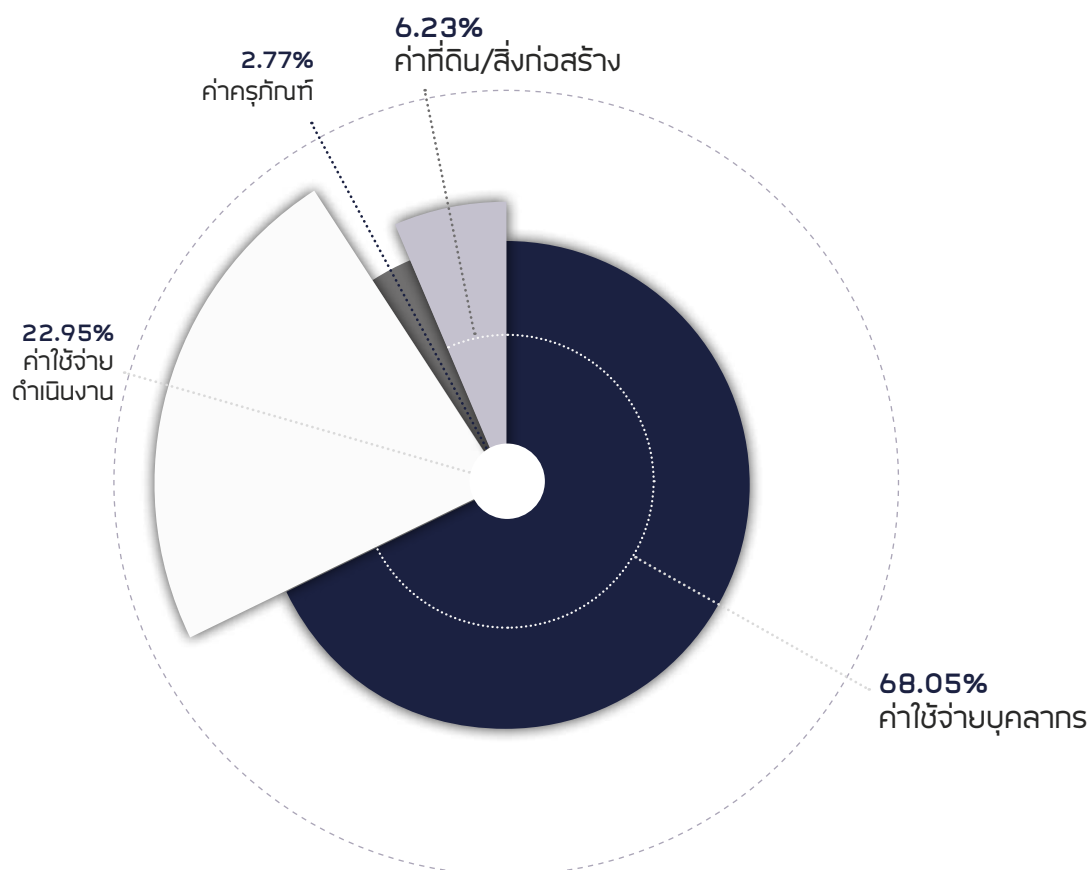

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานศาลยุติธรรมได้รับจัดสรรงบประมาณตามพ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 รวมวงเงิน 17,487 ล้านบาท จำแนกตามงบรายจ่ายของภาครัฐได้ ดังนี้

งบรายจ่าย	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	
	วงเงิน	%
รวม	17,487,968,500	100
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	11,901,153,300	68.05
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	4,014,271,700	22.95
ค่าครุภัณฑ์	483,583,200	2.77
ค่าที่ดิน/สิ่งก่อสร้าง	1,088,960,300	6.23

ที่มา : เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 3 งบประมาณรายจ่าย ฉบับปรับปรุง ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เล่มที่ 11 สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

งบประมาณที่สำนักงานศาลยุติธรรมได้รับ จำแนกตามประเภทงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

สรุปผลงาน
ด้านการพิจารณาพิพากษาคดี
ของศาลยุติธรรม

สรุปผลงานด้านการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม

1. ภาพรวมด้านงานพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม

1.1 ผลงานด้านพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม ทั่วประเทศ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีคดีเข้าสู่การพิจารณาของศาลยุติธรรมทั่วราชอาณาจักร (คดีรับใหม่ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 + คดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา) ทั้ง 3 ชั้นศาล รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,836,883 คดี ศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วเสร็จจำนวน 1,551,319 คดี คิดเป็นร้อยละ 84.45 ของคดีที่เข้าสู่ศาล ปรากฏรายละเอียดจำแนกตามชั้นศาล

ตามตารางที่ 1.1 ทั้งนี้ จำนวนคดีรับใหม่ในแต่ละปี que เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลยุติธรรม มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี นับแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีจำนวนคดีรับใหม่เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 คิดเป็นร้อยละ 1.29 ปรากฏข้อมูลตามตารางที่ 1.1 และแผนภูมิที่ 1.1

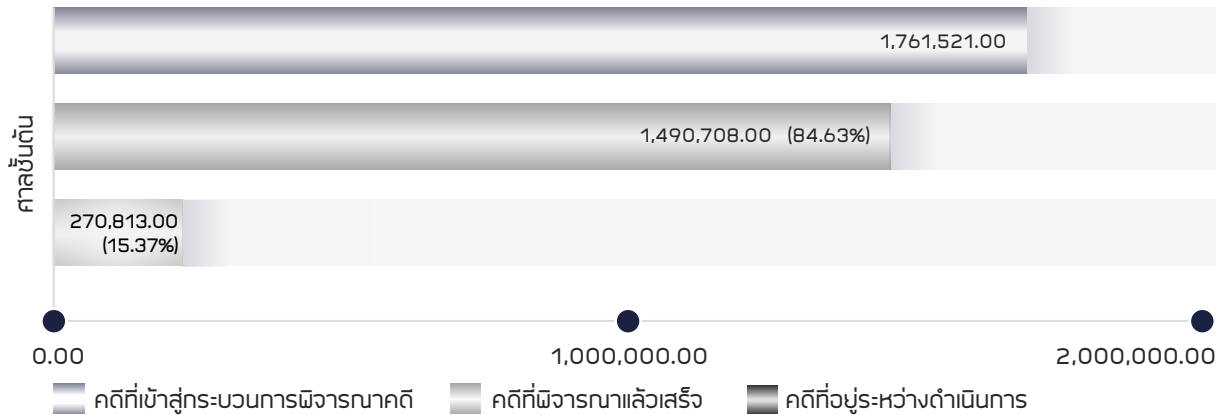
(ข้อมูลเพิ่มเติมที่: <http://www.oppb.coj.go.th> ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม)

ตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดี คดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการของศาลยุติธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำแนกตามชั้นศาล

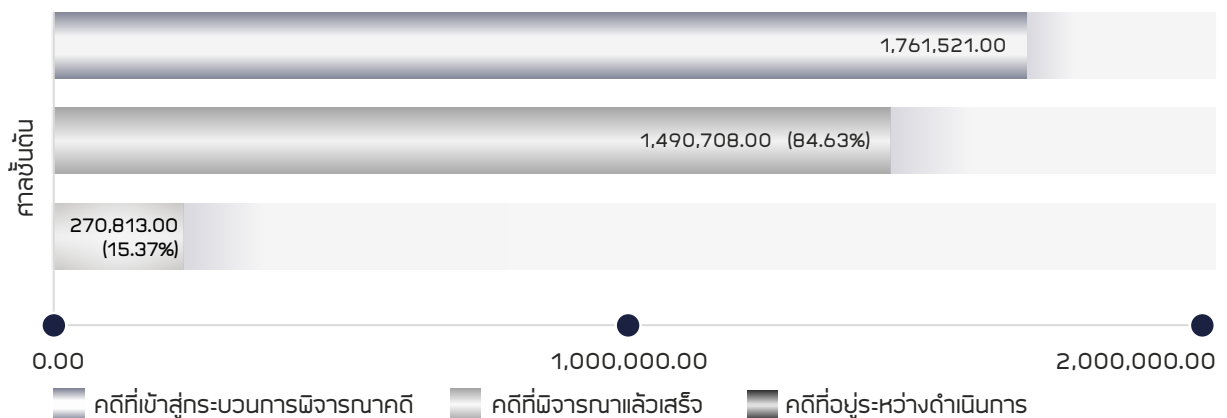
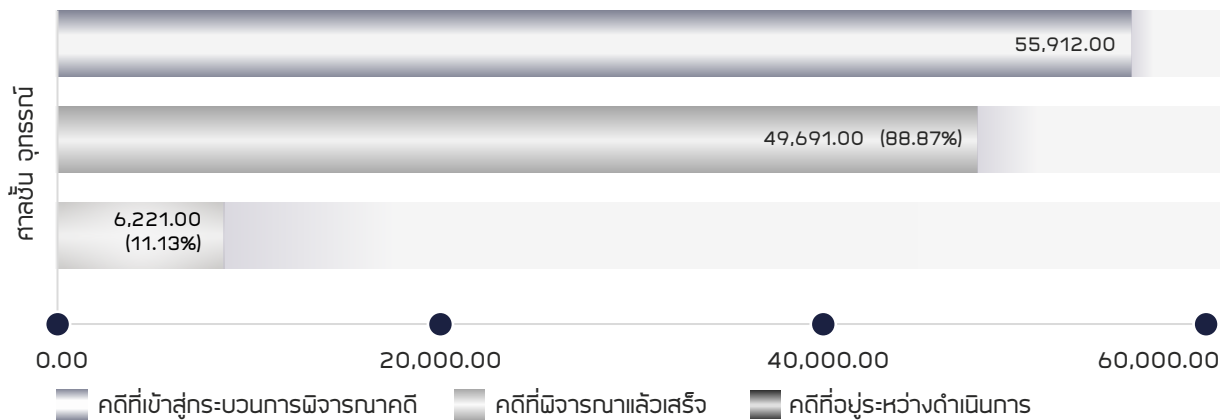
ชั้นศาล	จำนวนคดีที่เข้าสู่การพิจารณา	ปริมาณคดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ		จำนวนคดีที่ยังอยู่ระหว่างพิจารณา ณ สิ้นปี
		จำนวนคดี	ร้อยละ...ของคดีที่เข้าสู่ศาล	
ศาลฎีกา	19,450	10,920	56.14	8,530
ศาลชั้นอุทธรณ์	55,912	49,691	88.87	6,221
ศาลชั้นต้น	1,761,521	1,490,708	84.63	270,813
รวม	1,836,883	1,551,319	84.45	285,564

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

แผนภูมิที่ 1.1 แสดงจำนวนคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดี คดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการของ ศาลยุติธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

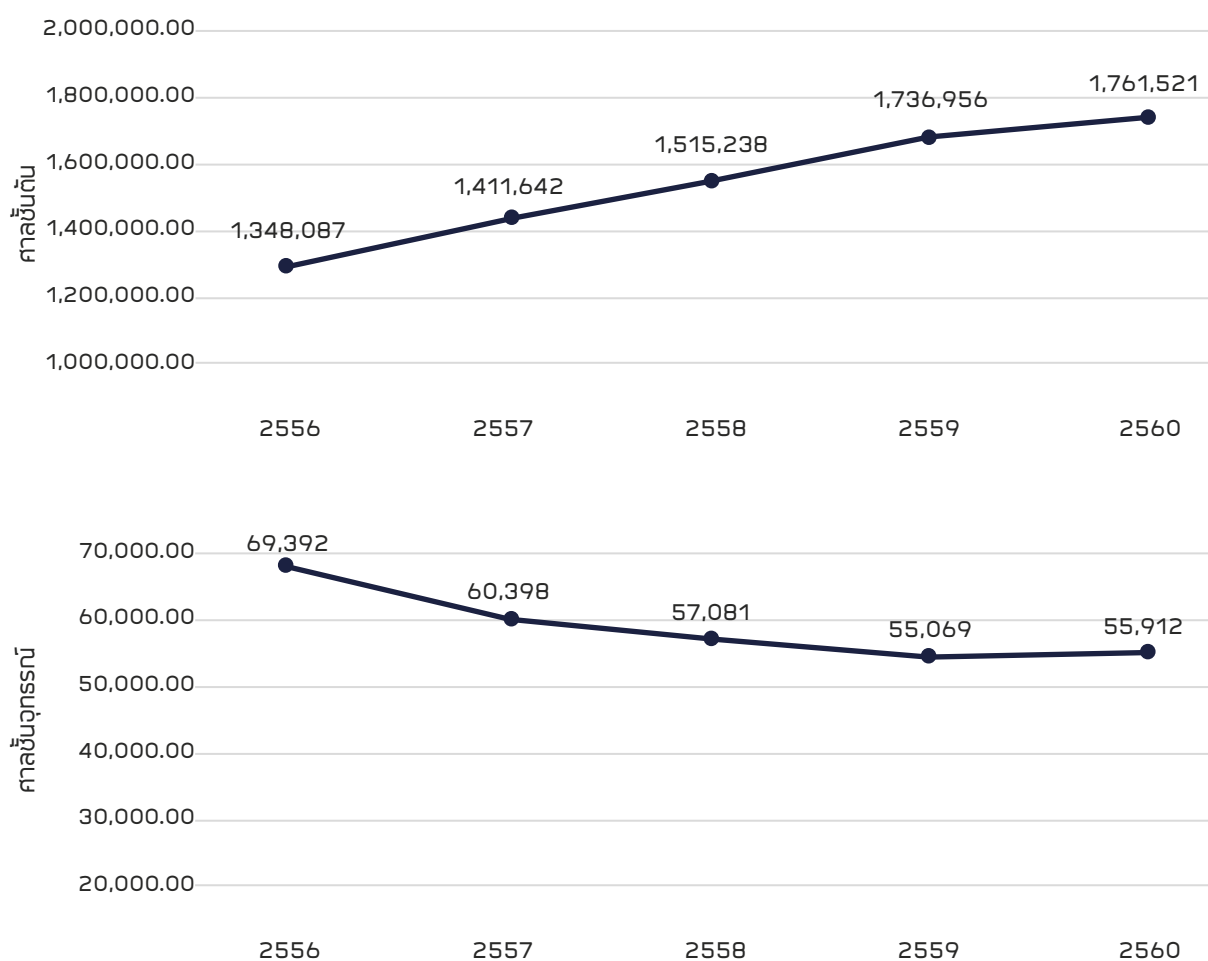

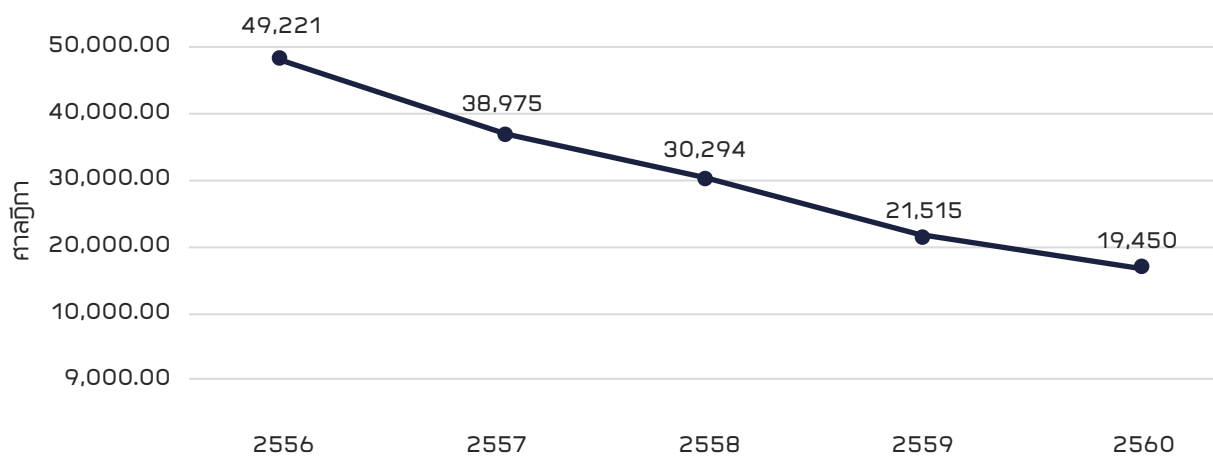
ตารางที่ 1.2 แสดงจำนวนคดีรับใหม่ที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดีของศาลยุติธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2560

ชั้นศาล	ปีงบประมาณ พ.ศ.				
	2556	2557	2558	2559	2560
ศาลฎีกา	49,221	38,975	30,294	21,515	19,450
ศาลชั้นอุทธรณ์	69,392	60,398	57,081	55,069	55,912
ศาลชั้นต้น	1,348,087	1,411,642	1,515,238	1,736,956	1,761,521
รวม	1,466,700	1,511,015	1,602,613	1,813,540	1,836,883

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

แผนภูมิที่ 1.2 แสดงจำนวนคดีรับใหม่ที่เข้าสู่ศาลยุติธรรมทั่วประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2560

1.2 ผลงานด้านพิจารณาพิพากษาคดีของศาลชั้นต้นทั่วประเทศ

ศาลชั้นต้นทั่วประเทศในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีจำนวน 267 แห่ง ประกอบด้วย กลุ่มศาลแพ่งในกรุงเทพมหานคร, กลุ่มศาลอาญาในกรุงเทพมหานคร, กลุ่มศาลจังหวัด,

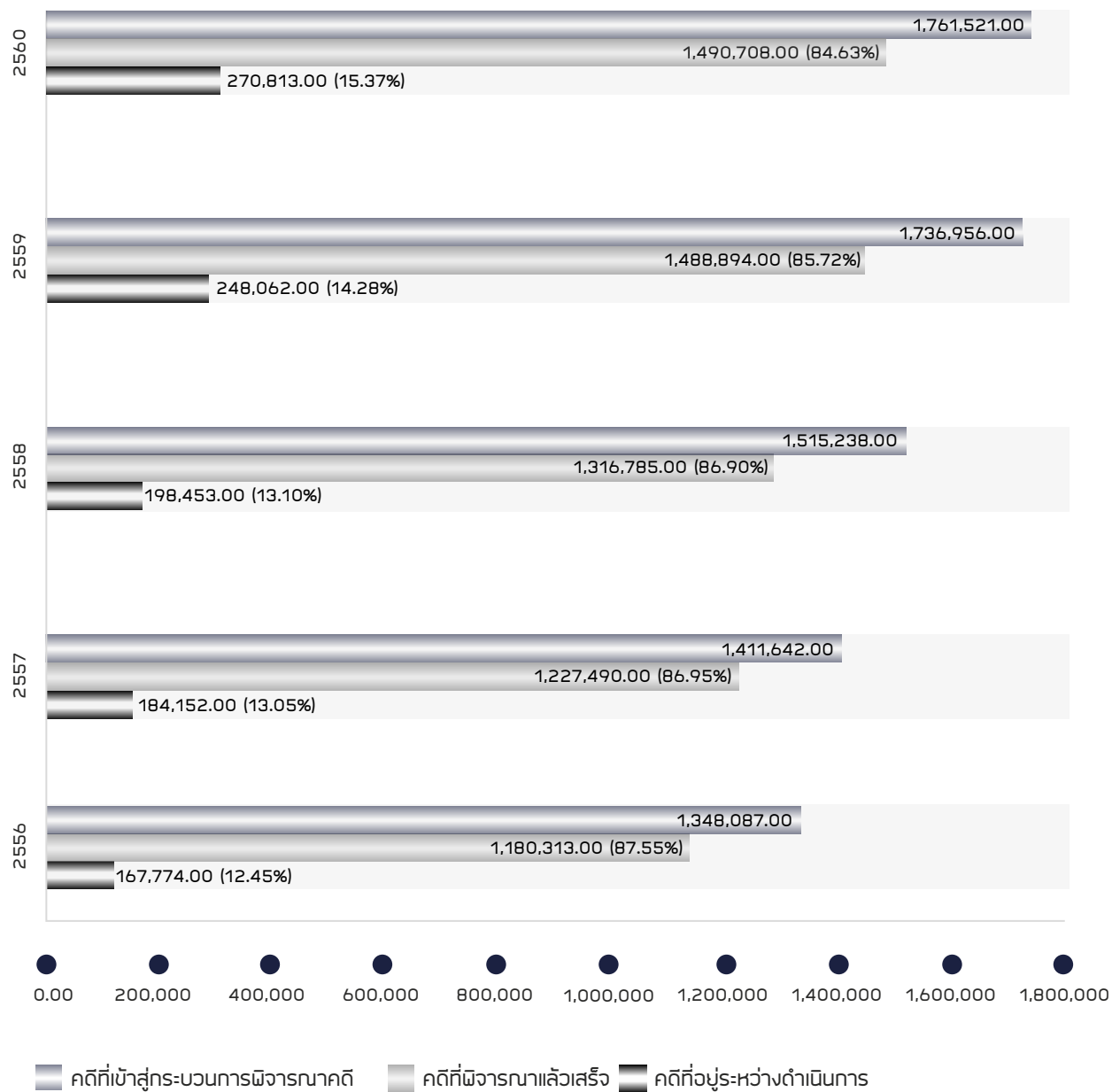
กลุ่มศาลแขวง, กลุ่มศาลเยาวชนและครอบครัว, กลุ่มศาลแรงงาน, ศาลภาษีอากร, ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลล้มละลาย และกลุ่มศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งมีข้อมูลสถิติการพิจารณาพิพากษาคดีนับแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 -2560 ดังนี้

ตารางที่ 1.3 แสดงจำนวนคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดี คดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการของศาลชั้นต้นทั่วประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2560

ปีงบประมาณ	จำนวนคดีที่เข้าสู่การพิจารณา	ปริมาณคดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ		จำนวนคดีที่ยังอยู่ระหว่างพิจารณา ณ สิ้นปี
		จำนวนคดี	ร้อยละ...ของคดีที่เข้าสู่ศาล	
พ.ศ. 2556	1,348,087	1,180,313	87.55	167,774
พ.ศ. 2557	1,411,642	1,272,490	86.95	184,152
พ.ศ. 2558	1,515,238	1,316,785	86.90	198,453
พ.ศ. 2559	1,736,956	1,488,894	85.72	248,062
พ.ศ. 2560	1,761,521	1,490,708	84.63	270,813

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

แผนภูมิที่ 1.3 แสดงจำนวนคดีรับใหม่ที่เข้าสู่ศาลชั้นต้นทั่วประเทศคดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2560

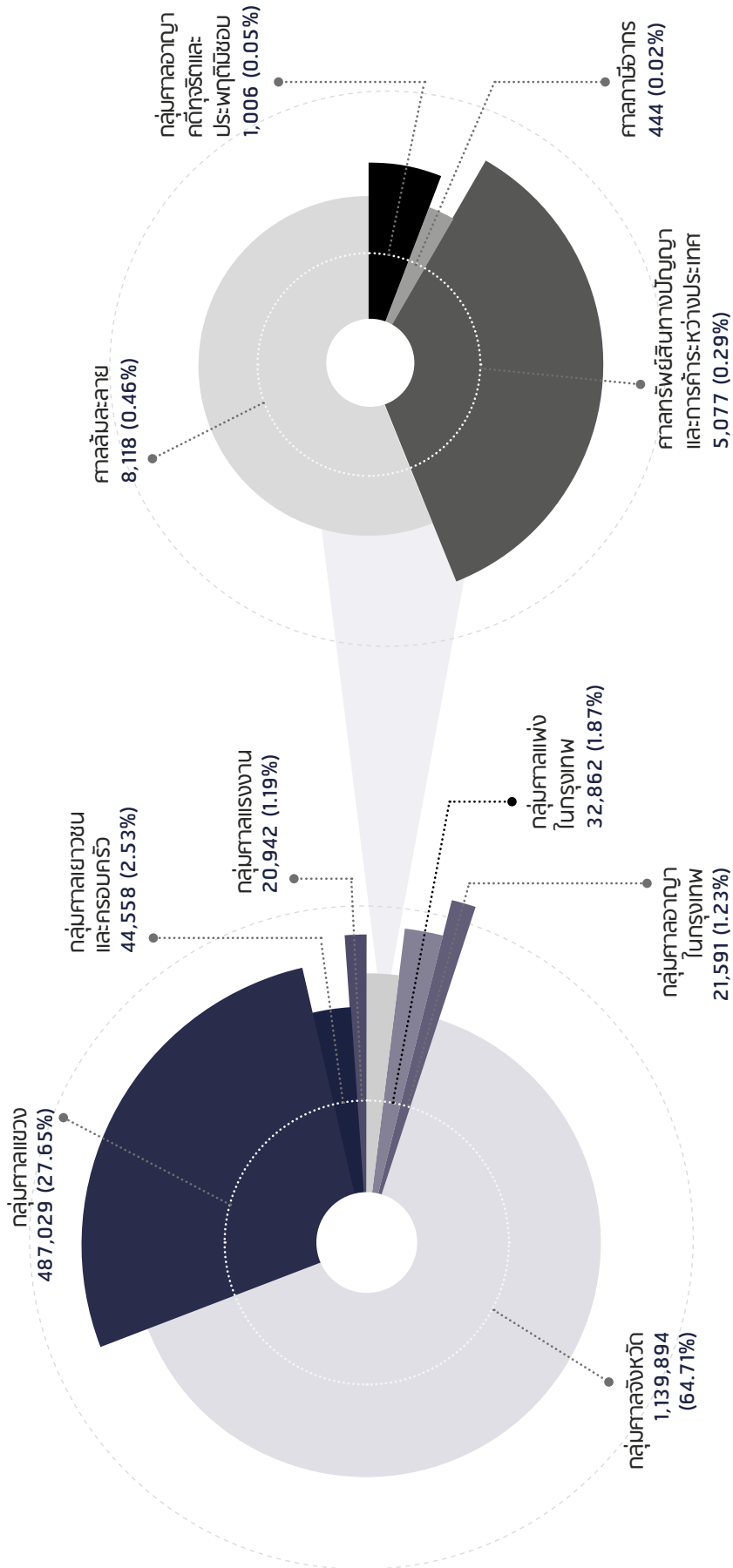

ตารางที่ 1.4 แสดงจำนวนคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดี คดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการของศาลชั้นต้นทั่วประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำแนกตามกลุ่มศาล

กลุ่มศาล / ศาล	จำนวนคดีที่เข้าสู่การพิจารณา	คดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ		จำนวนคดีที่ยังอยู่ระหว่างพิจารณา ณ สิ้นปี 60
		จำนวนคดี	ร้อยละ...ของคดีที่เข้าสู่ศาล	
กลุ่มศาลแพ่งในกรุงเทพ	32,862	24,324	74.02	8,538
กลุ่มศาลอาญาในกรุงเทพ	21,591	18,010	83.41	3,581
กลุ่มศาลจังหวัด	1,139,894	960,956	84.30	178,938
กลุ่มศาลแขวง	487,029	423,304	86.92	63,725
กลุ่มศาลเยาวชนและครอบครัว	44,558	38,453	86.30	6,105
กลุ่มศาลแรงงาน	20,942	14,324	68.40	6,618
ศาลภาษีอากร	444	318	71.62	126
ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ	5,077	4,265	84.01	812
ศาลล้มละลาย	8,118	6,178	76.10	1,940
กลุ่มศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ	1,006	576	57.26	430
รวม	1,761,521	1,490,708	84.63	270,813

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

แผนภูมิที่ 1.4 แสดงจำนวนคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดี ของศาลชั้นต้นทั่วประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำแนกตามกลุ่มศาล

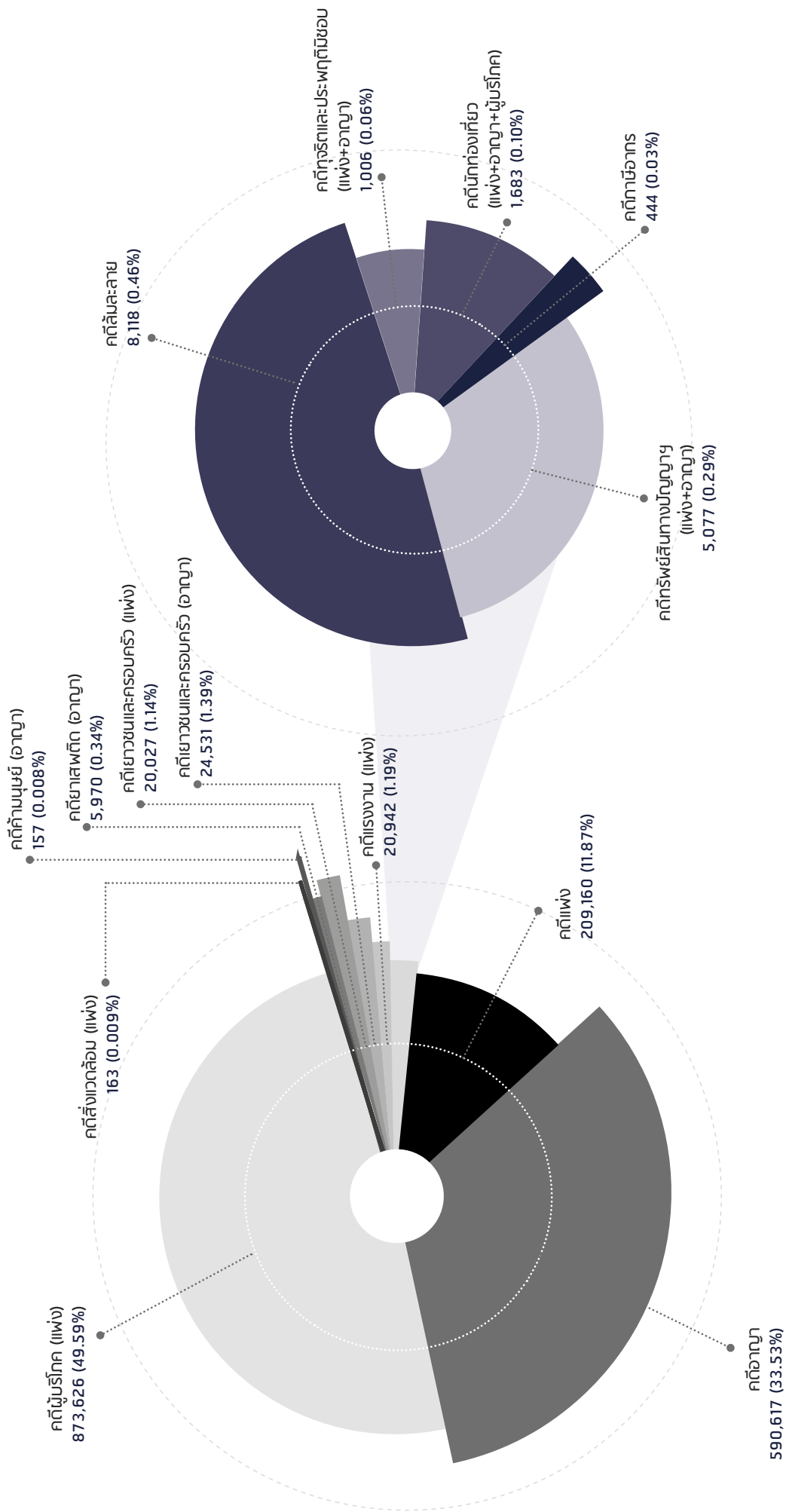

ตารางที่ 1.5 แสดงจำนวนคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดี คดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการของศาลชั้นต้นทั่วประเทศปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำแนกตามประเภทคดี

ปีงบประมาณ	จำนวนคดีที่เข้าสู่การพิจารณา	คดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ		จำนวนคดีที่ยังอยู่ระหว่างพิจารณา ณ สิ้นปี 60
		จำนวนคดี	ร้อยละ...ของคดีที่เข้าสู่ศาล	
คดีแพ่ง	209,160	163,332	78.09	45,828
คดีอาญา	590,617	547,448	92.69	43,169
คดีผู้บริโภค (แพ่ง)	873,626	708,791	81.13	164,835
คดีสิ่งแวดล้อม (แพ่ง)	163	124	76.07	39
คดีคุ้มครอง (อาญา)	157	104	66.24	53
คดียาเสพติด (อาญา)	5,970	5,146	86.20	824
คดีเยาวชนและครอบครัว (แพ่ง)	20,027	16,162	80.70	3,865
คดีเยาวชนและครอบครัว (อาญา)	24,531	22,291	90.87	2,240
คดีแรงงาน (แพ่ง)	20,942	14,324	68.40	6,618
คดีภาษีอากร	444	318	71.62	126
คดีทรัพย์สินทางปัญญา (แพ่ง)	1,158	578	49.91	580
คดีทรัพย์สินทางปัญญา (อาญา)	3,919	3,687	94.08	232
คดีล้มละลาย	8,118	6,178	76.10	1,940
คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ (แพ่ง)	4	-	-	4
คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ (อาญา)	1,002	576	57.49	426
คดีนักท่องเที่ยว (แพ่ง+อาญา+ผู้บริโภค)	1,683	1,649	97.98	34
รวม	1,761,521	1,490,708	84.63	270,813

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

แผนภูมิที่ 1.5 แสดงจำนวนคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดี ของศาลชั้นต้นทั่วประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำแนกตามประเภทคดี

ตารางที่ 1.6 แสดงข้อหาในคดีแพ่ง สูงสุด 5 อันดับ ที่เข้าสู่การพิจารณาคดีของศาลชั้นต้นทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

อันดับ	ข้อหา	จำนวนข้อหา
1	ขอจัดการมรดก	91,533
2	ละเมิด	31,521
3	รับช่วงสิทธิ์	11,157
4	ซื้อขาย	6,949
5	ขับไล่	5,640

ตารางที่ 1.7 แสดงข้อหาในคดีอาญา สูงสุด 5 อันดับ ที่เข้าสู่การพิจารณาคดีของศาลชั้นต้นทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

อันดับ	ข้อหา	จำนวนข้อหา
1	พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ	308,284
2	พ.ร.บ.จราจรทางบก	157,368
3	พ.ร.บ.การพนัน	47,023
4	พ.ร.บ.อาวุธปืน เครื่องกระสุน	36,514
5	ความผิดฐานลักทรัพย์	27,628

ตารางที่ 1.8 แสดงข้อหาในคดีผู้บริโภค สูงสุด 5 อันดับ ที่เข้าสู่การพิจารณาคดีของศาลชั้นต้นทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

อันดับ	ข้อหา	จำนวนข้อหา
1	สินเชื่อบุคคล / กู้ยืม / ค้ำประกัน	414,868
2	บัตรเครดิต	138,156
3	กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	124,644
4	เช่าซื้อ (รถยนต์)	87,075
5	เช่าซื้อ (รถจักรยานยนต์)	10,720

ตารางที่ 1.9 แสดงข้อหาในคดีสิ่งแวดล้อม สูงสุด 5 อันดับ ที่เข้าสู่การพิจารณาคดีของศาลชั้นต้นทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

อันดับ	ข้อหา	จำนวนข้อหา
1	ขอให้ชดเชยมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติที่เสียไปด้านป่าไม้	87
2	ขอให้ชดเชยมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติที่เสียไปด้านสัตว์ป่า	11
3	ขอให้แก้ไขความเดือนร้อนรำคาญด้านอื่น	4
4	ขอให้คุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมของชุมชน ขอค่าเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพอนามัย ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างอื่น ด้านมลพิษทางอากาศ	2 2
5	ขอค่าใช้จ่ายในการจัดมลพิษทางน้ำ ขอค่าเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพอนามัย ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างอื่น ด้านวัตถุอันตราย	1 1

1.3 ผลงานด้านพิจารณาพิพากษาคดีของศาลชั้นอุทธรณ์

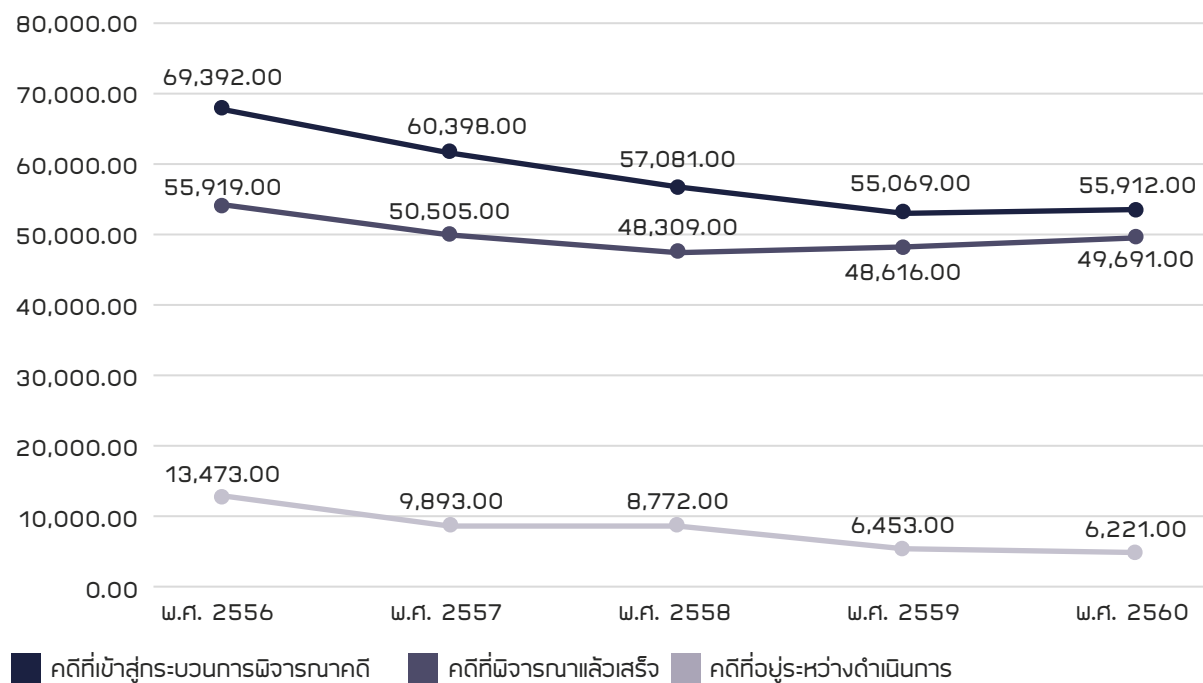
ศาลชั้นอุทธรณ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีจำนวน 11 แห่ง ประกอบด้วย ศาลอุทธรณ์กลาง, ศาลอุทธรณ์ ภาค 1 - ภาค 9 และศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษโดยมีข้อมูลสถิติด้านการพิจารณาพิพากษาคดีนับแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2560 ดังนี้

ตารางที่ 1.10 แสดงจำนวนคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดี คดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการของศาลชั้นอุทธรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2560

ปีงบประมาณ	จำนวนคดี ที่เข้าสู่การพิจารณา	ปริมาณคดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ		จำนวนคดีที่ยังอยู่ระหว่าง พิจารณา ณ สิ้นปี
		จำนวนคดี	ร้อยละ...ของคดีที่เข้าสู่ศาล	
พ.ศ. 2556	69,392	55,919	80.58	13,473
พ.ศ. 2557	60,398	50,505	83.62	9,893
พ.ศ. 2558	57,081	48,309	84.63	8,772
พ.ศ. 2559	55,069	48,616	88.28	6,453
พ.ศ. 2560	55,912	49,691	88.87	6,221

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

แผนภูมิที่ 1.6 แสดงจำนวนคดีรับใหม่ที่เข้าสู่ศาลชั้นอุทธรณ์คดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการของศาลชั้นอุทธรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2560

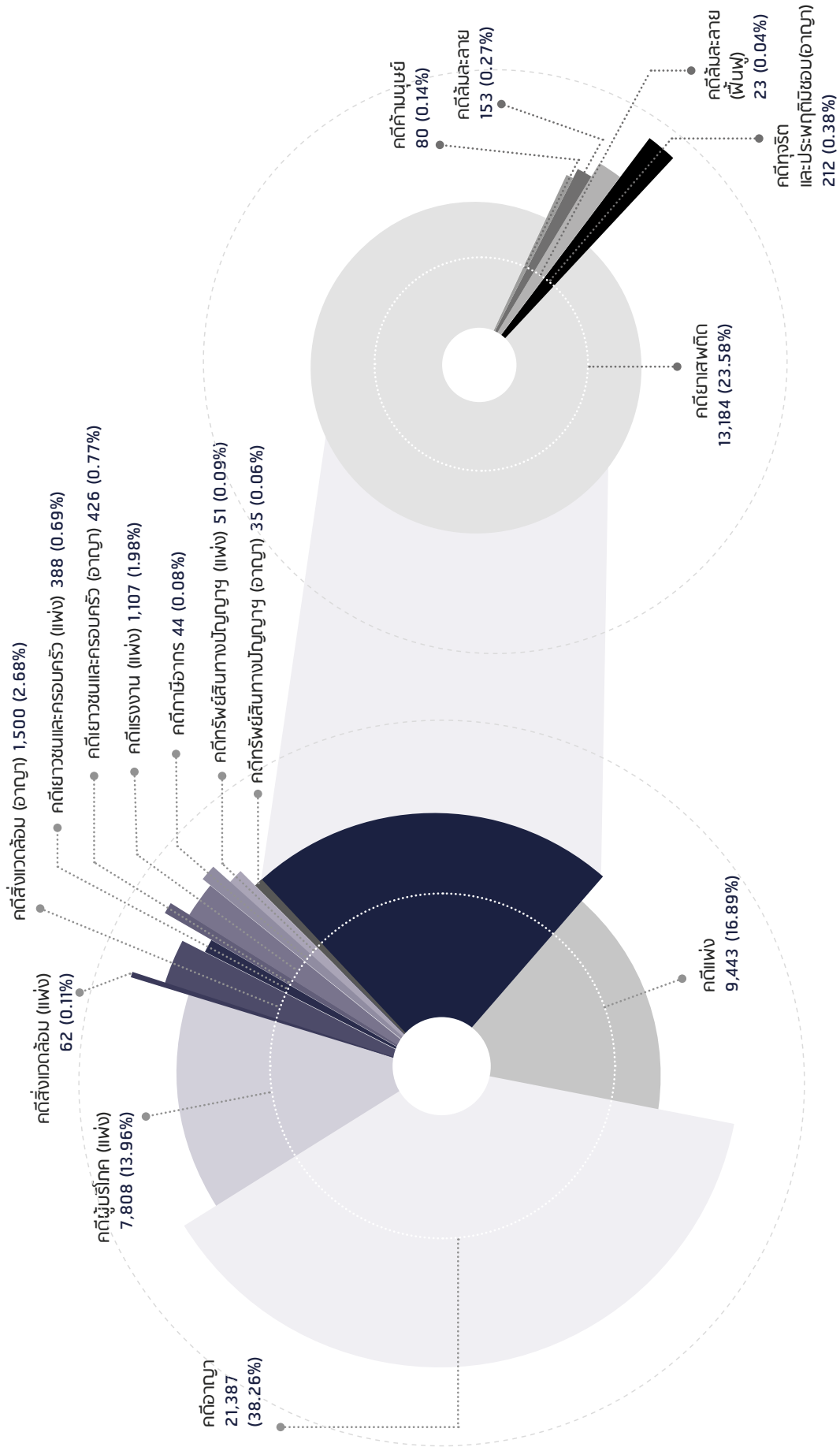

ตารางที่ 1.11 แสดงจำนวนคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดี คดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการของศาลชั้นอุทธรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำแนกตามประเภทคดี

ประเภท	จำนวนคดีที่เข้าสู่การพิจารณา	คดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ		จำนวนคดีที่ค้างอยู่ระหว่างพิจารณา ณ สิ้นปี 60
		จำนวนคดี	ร้อยละ...ของคดีที่เข้าสู่ศาล	
คดีแพ่ง	9,443	8,414	89.10	1,029
คดีอาญา	21,387	19,636	91.81	1,751
คดีผู้บริโภค (แพ่ง)	7,808	6,935	88.82	873
คดีสิ่งแวดล้อม (แพ่ง)	62	53	85.48	9
คดีสิ่งแวดล้อม (อาญา)	1,500	1,359	90.60	141
คดีเยาวชนและครอบครัว (แพ่ง)	388	349	89.95	39
คดีเยาวชนและครอบครัว (อาญา)	426	396	92.96	30
คดีแรงงาน (แพ่ง)	1,107	527	47.61	580
คดีภาษีอากร	44	23	52.27	21
คดีทรัพย์สินทางปัญญา (แพ่ง)	51	22	43.14	29
คดีทรัพย์สินทางปัญญา (อาญา)	35	23	65.71	12
คดีล้มละลาย	153	106	69.28	47
คดีล้มละลาย (ฟื้นฟู)	23	17	73.91	6
คดีทุจริตและประพฤติมิชอบ (อาญา)	212	165	77.83	47
คดีเลือกตั้ง	9	9	100	-
คดียาเสพติด	13,184	11,594	87.94	1,590
คดีค้ามนุษย์	89	63	78.75	17
รวม	55,912	49,691	88.87	6,221

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

แผนภูมิที่ 1.7 แสดงจำนวนคนที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดี ของศาลชั้นอุทธรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำแนกตามประเภทคดี

ตารางที่ 1.12 แสดงข้อหาในคดีแพ่ง สูงสุด 5 อันดับ ที่เข้าสู่การพิจารณาคดีของศาลชั้นอุทธรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

อันดับ	ข้อหา	จำนวนข้อหา
1	ลิดรอนสิทธิ / ทุจริต / ค้ำประกัน	4,071
2	เช่าซื้อ (รถยนต์)	2,427
3	ละเมิด	1,839
4	ขับไล่	1,322
5	ที่ดิน	1,217

ตารางที่ 1.13 แสดงข้อหาในคดีอาญา สูงสุด 5 อันดับ ที่เข้าสู่การพิจารณาคดีของศาลชั้นอุทธรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

อันดับ	ข้อหา	จำนวนข้อหา
1	คดียาเสพติด	16,915
2	พ.ร.บ. อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน	3,672
3	ลหุโทษ	3,300
4	ความผิดฐานลักทรัพย์	2,671
5	ความผิดต่อชีวิต	2,536

1.4 ผลงานด้านพิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกา

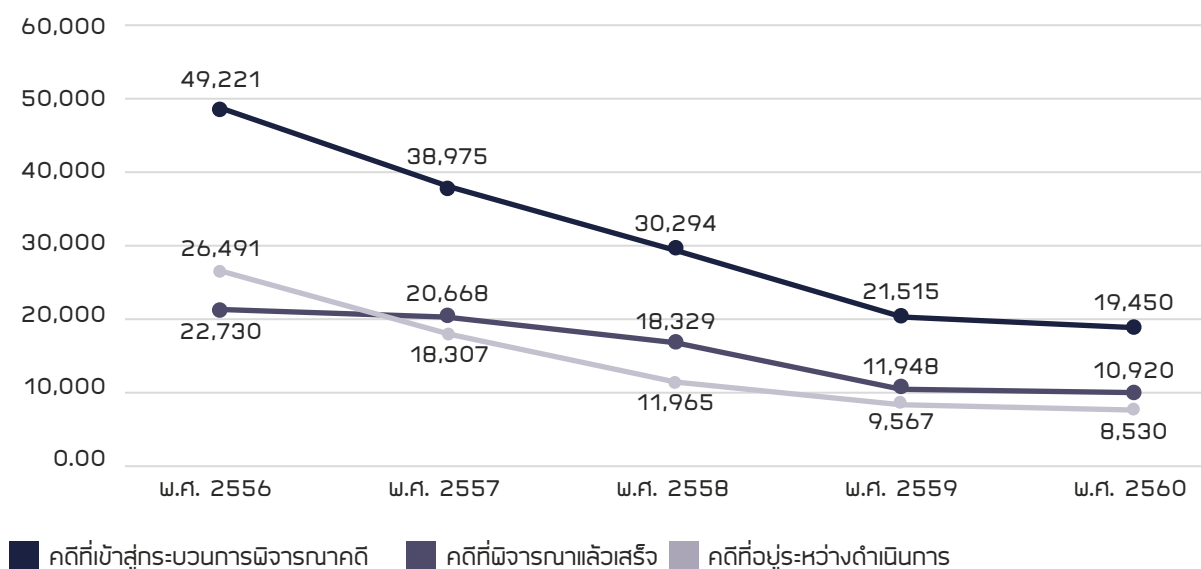
ศาลฎีกา ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีข้อมูลสถิติด้านการพิจารณาพิพากษาคดีนับแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 -2560 ดังนี้

ตารางที่ 1.14 แสดงจำนวนคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดี คดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการของศาลฎีกา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2560

ปีงบประมาณ	จำนวนคดีที่เข้าสู่การพิจารณา	ปริมาณคดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ		จำนวนคดีที่บังอยู่ระหว่างพิจารณา ณ สิ้นปี
		จำนวนคดี	ร้อยละ...ของคดีที่เข้าสู่ศาล	
พ.ศ. 2556	49,221	22,730	46.18	26,491
พ.ศ. 2557	38,975	20,668	53.03	18,307
พ.ศ. 2558	30,294	18,329	60.50	11,965
พ.ศ. 2559	21,515	11,948	55.53	9,567
พ.ศ. 2560	19,450	10,920	56.14	8,530

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

แผนภูมิที่ 1.8 แสดงจำนวนคดีรับใหม่ที่เข้าสู่ศาลฎีกา คดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการของศาลฎีกา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2560

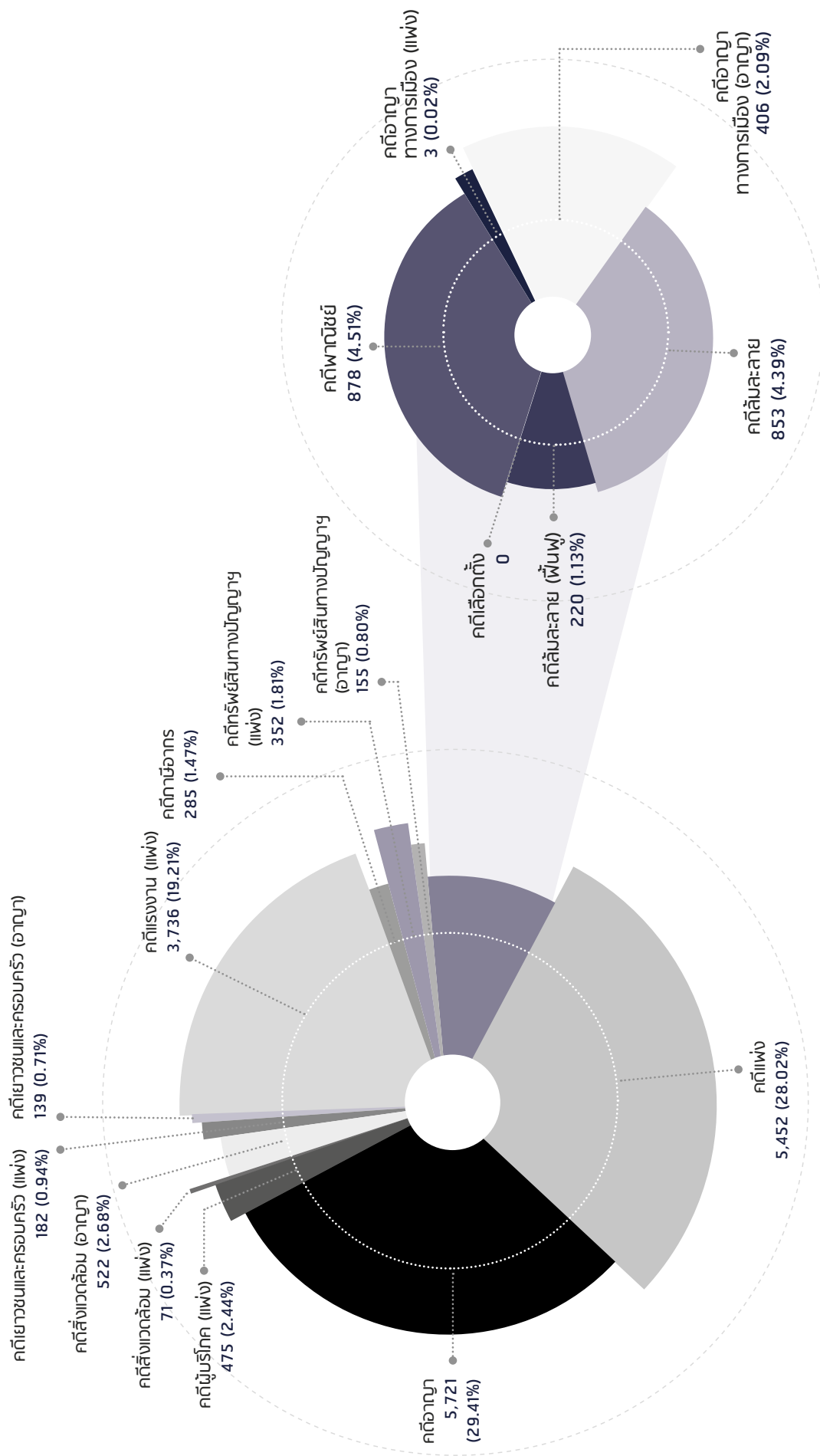

ตารางที่ 1.15 แสดงจำนวนคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดี คดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ และคดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการของศาลฎีกาปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำแนกตามประเภทคดี

ประเภทประเภท	จำนวนคดีที่เข้าสู่การพิจารณา	คดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ		จำนวนคดีที่ยังอยู่ระหว่างพิจารณา ณ สิ้นปี 60
		จำนวนคดี	ร้อยละ...ของคดีที่เข้าสู่ศาล	
คดีแพ่ง	5,452	2,949	54.09	2,503
คดีอาญา	5,721	3,435	60.04	2,286
คดีผู้บริโภค (แพ่ง)	475	208	43.79	267
คดีสิ่งแวดล้อม (แพ่ง)	71	41	57.75	30
คดีสิ่งแวดล้อม (อาญา)	522	297	56.90	225
คดีเยาวชนและครอบครัว (แพ่ง)	182	80	43.96	102
คดีเยาวชนและครอบครัว (อาญา)	139	67	48.20	72
คดีแรงงาน (แพ่ง)	3,736	1,807	48.37	1,929
คดีภาษีอากร	285	164	57.54	121
คดีทรัพย์สินทางปัญญา (แพ่ง)	352	109	30.97	243
คดีทรัพย์สินทางปัญญา (อาญา)	155	61	39.36	94
คดีล้มละลาย	853	721	84.53	132
คดีล้มละลาย (ฟื้นฟู)	220	193	87.73	27
คดีเลือกตั้ง	-	-	-	-
คดีพาณิชย์	878	471	53.64	407
คดีอาญาทางการเมือง (แพ่ง)	3	2	66.66	1
คดีอาญาทางการเมือง (อาญา)	406	315	77.59	91
รวม	19,450	10,920	56.14	8,530

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

แผนภูมิที่ 1.9 แสดงจำนวนคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดี ของศาลฎีกา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำแนกตามประเภทคดี

ตารางที่ 1.16 แสดงข้อหาในคดีแพ่ง สูงสุด 5 อันดับ ที่เข้าสู่การพิจารณาคดีของศาลฎีกา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

อันดับ	ข้อหา	จำนวนข้อหา
1	ที่ดิน	772
2	ละเมิด	725
3	ขับไล่	688
4	ขอให้จ่ายค่าล่วงเวลา	578
5	ขอให้จ่ายค่าทำงานในวันหยุด	547

ตารางที่ 1.17 แสดงข้อหาในคดีอาญา สูงสุด 5 อันดับ ที่เข้าสู่การพิจารณาคดีของศาลฎีกา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

อันดับ	ข้อหา	จำนวนข้อหา
1	พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ	1,220
2	ความผิดต่อชีวิต	984
3	พ.ร.บ. อาวุธปืน เครื่องกระสุน	937
4	ลหุโทษ	857
5	ความผิดฐานลักทรัพย์	420

2. งานช่วยเหลือและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของคู่ความตามกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 27 บัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพ และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน...” โดยศาลยุติธรรมกำหนดให้การช่วยเหลือ และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของคู่ความตามกฎหมาย เป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งของศาลยุติธรรม โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนในคดีอาญา

ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนคดีการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนในคดีอาญา จำแนกตามอัตราโทษ (ข้อมูล 1 ต.ค. 59 - 30 ก.ย. 60)

ประเภทคดี (1)	ประเภทที่ 1 ประหารชีวิต (คดี) (2)	ประเภทที่ 2 จำคุกตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป (คดี) (3)	ประเภทที่ 3 นอกเหนือจาก ประเภทที่ 1-2 (คดี) (4)	รวม (คดี) (5)
กลุ่มศาลจังหวัด				
จำนวนคดีที่ศาลแต่งตั้งทนายความ	3,862	8,089	11,781	23,732
จำนวนคดีที่เสร็จสิ้น	2,987	7,226	10,700	20,913
กลุ่มศาลแขวง				
จำนวนคดีที่ศาลแต่งตั้งทนายความ		23	2,083	2,106
จำนวนคดีที่เสร็จสิ้น		22	4,855	4,877
กลุ่มศาลอาญาในเขต กทม.				
จำนวนคดีที่ศาลแต่งตั้งทนายความ	514	888	1,398	2,800
จำนวนคดีที่เสร็จสิ้น	396	566	1,091	2,053
ศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ				
จำนวนคดีที่ศาลแต่งตั้งทนายความ	-	-	10	10
จำนวนคดีที่เสร็จสิ้น	-	-	1	1
รวมคดีที่ศาลแต่งตั้งทนายความ	4,376	9,000	15,272	28,648

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

2.2 การออกหมายจับหมายค้น กลุ่มศาลชั้นต้น

ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนคดีการออกหมายจับหมายค้น กลุ่มศาลชั้นต้น (ข้อมูล 1 ต.ค. 59 - 30 ก.ย. 60)

ประเภทคดี (1)	จำนวนคำร้อง (2)		คำสั่งศาล (อนุญาต) (3)		คำสั่งศาล (ไม่อนุญาต) (4)		อยู่ระหว่างดำเนินการ (5)	
	หมายจับ (2.1)	หมายค้น (2.2)	หมายจับ (3.1)	หมายค้น (3.2)	หมายจับ (4.1)	หมายค้น (4.2)	หมายจับ (5.1)	หมายค้น (5.2)
- กลุ่มศาลจังหวัด	33,514	23,057	31,948	22,094	1,509	942	57	21
- กลุ่มศาลแขวง	8,718	703	7,781	667	922	36	15	-
- กลุ่มศาลเยาวชนฯ	1,432	3	1,355	3	69	-	8	-
- กลุ่มศาลอาญา ในเขต กทม.	4,829	1,847	4,336	1,748	448	86	45	13
- ศาลทรัพย์สินฯ	149	769	132	675	17	90	-	4
รวม	48,642	26,379	45,552 (93.65%)	25,187 (95.48%)	2,965 (6.35%)	1,154 (4.52%)	125	38

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

2.3 การปล่อยชั่วคราวในคดีอาญา

ตารางที่ 2.3 แสดงจำนวนคดีการปล่อยชั่วคราวในคดีอาญาจำแนกตามสัญชาติของผู้ต้องหา/จำเลย (ข้อมูล 1 ต.ค. 59 - 30 ก.ย. 60)

ศาล (1)	จำนวนคำร้อง (2)		ศาลมีคำสั่งอนุญาต (3)		ศาลมีคำสั่งไม่อนุญาต (4)		ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีหลังปล่อยชั่วคราว (5)	
	สัญชาติไทย (2.1)	สัญชาติอื่น (2.2)	สัญชาติไทย (3.1)	สัญชาติอื่น (3.2)	สัญชาติไทย (4.1)	สัญชาติอื่น (4.2)	สัญชาติไทย (5.1)	สัญชาติอื่น (5.2)
- กลุ่มศาลจังหวัด	175,076	2,011	163,809	1,763	11,270	248	2,847	39
- กลุ่มศาลแขวง	14,936	241	14,427	213	509	28	41	6
- กลุ่มศาลเยาวชนฯ	26,077	30,181	25,580	155	496	15,026	334	5
- กลุ่มศาลอาญา ในเขต กทม.	11,835	1,020	10,499	919	1,336	101	173	19
- ศาลทรัพย์สินฯ	133	5	125	5	5	-	2	1
รวม	228,057	33,458	214,440 (94.03%)	3,055 (9.13%)	13,616 (5.97%)	15,403 (90.87%)	3,397 (1.58%)	70 (0.03%)

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

2.4 จำนวนคดีที่จำหน่ายคดีชั่วคราวและศาลแต่งตั้งล้มกลุ่มศาลชั้นต้น

ตารางที่ 2.4 แสดงจำนวนคดีที่จำหน่ายคดีชั่วคราวและศาลแต่งตั้งล้ม กลุ่มศาลชั้นต้น (ข้อมูล 1 ต.ค. 59 - 30 ก.ย. 60)

ศาล (1)	กลุ่มศาลจังหวัด (2)	กลุ่มศาลแขวง (3)	กลุ่มศาลเยาวชนและครอบครัว (4)	กลุ่มศาลอาญา (5)	ศาลทรัพย์สินทางปัญญา (6)	รวม (7)
คดีที่จำหน่ายคดีชั่วคราว	10,320	5,781	5,421	640	19	22,181
คดีที่ศาลแต่งตั้งล้ม	5,877	70	202	417	-	6,566

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

2.5 จำนวนคดีที่ศาลแต่งตั้งนักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์ กลุ่มศาลเยาวชนและครอบครัว

ตารางที่ 2.5 แสดงจำนวนคดีที่ศาลแต่งตั้งนักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์ กลุ่มศาลเยาวชนและครอบครัว (ข้อมูล 1 ต.ค. 59 - 30 ก.ย. 60)

	ศาลเยาวชนฯ กลาง (1)			ศาลเยาวชนฯ ภาค 1 - 9 (2)		
	จำนวนคดี (คดี) (1.1)	จำนวนครั้งที่มาศาล (ครั้ง) (1.2)	จำนวนเงินที่จ่าย (บาท) (1.3)	จำนวนคดี (คดี) (2.1)	จำนวนครั้งที่มาศาล (ครั้ง) (2.2)	จำนวนเงินที่จ่าย (บาท) (2.3)
จำนวนคดีที่ศาลแต่งตั้งนักจิตวิทยา	24	10	17,600	64	134	34,000
จำนวนคดีที่ศาลแต่งตั้งนักสังคมสงเคราะห์	36	36	25,900	28	26	19,200

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

3. การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทคดี

3.1 สถิติคดีการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทของศาลชั้นต้น

ตารางที่ 3.1 แสดงสถิติคดีการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทของศาลชั้นต้น (ข้อมูล 1 ต.ค. 59 - 30 ก.ย. 60)

ประเภทคดี	คดีที่เข้าสู่การพิจารณา	การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของศาลชั้นต้น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560			
		คดีที่เข้าสู่การไกล่เกลี่ย		คดีที่ไกล่เกลี่ยสำเร็จ	
		จำนวน	ร้อยละของคดีที่เข้าสู่การไกล่เกลี่ย	จำนวน	ร้อยละของคดีที่เข้าสู่การไกล่เกลี่ย
คดีแพ่ง	209,160	46,825	22.39	29,256	62.48
คดีผู้บริโภค	873,626	271,666	31.10	236,807	87.17
คดีสิ่งแวดล้อม	163	16	9.82	9	56.25
คดีอาญา	590,617	12,891	2.20	6,932	53.77
รวม	1,673,566	331,398	19.80	273,004	82.38

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

สรุปผลงานสำคัญของศาลยุติธรรม
และสำนักงานศาลยุติธรรม

เสริมสร้างการจํานวณความยุติธรรม
ให้มีมาตรฐานระดับสากล

เสริมสร้างการอำนวยความสะดวกธุรกรรม ให้มีมาตรฐานระดับสากล

1. เสริมสร้างมาตรฐานการพิจารณาพิพากษาคดี

ศาลยุติธรรมมีภารกิจหลัก คือ การอำนวยความสะดวกธุรกรรม เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน โดยมุ่งเน้น การพิจารณาพิพากษาคดีภายใต้หลักนิติธรรม เปิดเผย ถูกต้อง ตามกฎหมาย มีมาตรฐานในการตัดสินคดีที่ชัดเจน และ เหมาะสมแก่ประเภทคดีทุกชั้นศาล ซึ่งต้องดำเนินการภายใต้ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และความเจริญก้าวหน้า ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัญหาความขัดแย้งในสังคมมี แนวโน้มที่จะมีความซับซ้อนสูงขึ้น และปริมาณคดีที่เข้าสู่ ศาลยุติธรรมชั้นต้นมีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นเดียวกัน

ศาลยุติธรรมมุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการพิจารณาคดี และ พัฒนาระบบงานธุรการของศาลอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้าง มาตรฐานการพิจารณาพิพากษาคดีในแต่ละชั้นศาล ส่งผล ให้การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นไปด้วยความ รวดเร็วมากยิ่งขึ้น เป็นธรรม และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ในสากล โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลยุติธรรม ได้ดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

1.1 เสริมสร้างมาตรฐานการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลสูง

โครงการและมาตรการสำคัญที่ศาลยุติธรรมได้ดำเนินการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เพื่อเสริมสร้างมาตรฐาน การพิจารณาพิพากษาคดีในศาลสูง และส่งผลให้คดีค้าง ลดลง มีดังนี้

1.1.1 การประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลการบริหาร จัดการคดีในศาลสูง

การดำเนินโครงการพัฒนาระบบการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการบริหารจัดการคดีศาลสูง เป็นโครงการต่อเนื่อง ที่เริ่มโครงการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้การบริหารจัดการคดีในศาลสูงมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น แก้ไขปัญหาคดีค้างนาน จากผลการดำเนิน โครงการที่ผ่านมา สามารถเพิ่มปริมาณคดีแล้วเสร็จของ ศาลสูงให้มากขึ้น และแก้ไขสถานการณ์คดีค้างลดลงได้ โดยส่งเสริมให้ศาลสูงมีแนวทาง วิธีการ หรือระบบงาน ในการปฏิบัติราชการคดี สนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้โดยการอ่านคำพิพากษาผ่านระบบทางไกล ผ่านจอภาพ (Video Conference/Web Conference) การกำหนดนัดฟังคำพิพากษาล่วงหน้าได้ทันที และการปรับ ระบบการบริหารจัดการคดีในด้านต่างๆ ให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรมให้กับประชาชน และเหมาะสมกับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานศาลยุติธรรมได้ ดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินให้เหมาะสม สอดคล้องตามนโยบายประธานศาลฎีกาและแผนยุทธศาสตร์ ของหน่วยงานเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการพิจารณา พิพากษาคดี และลดปริมาณคดีค้างพิจารณาในศาลสูง ดังนี้

1. กรณีศาลสูงมีคดีค้ำงาน คดีแล้วเสร็จสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดตั้งแต่ร้อยละ 20 จะต้องประกอบด้วยคดีค้ำงานไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 เว้นแต่ศาลสูงที่มีคดีค้ำงาน เกินกว่า 3 ปี คดีแล้วเสร็จสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดตั้งแต่ร้อยละ 20 จะต้องประกอบด้วยคดีค้ำงาน ดังนี้

- คดีค้ำงานเกิน 3 ปีขึ้นไป จะต้องแล้วเสร็จไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
- คดีค้ำงานเกิน 2 ปี ไม่เกิน 3 ปี จะต้องแล้วเสร็จไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
- คดีค้ำงานเกิน 1 ปี ไม่เกิน 2 ปี จะต้องแล้วเสร็จไม่น้อยกว่าร้อยละ 40

2. เพิ่มเติมเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดเกี่ยวกับจำนวนคดีแล้วเสร็จตามเกณฑ์จัดอัตรากำลังสำหรับผู้พิพากษาเจ้าของสำนวน 1 คน ต่อจำนวนการเรียงคำพิพากษา คำสั่ง คำวินิจฉัย ต่อเดือนหรือต่อปีของศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์คดี

3. กำหนดระยะเวลาการรายงานผลการปฏิบัติราชการคดีแล้วเสร็จและการส่งแบบรายงาน

ผลจากการดำเนินโครงการและมาตรการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ดังกล่าว ส่งผลให้คดีค้ำงานในศาลสูงลดลงอย่างมีประสิทธิภาพ ปรากฏดังตารางที่ 1.1 ปริมาณคดีจำแนกตามระยะเวลาค้ำงานของศาลฎีกา ปริมาณคดีค้ำงานพิจารณาเกินกว่า 6 เดือนเป็นต้นไป ลดลงอย่างต่อเนื่องรวมถึงไม่มีคดีค้ำงานพิจารณาเกินกว่า 4 ปี ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 คดีค้ำงานพิจารณาในภาพรวมลดลงจากปีงบประมาณก่อน คิดเป็นร้อยละ 30.75

ตารางที่ 1.1 แสดงปริมาณคดีจำแนกตามระยะเวลาค้ำงานพิจารณาของศาลฎีกา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2560

ปีงบประมาณ พ.ศ./พ.ค.	ไม่เกิน 6 เดือน	เกิน 6 เดือน ไม่เกิน 1 ปี	เกิน 1 ปี ไม่เกิน 2 ปี	เกิน 2 ปี ไม่เกิน 3 ปี	เกิน 3 ปี ไม่เกิน 4 ปี	เกิน 4 ปี ไม่เกิน 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม	ลดลงจากปีก่อน	
									จำนวน	ร้อยละ
พ.ศ.2556	3,676	6,889	6,326	4,932	2,420	1,252	996	26,491	-	-
พ.ศ.2557	6,648	4,747	3,008	1,971	1,108	517	308	18,307	-8,184	30.89
พ.ศ.2558	5,323	2,640	1,502	1,095	777	382	247	11,966	-6,341	34.64
พ.ศ.2559	3,767	1,274	1,930	1,483	594	321	198	9,567	-2,399	20.05
พ.ศ.2560	2,144	2,213	1,331	746	191	0	0	6,625	-2,942	30.75

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

ผลการดำเนินงานของศาลอุทธรณ์ ปริมาณคดีค้างนานลดลง โดยคดีค้างพิจารณาเกินกว่า 3 เดือนเป็นต้นไป ลดลงอย่างต่อเนื่อง รวมถึงไม่มีคดีค้างพิจารณาเกินกว่า 3 ปี ทั้งนี้ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 คดีค้างพิจารณาในภาพรวมลดลงจากปีงบประมาณก่อน คิดเป็นร้อยละ 62.82

ตารางที่ 1.2 แสดงปริมาณคดีจำแนกตามระยะเวลาค้างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2560

ปีงบประมาณ พ.ศ./ปีค	ไม่เกิน 3 เดือน	เกิน 3 เดือน ไม่เกิน 6 เดือน	เกิน 6เดือน ไม่เกิน 1 ปี	เกิน 1 ปี ไม่เกิน 2 ปี	เกิน 2 ปี ไม่เกิน 3 ปี	เกิน 3 ปี ไม่เกิน 4 ปี	เกิน 4 ปี ไม่เกิน 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม	ลดลงจากปีก่อน	
										จำนวน	ร้อยละ
พ.ศ.2556	2,107	8,652	1,341	1,083	290	0	0	0	13,473	-	-
พ.ศ.2557	1,922	6,986	664	279	42	0	0	0	9,893	-3,580	26.57
พ.ศ.2558	2,915	5,425	348	80	3	0	0	0	8,771	-1,122	11.34
พ.ศ.2559	6,009	375	68	1	0	0	0	0	6,453	-2,318	26.43
พ.ศ.2560	2,139	231	28	1	0	0	0	0	2,399	-4,554	62.82

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักงานเนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

1.1.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการพิจารณาคดีผู้บริโภคน ในศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยคดีผู้บริโภค ของศาลฎีกา

1) สัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “ส่งเสริมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้
ประสบการณ์ตามกฎหมายว่าด้วยคดีผู้บริโภค” จัดขึ้นโดย
ศาลยุติธรรม ระหว่างวันที่ 15 - 17 พฤศจิกายน 2559
มีผู้เข้าร่วมการสัมมนา ประกอบด้วย ข้าราชการตุลาการ
ศาลฎีกา ข้าราชการศาลยุติธรรม และเจ้าหน้าที่ในศาลฎีกา
โดยสามารถสรุปประเด็นสำคัญในการสัมมนาได้ ดังนี้

- การแก้ไขพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติว่าด้วยการฎีกา มาตรา 51 ที่แก้ไขใหม่ ให้ใช้บังคับแก่คดีที่อ่านคำพิพากษา ศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีผู้บริโภค นับแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2558 เป็นต้นไป และบัญญัติ ให้การฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนก คดีผู้บริโภคหรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีผู้บริโภค ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม เช่น มาตรา 247 - มาตรา 252 เป็นต้น
- กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการทำคำสั่งร้องขออนุญาต ฎีกา ประเด็นการระบุเหตุผลแห่งการอนุญาตหรือไม่ อนุญาตให้ฎีกาไว้ในต้นร่างคำสั่งหรือฉบับตรวจ

2) สัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการนำกฎหมายว่าด้วยคดีผู้บริโภคมานำใช้ในการพิจารณาคดีของศาลฎีกากับศาลยุติธรรมในเขตอำนาจอธิบดีผู้พิพากษาภาค” ครั้งที่ 1 - 3 จัดขึ้นโดยศาลฎีกา มีผู้เข้าร่วมการสัมมนา ประกอบด้วย ข้าราชการตุลาการศาลฎีกา ข้าราชการศาลยุติธรรม และเจ้าหน้าที่ในศาลฎีกา โดยมีประเด็นสำคัญในการสัมมนา ดังนี้ การตรวจคำคู่ความเบื้องต้น เช่น การเสียค่าขึ้นศาลในคดีผู้บริโภค การตรวจคำร้องขออนุญาตฎีกาและคำฟ้องฎีกา การตรวจคำอุทธรณ์นิยามชั้นฎีกา และการขอยกเว้นค่าอุทธรณ์นิยามในการตรวจรับฎีกา และข้อสังเกตในการตรวจคำฟ้องคดีผู้บริโภค เป็นต้น

ในการนี้ ศาลยุติธรรมได้จัดทำรายงานสรุปแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาพิพากษาคดีผู้บริโภคในศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยคดีผู้บริโภค เพื่อให้ผู้พิพากษานำไปใช้ในการพิจารณาพิพากษาคดีผู้บริโภค

1.1.3 การเตรียมความพร้อมในการพิจารณาคดีเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

ศาลฎีกาจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การเตรียมความพร้อมในการพิจารณาคดีเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560” ระหว่างวันที่ 6 - 8 มิถุนายน 2560 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ศาลยุติธรรมมีแนวปฏิบัติในการพิจารณาพิพากษาคดีเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งในกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีเลือกตั้งในการค้นหาข้อเท็จจริงในระบบไต่สวนอย่างเป็นเอกภาพ อีกทั้งเป็นการสร้างความพร้อมให้ผู้พิพากษาในศาลฎีกา ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค และผู้ช่วยผู้พิพากษาในแผนกคดีเลือกตั้งที่ทำหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดีเลือกตั้งให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามบทบัญญัติของกฎหมายและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ในการสัมมนาดังกล่าวมีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมการสัมมนาประกอบด้วย ผู้พิพากษาศาลฎีกา ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ และข้าราชการศาลยุติธรรม โดยมีหัวข้อในการสัมมนา เรื่อง “บทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และมุมมองคดีเลือกตั้งของอดีตประธานแผนกคดีเลือกตั้งในศาลฎีกาและเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในระบบไต่สวนในคดีเลือกตั้ง” และสามารถสรุปสาระสำคัญจากการสัมมนาดังกล่าวได้ ดังนี้

- กระบวนการสรรหาที่เป็นกลางและโปร่งใส ประกอบด้วย คณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการเลือกตั้งที่เป็นกลาง การลงคะแนนเลือกกรรมการการเลือกตั้ง ต้องเปิดเผย ไม่ใช่วิธีลงคะแนนลับการวินิจฉัยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามให้เป็นที่สุด และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ร่าง พ.ร.บ. คณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ... ร่าง พ.ร.บ. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต่างให้อำนาจกรรมการเลือกตั้ง
- การวินิจฉัยสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญ 2560
- ผู้สมัครใดไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามร่าง พ.ร.บ. ส.ส. (ฉบับปรับปรุงวันที่ 19 กันยายน 2559) ก่อนวันเลือกตั้ง ในวันเลือกตั้ง หลังวันเลือกตั้งก่อนประกาศผลการเลือกตั้งและหลังประกาศผลการเลือกตั้ง
- คดีเลือกตั้งใช้ระบบไต่สวน แบ่งออกเป็น 3 ระบบ คือ การไต่สวนพยานเอกสาร การไต่สวน เน้นพยานบุคคล และการไต่สวน เน้นพยานบุคคล พยานเอกสารและพยานวัตถุ เป็นระบบผสม

1.1.4 เสริมสร้างศักยภาพในกระบวนการพิจารณาพิพากษา คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 275 กำหนดให้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีในกรณีที่น่ายก

รัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ถูกกล่าวหาว่าร้ายวญผิดปกติ กระทบความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายนั้น โดยในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2560 มีปริมาณคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลฎีกา ดังนี้

ตารางที่ 1.3 แสดงปริมาณคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่เข้าสู่ศาลฎีกา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2560

ข้อหา	ปริมาณคดีในปีงบประมาณ พ.ศ.				
	2556	2557	2558	2559	2560
คดีอาญานักการเมือง	18	35	96	245	406

ที่มา : สวระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแบบงานแลงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

จากตารางที่ 1.3 จะเห็นได้ว่า คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่เข้าสู่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ประกอบกับเป็นคดีที่อยู่ในความสนใจของประชาชน มีความสลับซับซ้อน และมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ ศาลยุติธรรมจึงจำเป็นต้องสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และพัฒนาแนวทางการจัดการคดีตามระบบไต่สวน

ศาลฎีกาจัดสัมมนาเชิงวิชาการ เรื่อง “ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของผู้ดำรงตำแหน่งกับมาตรฐานการพิจารณาคดีระบบไต่สวน” ระหว่างวันที่ 11 - 13 มิถุนายน 2560 มีผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมในศาลฎีกา โดยมีประเด็นสำคัญในการสัมมนา ได้แก่ หลักในการพิจารณาคดี

เขตอำนาจศาล จำนวนขององค์คณะผู้พิพากษา มีการกำหนดกรอบเวลาในการคัดค้านผู้พิพากษา การเลือกผู้พิพากษาเจ้าของสำนวน โดยทำความเข้าใจในการวินิจฉัยคดีให้ทำเป็นหนังสือโดยสังเขป โดยมีหลักการยื่นฟ้อง ให้จำเลยมาหรือคุมตัวมาศาล เมื่อประทับฟ้องแล้ว ห้ามไม่ให้ศาลอนุญาตให้ถอนฟ้อง พร้อมทั้งการอ่านคำพิพากษา หากจำเลยทราบนัดโดยชอบแล้วไม่มาศาลสามารถอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลยได้ ทรัพยากรสิ้นตามมูลค่า และจากการสัมมนา ศาลยุติธรรมได้นำแนวทางที่ได้รับไปใช้ในกระบวนการพิจารณาคดีในระบบไต่สวนของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทั้งนี้ เพื่อสร้างมาตรฐานให้กระบวนการพิจารณาคดีเสร็จสิ้นโดยรวดเร็วตามมาตรฐานที่กำหนด ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และรักษาผลประโยชน์ของประเทศ

1.1.5 การเสริมสร้างมาตรฐานการพิจารณาคดีในศาลฎีกา

1) การประชุมระหว่างผู้พิพากษาในกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา เรื่อง “การเสริมสร้างประสิทธิภาพระบบการตรวจร่างคำพิพากษาศาลฎีกา” ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยข้าราชการตุลาการในศาลฎีกา ข้าราชการศาลยุติธรรม และเจ้าหน้าที่ในศาลฎีกา โดยมีประเด็นการประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ การขออนุญาตแก้ไขในร่างคำพิพากษา วิธีการบันทึกและทักท้วงร่างคำพิพากษา การสอนงานผู้ช่วยผู้พิพากษาที่เพิ่งมาปฏิบัติหน้าที่ การคืนค่าฤชาธรรมเนียมและเรียกค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาที่ขาด และการประสานงานในกองผู้ช่วยผู้พิพากษา รวมทั้งการเก็บรักษาเอกสารคดี

2) สัมมนาเชิงปฏิบัติการระหว่างผู้บริหารและผู้พิพากษาในศาลฎีกา เรื่อง “การสร้างหลักนิติธรรมโดยคำพิพากษาศาลฎีกา” เป็นการสัมมนาต่อเนื่องจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การเสริมสร้างประสิทธิภาพระบบการตรวจร่างคำพิพากษาศาลฎีกา มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยรองประธานศาลฎีกา ประธานแผนกคดีในศาลฎีกา ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา ผู้พิพากษาศาลฎีกา ผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกา โดยให้ข้าราชการตุลาการผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกาทุกฝ่าย ได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางเพื่อพัฒนาการเขียนคำพิพากษาศาลฎีกา ทำให้เกิดความมีส่วนร่วม กระบวนการรับรู้ และความเข้าใจที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ให้คำพิพากษาศาลฎีกาสถาบันอำนวยความยุติธรรมได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ ศาลฎีกาได้รวบรวมข้อสรุปจากการประชุมดังกล่าวพร้อมปรับปรุงแบบแผน

การปฏิบัติงานจัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงานศาลฎีกา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานแก่ผู้บริหาร ผู้พิพากษา และผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา อันจะทำให้คำพิพากษาศาลยุติธรรมมีความเป็นเอกภาพและมีมาตรฐานในการวางบรรทัดฐานให้แก่สังคม

1.1.6 การเสริมสร้างมาตรฐานการพิจารณาคดีในศาลชั้นอุทธรณ์

1) การตรวจร่างคำพิพากษาและการแก้ไขข้อขัดข้องในการตรวจร่างคำพิพากษาของกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “หลักเกณฑ์การตรวจร่างคำพิพากษาและการแก้ไขข้อขัดข้องในการตรวจร่างคำพิพากษาของกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์” โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม คือ ผู้พิพากษาประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ เพื่อให้ความรู้ในหลักเกณฑ์การยกร่างแก้กองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ที่มาดำรงตำแหน่งใหม่ในศาลอุทธรณ์ให้มีความรู้ ความสามารถ มีความละเอียดรอบคอบ มีความถูกต้อง ทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย และเพื่อให้ผู้บริหาร ผู้พิพากษา ผู้ช่วยผู้พิพากษาในกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ผู้มีความเชี่ยวชาญในการพิจารณาคดี ได้ร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์การตรวจร่างคำพิพากษาของกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ให้มีมาตรฐานและมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน และนำไปใช้ในการตรวจร่างคำพิพากษาให้มีความถูกต้อง สามารถรักษามาตรฐานคำพิพากษาศาลอุทธรณ์และลดภาระของผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้คดีในศาลอุทธรณ์แล้วเสร็จเร็วขึ้น

2) พัฒนาแนวทางการพิจารณาพิพากษาคดีอาญาเสพติดของศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์แผนกคดีอาญาเสพติดและการกำหนดแนวทางการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินคดีค้ำมนุษย์ ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “พัฒนาแนวทางการพิจารณาพิพากษาคดีอาญาเสพติดของศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์แผนกคดีอาญาเสพติด” และประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การกำหนดแนวทางการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินคดีค้ำมนุษย์” มีผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วยผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษา เพื่อให้การประสานงานและการพิจารณาคดีอาญาเสพติดและคดีค้ำมนุษย์ในศาลชั้นต้นในเขตอำนาจทั่วราชอาณาจักรและศาลชั้นอุทธรณ์แผนกคดีอาญาเสพติดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ และกำหนดแนวทาง การพิจารณาพิพากษาคดีอาญาเสพติดของศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์แผนกคดีอาญาเสพติด และแนวทางการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินคดีค้ำมนุษย์ ภายหลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าว ศาลยุติธรรมจัดทำรายงานสรุปแนวทางการพิจารณาพิพากษาคดีอาญาเสพติด และแนวทางการพิจารณาพิพากษาคดีค้ำมนุษย์ของศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ เพื่อเผยแพร่ให้แก่ผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ

3) กำหนดแนวทางการบริหารจัดการคดีของศาลชั้นอุทธรณ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการประธานศาลชั้นอุทธรณ์ เรื่อง “การบริหารจัดการคดีของศาลชั้นอุทธรณ์” ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ผู้บริหารศาลอุทธรณ์ ผู้บริหารศาลอุทธรณ์ภาค 1 - 9 ผู้บริหารศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ เพื่อให้ผู้บริหารศาลอุทธรณ์ 11 ศาล ร่วมกันกำหนดแนวทางการพิจารณา พิพากษาคดีของศาลชั้นอุทธรณ์ และมีแนวทางการพิจารณาพิพากษาคดีที่เป็นมาตรฐานและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อันจะทำให้การพิจารณา พิพากษาคดีของศาลชั้นอุทธรณ์แล้วเสร็จตามมาตรฐาน เกณฑ์ที่กำหนด และมีคุณภาพเป็นที่เชื่อถือของสังคม ทั้งนี้ จากการประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมได้ปรึกษาหารือถึงแนวทางการบริหารจัดการ เพื่อส่งเสริมความเป็นเอกภาพของศาลชั้นอุทธรณ์ในการวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมาย โดยมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่

- การประชุม/สัมมนาผู้พิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ทั่วประเทศ ประจำปี เพื่อรับฟังปัญหา ข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานคดีของผู้พิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ทั่วประเทศ และระดมความคิดข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมร่วมกัน
- การย่อข้อกฎหมายจากคำพิพากษาศาลชั้นอุทธรณ์ และจัดส่งข้อมูลย่อคำพิพากษาให้ศาลอุทธรณ์
- การส่งเสริมความเป็นเอกภาพของคำวินิจฉัยของศาลชั้นอุทธรณ์
- การรวบรวมและเผยแพร่คำพิพากษาของศาลชั้นอุทธรณ์ ที่ถึงที่สุดแล้ว

1.1.7 การเสริมสร้างมาตรฐานการพิจารณาคดีในศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ

ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษมุ่งเน้นการพิจารณาพิพากษาคดีภายใต้หลักนิติธรรมให้เป็นไปอย่างเปิดเผย ถูกต้องตามกฎหมาย มีมาตรฐานที่ชัดเจน และเหมาะสมแก่ประเภทคดี โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ดังนี้

1) **คู่มือปฏิบัติราชการของตุลาการศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ** การประชุมร่วมกันระหว่างแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ แผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และแผนกคดีแรงงาน เพื่อพิจารณาคู่มือปฏิบัติราชการของตุลาการศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ และได้จัดพิมพ์หนังสือคู่มือปฏิบัติราชการของตุลาการศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ส่งไปยังห้องสมุดประจำศาล เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าการพิจารณาคดีของศาล

2) **เสริมสร้างมาตรฐานการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษและศาลชำนาญพิเศษ** ศาลยุติธรรมได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างมาตรฐานการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ ดังนี้

2.1) ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างมาตรฐานการอำนวยความสะดวกยุติธรรมของศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ โดยมีหัวข้อการบรรยายของแต่ละแผนกคดีในศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ ดังนี้

- แผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ เรื่อง “กฎหมายการขนส่งและประกันภัยระหว่างประเทศ : วิเคราะห์ปัญหาและการปรับเปลี่ยนที่สำคัญ”
- แผนกคดีภาษีอากร เรื่อง “การปฏิรูปกฎหมายภาษีอากรและกฎหมายภาษีอากรที่แก้ไขใหม่”
- แผนกคดีแรงงาน เรื่อง “ปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานของแผนกคดีแรงงานในศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ” และ “สภาพและสถานการณ์แรงงานต่างชาติ”

- แผนกคดีล้มละลาย เรื่อง “การพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้”
- แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว เรื่อง “ผลกระทบของกระแสสังคมต่อคดีเยาวชนและครอบครัว”

2.2) ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “ข้อสังเกตในการทำคำพิพากษาและคำสั่งในคดีเยาวชนและครอบครัว” เพื่อให้ข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมในศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว มีความรู้ ความสามารถในการเขียนคำพิพากษาคดีเยาวชนและครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง เป็นธรรม และมีมาตรฐานเดียวกัน

2.3) ประชุมเชิงปฏิบัติการแผนกคดีภาษีอากรในศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ เรื่อง “คำรายปี” เพื่อให้ข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมในศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษแผนกคดีภาษีอากร มีความเข้าใจถึงกระบวนการและวิธีการกำหนดคำรายปีของทรัพย์สินประเภทต่างๆ เพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลภาษีอากรกลาง

2.4) ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “แนวทางในการร่างและตรวจร่างคำพิพากษา คำสั่งและคำวินิจฉัยของแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ” โดยมีการอภิปราย เรื่อง “บทบาทและความสำคัญของการร่างและตรวจร่างคำพิพากษา คำสั่ง และคำวินิจฉัยของแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ” และหัวข้อ “ขั้นตอนการร่างและตรวจร่างคำพิพากษา คำสั่ง และคำวินิจฉัยของแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ประสบการณ์และข้อสังเกตในการปฏิบัติงาน”

2.5) ประชุมเชิงปฏิบัติการแผนกคดีล้มละลายในศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ เรื่อง “แนวทาง การพิจารณาคดีฟื้นฟูกิจการ” โดยมีการอภิปรายหัวข้อ “ภาพรวมคดีฟื้นฟูกิจการในประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศสหรัฐอเมริกา” และหัวข้อ “คดีฟื้นฟูกิจการในจำนวนสาขาคดี”

2.6) ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างมาตรฐานการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีแรงงาน โดยมีการอภิปรายเรื่อง “ข้อสังเกตในการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของแผนกคดีแรงงาน และข้อสังเกตการวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมายของคดีแรงงาน”

2.7) ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาระบบการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ โดยมีการบรรยาย เรื่อง “ทิศทางการพัฒนางานของแต่ละแผนกคดีในศาลอุทธรณ์” และการอภิปราย เรื่อง “สรุปแผนพัฒนางานของแต่ละแผนกคดีในศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ” จากการประชุมเชิงปฏิบัติการข้างต้น ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษได้จัดทำ รายงานสรุปแนวทางการเสริมสร้างมาตรฐานการอำนวยความสะดวกของศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษจำนวน 5 ประเภทคดี ได้แก่ คดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ คดีภาษีอากร คดีแรงงาน คดีล้มละลายและคดีเยาวชนและครอบครัว เพื่อให้ผู้พิพากษาแต่ละแผนกคดีในศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษนำไปใช้ในการพิจารณาพิพากษาคดี

2.8) การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการปล่อยชั่วคราวเด็กและเยาวชน” และได้รับเกียรติจาก ฯพณฯ นายวีรช ชินวินิจกุล องคมนตรี มาร่วมบรรยายพิเศษ พร้อมทั้งเข้าเยี่ยมชมศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดราชบุรี สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดราชบุรี ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 2 จังหวัดราชบุรี

3) **แนวปฏิบัติในการส่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวของศาลชั้นต้นไปยังศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ และการรับส่งเอกสารของศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ** ประกอบด้วย วิธีการส่ง เอกสารที่ต้องจัดส่งเพื่อประกอบการพิจารณา และการส่งกลับ พร้อมกับการรับส่งเอกสารของศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ โดยใช้ระบบรับส่งเอกสารของศาลฎีกา

4) แนวทางการพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลแรงงานและศาลล้มละลายกลาง โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดแนวทางการพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลแรงงาน และกำหนดแนวทางการพิจารณาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายกลาง โดยมีรูปแบบการจัดประชุมเป็นการอภิปราย และการแบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จากการประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าวได้สรุปแนวทางการพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลแรงงาน พร้อมทั้งจัดทำคู่มือในการพิจารณาพิพากษาคดีให้กับผู้พิพากษาแผนกคดีแรงงานและคดีล้มละลายในศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ

1.2 เสริมสร้างมาตรฐานการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลชั้นต้น

ศาลชั้นต้นทั่วราชอาณาจักร ณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีจำนวน 259 แห่ง ซึ่งมีการปฏิบัติงานแตกต่างกันตามที่กฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ ศาลชั้นต้นจำแนกได้เป็นกลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่มศาลจังหวัด กลุ่มศาลแขวง กลุ่มศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษ และกลุ่มศาลชั้นต้นในกรุงเทพ (รายชื่อศาลปรากฏตามเอกสารภาคผนวก)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลยุติธรรมกำหนดมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอำนวยความยุติธรรมในกลุ่มศาลชั้นต้น ดังนี้

1.2.1 เสริมสร้างประสิทธิภาพประสิทธิผลระบบการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้นทั่วราชอาณาจักร

1.2.2 ส่งเสริมและพัฒนาการอำนวยความสะดวกยุติธรรมในศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษให้มีมาตรฐานระดับสากล

1.2.1 เสริมสร้างประสิทธิภาพประสิทธิผลระบบการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้นทั่วราชอาณาจักร

1) การพัฒนาระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-filing)

สำนักงานศาลยุติธรรมพัฒนาระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Filing) เพื่อให้คู่ความสามารถยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสาร โดยไม่ต้องเดินทางมาศาล กำหนดให้ใช้กับคดีผู้บริโภคและคดีแพ่งทุกประเภทเป็นการทั่วไป ได้แก่ ชื้อขาย เช่าทรัพย์ จำนอง จำน่า คำประกัน กู้ยืม เช่าซื้อ และบัตรเครดิต ซึ่งสามารถใช้บริการยื่นฟ้องผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ทาง <http://efiling.coj.go.th> ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานศาลยุติธรรมนำร่องใช้ระบบ E-filing รวมจำนวน 14 ศาล ได้แก่ ศาลแพ่ง ศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแขวงพระนครเหนือ ศาลแขวงธนบุรี ศาลแขวงนนทบุรี ศาลจังหวัดพระโขนง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ศาลจังหวัดชลบุรี ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ศาลจังหวัดนนทบุรี ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ศาลจังหวัดเชียงใหม่ และศาลแขวงเชียงใหม่ และจะประเมินผลการใช้งานเพื่อดำเนินการขยายผลการใช้งานระบบดังกล่าวไปยังศาลยุติธรรมทั่วประเทศต่อไป

สำนักงานศาลยุติธรรมได้กำหนดมาตรการป้องกันการเข้าถึงข้อมูลของศาลโดยคู่ความที่จะใช้บริการ ต้องลงทะเบียนแสดงตัวตนต่อศาลให้เห็นว่าเป็นผู้มีสิทธิยื่นคำฟ้องและเอกสารผ่านระบบ E-Filing ทั้งนี้ ธนาคารโลก หรือ World Bank จัดลำดับความน่าเชื่อถือในการลงทุน Doing Business 2016 ของประเทศไทย โดยมีสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในศาลยุติธรรม Court Automation เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินที่เสริมสร้างความน่าเชื่อถือที่ต่างชาติจะนำเงินมาลงทุนในประเทศไทย

นอกจากการพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ข้างต้นแล้ว สำนักงานศาลยุติธรรมได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อผลักดันให้คู่ความหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้งานระบบได้อย่างสะดวกและมีหลักเกณฑ์แนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นมาตรฐาน ดังนี้

1.1) ประกาศข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการยื่น ส่ง และรับคำคู่ความและเอกสารทางระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2560 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 พฤษภาคม 2560 โดยมีสาระสำคัญ เช่น กำหนดวิธีการยื่น ส่ง และรับคำคู่ความ และเอกสารทางระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ การลงทะเบียนต่อศาลเพื่อใช้ระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดวิธีการชำระเงินผ่านระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

1.2) ประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่น ส่ง และรับคำคู่ความและเอกสารทางระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับลงวันที่ 5 พฤษภาคม 2560 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่น ส่ง และรับคำคู่ความและเอกสารทางระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ และกำหนด

แนวทางปฏิบัติของศาลในการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดวิธีการชำระค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพื่อให้การยื่น ส่ง และรับคำคู่ความและเอกสารทางระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการยื่น ส่ง และรับคำคู่ความและเอกสารทางระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2560

1.3) สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “มิติใหม่ของศาลไทย การยื่นและส่งคำคู่ความทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Filing System: e-Filing) สำนักงานศาลยุติธรรมประสานความร่วมมือกับทนายความจากสำนักงานทนายความ และสมาคมทนายความ ให้สามารถใช้ระบบ e-filing เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีการอภิปรายในหัวข้อ แนวคิดและคุณสมบัติทางเทคนิคของระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานศาลยุติธรรมนำมาใช้ กฎหมายและอนุบัญญัติที่เกี่ยวกับการยื่นฟ้องทางระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ สาธิตการใช้ระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ และทดลองใช้งานระบบ e-filing ของสำนักงานศาลยุติธรรม

1.4) อบรมความรู้กฎหมาย เรื่อง “การยื่นและส่งคำ
 คู่ความทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Filing
 System: e-Filing) ให้แก่สมาชิกทนายความ โดย
 สำนักงานศาลยุติธรรมร่วมกับสภาทนายความในพระบรม
 ราชูปถัมภ์ มีการสาธิตการใช้ระบบรับส่งทางอิเล็กทรอนิกส์
 เช่น การลงทะเบียน การยื่นฟ้องทางระบบอิเล็กทรอนิกส์
 การตรวจคำฟ้องและออกไปรับเงินทางระบบอิเล็กทรอนิกส์
 และการสั่งฟ้องทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

2) การให้บริการคัดถ่ายสำเนาคำพิพากษาระหว่าง ศาลยุติธรรมทั่วประเทศ

การให้บริการคัดถ่ายสำเนาคำพิพากษาระหว่างศาลยุติธรรม
 ทั่วประเทศ จัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่คู่ความ ให้
 ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่ายสะดวก
 ทั้งถึง เท่าเทียม และเสียค่าใช้จ่ายน้อย คำพิพากษาที่ขอ
 คัดถ่ายได้ ได้แก่ คำพิพากษาศาลชั้นต้น คำพิพากษาศาล

ชั้นอุทธรณ์ คำพิพากษาศาลฎีกา และหมายความร่วมมือถึง
 คำสั่งของศาลที่ชี้ขาดคดี และคำสั่งจำหน่ายคดีออกจาก
 สารบบความ ขั้นตอนและแนวปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ
 สำนักงานศาลยุติธรรมว่าด้วยการให้บริการคัดถ่ายสำเนา
 คำพิพากษาระหว่างศาลยุติธรรมทั่วประเทศ พ.ศ. 2559
 โดยใช้บังคับกับคำพิพากษาที่อ่านให้คู่ความฟังตั้งแต่วันที่
 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 เป็นต้นไป

3) การพัฒนากระบวนการพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติ มิชอบ

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบจัดตั้งขึ้นโดยพระ
 ราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ
 พ.ศ. 2559 เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 และประพฤติมิชอบดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ และ
 คดีความที่เกี่ยวข้องทั้งหลายได้รับการพิจารณาพิพากษา
 อย่างเสมอภาค รวดเร็ว และเป็นธรรม

ตารางที่ 1.4 แสดงปริมาณคดีในศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลางและภาค ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ประเภทคดี	คดีที่เข้าสู่การพิจารณา	คดีที่พิพากษาแล้วเสร็จ	คดีที่พิพากษาแล้วเสร็จ คดีปับร้อยละ
คดีแพ่ง	4	-	-
คดีอาญา	1,002	576	57.49
รวมทั้งสิ้น	1,006	576	57.49

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลยุติธรรมได้ดำเนินงานสำคัญ เพื่อพัฒนากระบวนการพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้แก่

3.1) การออกข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยวิธีการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2559 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม 2559 โดยมีสาระสำคัญ คือ ในการยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาของจำเลยซึ่งไม่ได้ถูกคุมขังจะต้องมาแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาล รวมไปถึงหากจะมีการพิจารณาการถอนฟ้องคดี จะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะและความเสียหายที่มีผลกระทบต่อรัฐเป็นสำคัญ การสืบพยานก่อนฟ้องคดี การไต่สวนมูลฟ้อง หรือการพิจารณาคดีในกรณีศาลอนุญาตให้พยานเบิกความที่ศาลอื่นหรือสถานที่ทำการของทางราชการหรือสถานที่แห่งอื่น โดยจัดให้มีการถ่ายทอดสดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพ โดยนำข้อบังคับของประธานศาลฎีกาที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

3.2) แนวปฏิบัติในการวินิจฉัยคดีตามอำนาจศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ เนื่องจากพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 มีบทบัญญัติให้ประธานศาลอุทธรณ์เป็นผู้วินิจฉัยปัญหาว่าคดีใดอยู่ในอำนาจของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบหรือไม่ และคำวินิจฉัยของประธานศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด ศาลยุติธรรมจึงได้วางแนวปฏิบัติในการเสนอปัญหาให้ประธานศาลอุทธรณ์วินิจฉัย เพื่อให้ศาลชั้นต้นได้ใช้เป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน

3.3) แนวปฏิบัติราชการระหว่างศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลางกับศาลชั้นต้น (กรณีที่ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาคยังไม่เปิดทำการ) ในระหว่างที่ยังไม่ได้เปิดทำการศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาคในท้องที่ใด พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 ได้กำหนดให้ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลางมีเขตในท้องที่นั้นด้วย เพื่อให้การดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบที่เกิดในเขตท้องที่นั้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ในการนี้ ศาลยุติธรรมได้กำหนดแนวปฏิบัติราชการดังกล่าวให้ศาลใช้ในการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน ได้แก่ เขตอำนาจศาลกระบวนการพิจารณาก่อนฟ้อง การตรวจรับคำฟ้องกรณีและผู้เสียหายเป็นโจทก์ การขอสืบพยานก่อนฟ้องคดี การตรวจรับคำฟ้องกรณีที่หน่วยงานรัฐเป็นโจทก์ คำสั่งของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง และการบังคับตามคำพิพากษา

4) การพัฒนากระบวนการพิจารณาคดีแบบกลุ่ม (Class Actions)

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2558 ในราชกิจจานุเบกษา มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 5 ธันวาคม 2558 กำหนดให้คดีที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขศาลอาจอนุญาตสามารถดำเนินคดีแบบกลุ่มได้ เป็นวิธีการที่สามารถคุ้มครองผู้เสียหายจำนวนมากในการดำเนินคดีเพียงครั้งเดียว อำนวยความยุติธรรมให้แก่ผู้เสียหายที่ไม่มีความสามารถฟ้องคดีเพื่อเยียวยาความเสียหายได้ด้วยตนเอง ประหยัดเวลาค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ หลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในการฟ้องคดีและป้องกันความขัดแย้งของคำพิพากษา รวมถึงเป็น

มาตรการลดปริมาณคดีที่จะขึ้นสู่ศาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลยุติธรรมได้ดำเนินงานสำคัญ เพื่อพัฒนากระบวนการพิจารณาคดีแบบกลุ่ม โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง พัฒนาแนวทางกระบวนการพิจารณาคดีในการดำเนินคดีแบบกลุ่ม (Class Action) เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีแบบกลุ่ม รองรับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และสามารถนำแนวทางมาใช้ปฏิบัติได้จริงอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งจัดทำคู่มือปฏิบัติงานกระบวนการพิจารณาคดีในการดำเนินคดีแบบกลุ่ม ทั้งในส่วนงานตุลาการและงานธุรการ

5) เปิดทำการศาลนอกเวลาราชการในศาลชั้นต้น

การเปิดทำการศาลนอกเวลาราชการเพื่อเร่งรัดการพิจารณาพิพากษาคดี เป็นการรองรับปริมาณคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลยุติธรรมที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนผู้มีอรรถคดีได้รับการอำนวยความสะดวกจากศาลยุติธรรมเพิ่มขึ้นและรวดเร็วขึ้น รวมถึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการอำนวยความสะดวกแก่คู่ความและประชาชนที่ไม่สามารถมาขอรับบริการจากศาลในเวลาราชการปกติได้ เป็นการสร้างความพึงพอใจต่อผู้รับบริการและยกระดับมาตรฐานงานบริการประชาชนของศาลยุติธรรม

ศาลยุติธรรมได้เปิดทำการศาลนอกเวลาราชการ โดยกำหนดแนวทางการดำเนินโครงการเปิดทำการศาลนอกเวลาราชการเพื่อเร่งรัดการพิจารณาพิพากษาคดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำหรับศาลชั้นต้น เพื่อเร่งรัดการพิจารณาพิพากษาคดีและลดปริมาณคดีค้าง จำแนกประเภทคดี ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- คดีจัดการพิเศษ เช่น คดีไม่มีข้อยุ่งยาก คดีไม่มีข้อพิพาท คดีนัดได้ส่วนมูลฟ้อง เป็นต้น
- คดีที่นัดพิจารณาคดีต่อเนื่องในระบบพิจารณาคดีครบองค์คณะและต่อเนื่อง
- คดีใกล้เคียงที่คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นบุคคลหรือกลุ่มเดียวกันมีปริมาณคดีมาก ได้แก่ คดีกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) และคดีกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.)

ศาลที่เข้าร่วมโครงการเปิดทำการศาลนอกเวลาราชการ มีศาลจังหวัด ศาลแขวง และศาลในเขตกรุงเทพฯ จำนวน 129 ศาล คิดเป็นร้อยละ 71.27 ของจำนวนศาลจังหวัด ศาลแขวง และศาลในเขตกรุงเทพฯ (รวม 181 ศาล) โดยสามารถพิจารณาพิพากษาคดีนอกเวลาราชการแล้วเสร็จดังนี้

ตารางที่ 1.5 สถิติการพิจารณาคดีนอกเวลาราชการจำแนกตามประเภทคดี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ประเภทคดี	ปริมาณคดีที่เข้าสู่การพิจารณา (คดี)	ปริมาณคดีแล้วเสร็จ (คดี)	คิดเป็นร้อยละ
คดีจัดการพิเศษ	115,584	97,892	84.69
คดีที่นัดพิจารณาคดีต่อเนื่อง	492	351	71.34
คดี กยศ./กรอ.	122,602	101,905	83.12
รวม	238,678	200,148	83.86

ที่มา: สำนักส่งเสริมงานตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม

และจากการดำเนินโครงการเปิดทำการศาลนอกเวลาราชการ ส่งผลให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลยุติธรรมมีจำนวนรวมคดีค้างนานเกินกว่า 1 ปีขึ้นไป ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 คิดเป็นร้อยละ 11.15 ปรากฏตามตารางที่ 1.6 แสดงปริมาณคดีจำแนกตามระยะเวลาค้างพิจารณาของศาลชั้นต้น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2560

ตารางที่ 1.6 แสดงปริมาณคดีจำแนกตามระยะเวลาค้างพิจารณาของศาลชั้นต้น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2560

ศาล	ปีงบประมาณ พ.ศ./ระยะเวลา	ไม่เกิน 6 เดือน	เกิน 6 เดือน ไม่เกิน 1 ปี	เกิน 1 ปี ไม่เกิน 2 ปี	เกิน 2 ปี ไม่เกิน 3 ปี	เกิน 3 ปี ไม่เกิน 4 ปี	เกิน 4 ปี ไม่เกิน 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
ศาลจังหวัด ศาลแขวงและศาลในเขตกรุงเทพฯ	พ.ศ.2559	215,912	19,020	5,504	940	189	34	39	241,638
	พ.ศ.2560	238,075	20,675	5,371	420	113	36	18	264,708

ที่มา: ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

6) ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของกฎหมาย การพิจารณาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2560

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2560 ได้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2560 ซึ่งเป็นการแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติให้มีลักษณะเป็นเพียงข้อสันนิษฐาน เพื่อให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีโอกาสพิสูจน์ความจริงได้ และแก้ไขอัตราโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท 1 เพื่อให้การลงโทษผู้กระทำความผิดมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น สำนักงานศาลยุติธรรมจึงชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของกฎหมาย ตลอดจนวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้ศาลต่างๆ ปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน โดยแจ้งข้อพิจารณาเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปยังหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม โดยมีสาระสำคัญ เช่น ความหมายและแนวคิดเรื่องข้อสันนิษฐานในคดีอาญา ข้อสันนิษฐานในคดีอาญาและหลักนิติธรรม (Rule of Law) บทบัญญัติของพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2560 ที่เกี่ยวข้องกับข้อสันนิษฐานในคดีอาญา ปัญหาการลงโทษที่ไม่ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิด เป็นต้น

7) พัฒนาแนวทางการพิจารณาคดีตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558

สำนักงานศาลยุติธรรมจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “แนวทางการพิจารณาคดีตามพระราชกำหนด การประมง พ.ศ. 2558” โดยมีการบรรยายพิเศษจากอธิบดีกรมประมง เรื่อง “IUU กับผลกระทบต่ออุตสาหกรรมประมงของไทย และพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558” และสำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดทำสรุปแนวทาง การพิจารณาคดีตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ขึ้น เพื่อให้ผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญ และเจตนารมณ์ตามพระราชกำหนด การประมง พ.ศ. 2558 และมีแนวทางการพิจารณาคดีความผิดตามพระราชกำหนดดังกล่าวที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

8) การคัดเลือกและรวบรวมคำพิพากษาด้านแบบในศาลชั้นต้น

ประธานศาลฎีกากำหนดให้ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เป็นปีทองของการพัฒนาการเขียนและตรวจร่างคำพิพากษา โดยดำเนินโครงการคัดเลือกคำพิพากษาศาลชั้นต้นที่ควรเป็นแบบอย่างของการเขียนและการให้เหตุผลในคำพิพากษา และรวบรวมนำมาจัดพิมพ์ในรูปแบบหนังสือและจัดทำเป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อเผยแพร่ใน www.opsc.coj.go.th จำแนกเป็น ประเภทคดีแพ่งและประเภทคดีอาญา

9) เสริมสร้างคุณภาพระบบงานและส่งเสริมการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีผู้ประกัน

9.1) สัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ

จัดขึ้นโดยสำนักงานศาลยุติธรรม มีผู้เข้าร่วมการสัมมนา ได้แก่ นิติกรผู้ปฏิบัติงานบังคับคดีในศาลชั้นต้นทั่วประเทศ โดยมีการอภิปรายในหัวข้อสำคัญที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การบังคับคดีผู้ประกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 119 ที่แก้ไขใหม่ ขั้นตอนการบังคับคดีแพ่งและการบังคับคดีผู้ประกัน การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่การทำสำนวนสอบสวน และการทำความเข้าใจ การพิจารณาวินิจฉัยสำนวนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่และนำเสนอสรุปสำนวนพร้อมเสนอความเห็น (Case study และปัญหาข้อขัดข้องในการบังคับคดีและแนวทางการแก้ไข เพื่อให้ศาลชั้นต้นทั่วประเทศสามารถดำเนินการบังคับคดีผู้ประกัน กรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาหลบหนีไม่มาศาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9.2) การจัดทำคู่มือการบังคับคดีผู้ประกัน

สำนักงานศาลยุติธรรมจัดพิมพ์คู่มือการบังคับคดีผู้ประกันฉบับใหม่ โดยมีสาระสำคัญ ได้แก่ อำนวยความสะดวกในการบังคับตามสัญญาประกัน สถานะของเงินสดหรือหลักทรัพย์อื่นที่วางเป็นหลักประกันต่อศาลและการขอให้ศาลมีคำสั่งปล่อยหลักทรัพย์หลักประกัน ผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการบังคับคดีการยึดหลักทรัพย์ประกัน การบังคับคดีแทน และการเรียกค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการบังคับคดีโดยหน่วยงานของรัฐ

9.3) การเจรจาประนอมหนี้ผู้ประกันเพื่อเร่งรัดการบังคับคดีในศาลชั้นต้น

สำนักงานศาลยุติธรรมจัดกิจกรรมดังกล่าวขึ้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจทางกฎหมายแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยผู้ประกันในคดีอาญาและทนายของผู้ประกัน เป็นการเร่งรัดการบังคับคดีและเจรจาประนอมหนี้ผู้ประกัน แก้ไขข้อขัดข้องในการบังคับคดีนายประกันกรณีผิดสัญญาประกัน รวมทั้งสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบในการติดตามตัวผู้ต้องหาหรือจำเลย โดยผู้ประกันเป็นผู้มีส่วนร่วมในการชี้เบาะแสหรือให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยกลับเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม หรือรับโทษตามคำสั่งหรือคำพิพากษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ทางราชการ

1.2.2 ส่งเสริมและพัฒนาการอำนวยความสะดวกในศาลชำนัญพิเศษให้มีมาตรฐานระดับสากล

คดีของศาลชำนัญพิเศษมีความยุ่งยากซับซ้อน และมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากคดีทั่วไป อีกทั้งยังเป็นคดีที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นด้านการค้าหรือการพาณิชย์ระหว่างประเทศ คดีเกี่ยวกับภาษี คดีเกี่ยวกับแรงงานและผู้ประกอบการ หรือคดีเยาวชนและครอบครัว สำนักงานศาลยุติธรรมจึงพัฒนาระบบการพิจารณา พิพากษาคดีของศาลชำนัญพิเศษ ดังนี้

1) ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

คดีในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางต้องได้รับการพิจารณาพิพากษาคดี โดยผู้พิพากษาที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเป็นพิเศษ และโดยทั่วไปจะมีบุคคลภายนอกผู้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ร่วมพิจารณาพิพากษาคดีด้วย ซึ่งต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน มักจะเกิดปัญหาข้อขัดข้องต่างๆ ศาลยุติธรรมจึงได้ดำเนินการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เสริมสร้างการบริหารงานคดี และเสริมสร้างกระบวนการพิจารณาคดีและการระงับข้อพิพาททางเลือก เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นธรรมและรวดเร็ว โดยมีการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

1.1) การสัมมนาทางวิชาการของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

เรื่อง ทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกับการขับเคลื่อนสู่ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม 4.0 (Intellectual Property and International Trade and the Drive towards the Fourth World Industrial Revolution) มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมความแข็งแกร่งและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจกับนานาชาติ โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยตัวแทนจากชมรมผู้พิพากษาสมทบในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ นักกฎหมายและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป ภายในงานมีการกล่าวปาฐกถาพิเศษและการอภิปรายโดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิหลากหลายสาขาทั้งในและต่างประเทศในหัวข้อ เช่น “The Role of the Central Intellectual Property and International Trade Court and the Drive towards the Fourth World Industrial Revolution” “Legal Impacts of the Fourth World Industrial Revolution: Jurist’s Perspectives” “การขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยด้วยนวัตกรรมในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม 4.0” “ทิศทางระบบการค้าและการเงินในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม 4.0” เป็นต้น นอกจากนี้ในวันดังกล่าวศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางได้จัดนิทรรศการ “อัจฉริยราชา ทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อพสกนิกรชาวไทย” เพื่อน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ โดยมีการแสดงพระราชกรณียกิจสำคัญนานัปการของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งพระองค์ทรงทุ่มเททรงงานด้วยพระสติปัญญา พระปรีชาสามารถเพื่อพสกนิกรชาวไทย และพระอัจฉริยภาพในงานด้านลิขสิทธิ์ซึ่งได้รับความคุ้มครองลิขสิทธิ์จำนวนมาก และก่อให้เกิดผลงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เช่น กังหันน้ำชัยพัฒนา และฝนหลวง เป็นต้น

1.2) เสริมสร้างการบริหารงานคดีระหว่างศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษกับศาลจังหวัด

ศาลยุติธรรมจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างการบริหารงานคดีระหว่างศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษกับศาลจังหวัด เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ปัญหาข้อขัดข้อง และแนวทางแก้ไข ปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานระหว่างศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางกับศาลจังหวัด โดยร่วมกันอภิปรายหัวข้อ บทบาทของศาลจังหวัดด้านการอำนวยความสะดวกยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ การออกหมายค้นและหมายจับการบังคับโทษปรับโดยการยึดทรัพย์สิน การผ่อนชำระค่าปรับ และตอบข้อซักถามและข้อสงสัยต่างๆ การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศในศาลจังหวัด การรับคำคู่ความคดีอาญาและคดีแพ่งที่ยื่นต่อศาลจังหวัด การพิจารณาคดีโดยระบบการประชุมทางจอภาพ การอุทธรณ์-ฎีกา ปัญหาข้อขัดข้องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานระหว่างศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางกับศาลจังหวัดและแนวทางแก้ไข และอภิปรายสรุปประเด็น พร้อมทั้งจัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีส่วนอาญาในคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน

1.3) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพในการไกล่เกลี่ยของผู้ประนีประนอมประจำศาล

ผู้ประนีประนอมเป็นหัวใจสำคัญในกระบวนการไกล่เกลี่ย โดยเฉพาะการระงับข้อพิพาทด้านทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ด้วยกระบวนการไกล่เกลี่ยที่มีความรวดเร็วประหยัด เป็นธรรม รักษาชื่อเสียง รักษาความลับในทางธุรกิจ รักษาสัมพันธภาพในทางธุรกิจได้ดี และมุ่งให้เกิดผลลัพธ์เป็นที่พึงพอใจแก่ทุกฝ่าย ศาลยุติธรรมจึงได้จัด

ปฐมนิเทศผู้ประนีประนอมประจำศาลทรัพย์สินทางปัญญา ชั้น เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของผู้ประนีประนอมในคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ นโยบายการไกล่เกลี่ยคดีในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง เทคนิคและประสบการณ์การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และจริยธรรมและบทบาทของผู้ประนีประนอมในการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย ข้อมูลเพิ่มเติม <http://www.ipitc.coj.go.th/>

2) ศาลภาษีอากรกลาง

คดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดีของศาลภาษีอากร เป็นข้อพิพาทระหว่างเอกชนกับรัฐอันเนื่องจากการจัดเก็บภาษีอากร กฎหมายภาษีอากรเป็นกฎหมายที่มีความสลับซับซ้อนยากต่อการศึกษา และนำไปปฏิบัติ ประกอบกับการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกำหนดให้มีการเปิดการค้าเสรี ศาลยุติธรรมจึงต้องดำเนินการเสริมสร้างบทบาทของศาลภาษีอากรกลาง และพัฒนากระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีภาษีอากรให้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจและระบบภาษีอากรของประชาคมอาเซียน ดังนี้

2.1) การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “แนวทางการปฏิรูปกฎหมายภาษีอากรและกฎหมายที่แก้ไขใหม่”

ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ ทนายความ และเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษีอากร โดยมีการอภิปรายในหัวข้อ แนวทางการปฏิรูปกฎหมายภาษีอากรและกฎหมายที่แก้ไขใหม่ ผลกระทบที่เกิดจากการแก้ไขกฎหมายใหม่ และแนวทางแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมของศาลภาษีอากรกลางได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายใหม่ที่สำคัญ และพัฒนาเครือข่ายระบบกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2) ประชุมทางจอภาพผ่านระบบ Web/Video Conference ร่วมกันระหว่างศาลภาษีอากรกลางและศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ

คณะผู้บริหารศาลภาษีอากรกลาง และเจ้าหน้าที่ศาลภาษีอากรกลางเข้าร่วมการประชุม เพื่อปรึกษาหารือหรือขอราชการเกี่ยวกับแนวโน้มปริมาณคดีภาษีอากรที่จะขึ้นมาสู่ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ การส่งสำนวนหรือคำพิพากษาของศาลภาษีอากรกลางไปยังศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ รวมทั้งความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกันทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ อันเป็นการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ข้อมูลเพิ่มเติม <http://www.taxc.coj.go.th/>

3) ศาลล้มละลายกลาง

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 กำหนดให้ศาลล้มละลายกลางมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีล้มละลาย หมายถึงคดีแพ่งคดีพื้นฟูกิจการลูกหนี้และคดีอาญาตามพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2548 ทั้งนี้ คดีประเภทดังกล่าวมีความละเอียดอ่อนและมีความซับซ้อนมาก ศาลยุติธรรมจึงได้ดำเนินการเสริมสร้างการพิจารณาคดีพิพากษาคดีล้มละลาย ดังนี้

3.1) การพัฒนาและประสานความร่วมมือด้านการไกล่เกลี่ยของศาลล้มละลายกลาง

ศาลล้มละลายจัดสัมมนา เรื่อง “การพัฒนาและประสานความร่วมมือด้านการไกล่เกลี่ยของศาลล้มละลายกลาง” มีผู้เข้าร่วมประกอบด้วยผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางผู้แทนจากกรมบังคับคดี และบุคลากรจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม โดยมีการบรรยายในหัวข้อ ไกล่เกลี่ยสรรสร้างสุข: ประสบการณ์ในต่างประเทศ การนำประสบการณ์ในต่างประเทศมาปรับใช้ในศาลล้มละลายกลาง และคุณสมบัติผู้ที่เหมาะสมจะได้รับคัดเลือกเป็นผู้ประนีประนอมในศาลล้มละลายกลาง

3.2) จัดพิมพ์หนังสือคู่มือปฏิบัติราชการของตุลาการส่วนวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (เล่มที่ 10)

เผยแพร่ให้แก่ผู้พิพากษา ห้องสมุด และหน่วยงานในสังกัดศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าประกอบการพิจารณาคดีพิพากษาคดีของศาลข้อมูลเพิ่มเติม <http://www.cbc.coj.go.th/>

4) ศาลแรงงานกลาง และศาลแรงงานภาค 1 - 9

ศาลยุติธรรมมีเจตนารมณ์ในการดำเนินคดีแรงงาน ให้เป็นไปโดยประหยัด สะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม และคดีสามารถยุติลงได้ด้วยความเข้าใจอันดีระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง เพราะนอกจากจะมีผลต่อคู่ความในคดีโดยตรงแล้วยังเป็นรากฐานความคิด และบรรทัดฐานทางสังคมอันส่งผลต่อการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศชาติโดยรวม (ข้อมูลเพิ่มเติม <http://www.lbc.coj.go.th/>)

4.1) การประสานความร่วมมือในการพิจารณาพิพากษาคดีแรงงานระหว่างศาลแรงงานและศาลสูง

เพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน และเสริมสร้างให้การพิจารณาพิพากษาคดีแรงงานกลาง ศาลแรงงานภาค ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงาน และศาลอุทธรณ์คดีชั้นพิเศษ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน ศาลยุติธรรมจึงจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง กฎหมายใหม่ที่มีผลต่อการดำเนินคดีในศาลแรงงานและข้อสังเกตของศาลสูงในการพิจารณาคดี มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีแรงงาน อธิบดีผู้พิพากษาศาลแรงงานภาค 1 - 9 รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลแรงงานกลาง ผู้พิพากษาอาวุโสในศาลแรงงานกลาง ผู้พิพากษาศาลแรงงานกลาง และผู้พิพากษาศาลแรงงาน 1 - 9 ภายหลังจากการประชุมศาลยุติธรรมได้จัดทำรายงานสรุปผลจากการประชุมดังกล่าว เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพิจารณาพิพากษาคดีแรงงาน

4.2) การประสานความร่วมมือระหว่างศาลแรงงานและศาลจังหวัด

ศาลแรงงานภาค 1 - 9 และศาลจังหวัด ได้จัดประชุมร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างการบริหารงานคดีระหว่างศาลแรงงานภาคกับศาลจังหวัดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสร้างมาตรฐานการพิจารณาคดีแรงงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน พร้อมทั้งมอบคู่มือแนวทางปฏิบัติงานธุรการคดีแรงงานในศาลจังหวัด

4.3) การรับฟ้องคดีแรงงานเคลื่อนที่

ศาลแรงงานภาคได้จัดให้มีการรับฟ้องคดีแรงงานเคลื่อนที่ไปยังศาลจังหวัดที่อยู่ในเขตอำนาจ เพื่ออำนวยความสะดวกให้นายจ้างและลูกจ้างในพื้นที่ที่มีความประสงค์จะฟ้องคดีหรือปรึกษาเหตุพิพาทที่เกิดขึ้น โดยจัดนิติกรและเจ้าหน้าที่ไปให้บริการให้คำปรึกษาและการรับฟ้องคดีนอกสถานที่ พร้อมทั้งประสานงานหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

5) ศาลเยาวชนและครอบครัว

ศาลยุติธรรมพัฒนาและขับเคลื่อนกระบวนการบริหารจัดการคดีและการพิจารณาพิพากษาคดี เพื่อรองรับและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับศาลเยาวชนและครอบครัวให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน มีการดำเนินงานหลายประการ ทั้งด้านการคุ้มครองและป้องกันเด็ก เยาวชน มิให้กระทำความผิด รวมถึงการเยียวยา แก้ไข พื้นฟูเด็กและเยาวชนที่ได้กระทำความผิด เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้กลับตัวเป็นคนดีไม่หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก โดยศาลยุติธรรมมีการดำเนินงานสำคัญ จำแนกเป็น 3 ประเด็นใหญ่ ได้แก่ 1) การสนับสนุนการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวฯ 2) การเยียวยา แก้ไข พื้นฟู เด็กและเยาวชนที่ได้กระทำความผิด เพื่อปรับพฤติกรรมมิให้กระทำผิดซ้ำ 3) การคุ้มครอง พิทักษ์ และป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้กระทำความผิด (ข้อมูลเพิ่มเติม <http://www.jvnc.coj.go.th/>)

5.1) การสนับสนุนการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติ ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชน และครอบครัว พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2559 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2559 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 25 มกราคม 2560 เป็นการปรับปรุงในบทนิยามเกี่ยวกับเด็ก เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าเด็กอายุไม่เกินสิบปีบริบูรณ์ที่กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดจะไม่เข้าสู่กระบวนการตามมาตรา ๓๖ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน การนำเด็กและเยาวชนไปฝากควบคุมยังสถานพินิจใกล้เคียง การว่ากล่าว

ตักเตือนเด็กหรือผู้ซึ่งอายุยังไม่เกินสิบปีรวมถึงบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือผู้แทนองค์การที่เด็กหรือผู้ซึ่งอายุยังไม่เกินสิบปีอาศัยอยู่ด้วย การสอบถามเด็กหรือเยาวชน เบื้องต้น และมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาก่อนฟ้อง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลยุติธรรมได้ดำเนินงานสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานการคุ้มครองสิทธิสวัสดิภาพและวิธีปฏิบัติต่อเด็ก เยาวชน และผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว การประสานความร่วมมือและเสริมสร้างความเข้าใจร่วมกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ส่งเสริมการไกล่เกลี่ยคดีการกระทำความรุนแรงในครอบครัว พัฒนาศักยภาพการพิจารณาคดี และการสร้างเสริมสวัสดิภาพเด็กเยาวชนและครอบครัวในกระบวนการยุติธรรม ดังนี้

- การอบรมและจัดแจ้งผู้ประสานการประชุมจัดทำแผนแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชน และการชดเชยเยียวยาความเสียหายแก่ผู้เสียหาย ผู้เข้าร่วมการอบรม ได้แก่ ผู้พิพากษาสมทบที่ปฏิบัติหน้าที่ในศาลเยาวชนและครอบครัวกลางและศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดใน ภาค 1 - 9 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการเป็นผู้ประสานการประชุม และพัฒนามาตรฐานการคุ้มครองสิทธิสวัสดิภาพและวิธีปฏิบัติต่อดังกล่าวและเยาวชนให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบวิธีการปฏิบัติ ตลอดจนมีการนำกระบวนการประชุมกลุ่มเพื่อจัดทำแผนแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของกระบวนการยุติธรรมเชิงเยียวยาแก้ไขและสมานฉันท์ (Restorative Justice) มาใช้ควบคู่กับกระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน รวมทั้งครอบครัว ในการช่วยเหลือเยียวยาแก้ไขทุกฝ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งหวังให้ผู้เสียหายได้รับการชดเชย เปิดโอกาสให้สังคม ชุมชน ตลอดจนหน่วยงานจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาลูกและเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดให้สามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างปกติสุข หากว่าเด็กหรือเยาวชนได้ปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูได้จนครบถ้วนแล้วศาลจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีโดยไม่พิพากษาคดีดังกล่าว
- การเสริมทักษะขั้นสูงในการใช้จิตวิทยาในการให้คำปรึกษาแนะนำ และประสานการประชุมเพื่อแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ให้แก่ผู้พิพากษาสมทบที่ปฏิบัติหน้าที่ในศาลเยาวชนและครอบครัวกลางและศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดใน ภาค 1 - 9 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทักษะ ประสบการณ์ให้กับผู้ที่จะทำหน้าที่ให้คำปรึกษาเพื่อให้สามารถเข้าถึงปัญหา และสามารถบำบัดแก้ไขเยาวชนและครอบครัวได้ตรงกับสาเหตุที่แท้จริงของเยาวชนและครอบครัว
- การพัฒนาศักยภาพการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลเยาวชนและครอบครัว ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วประเทศ และผู้พิพากษาสมทบ โดยมีประเด็นสำคัญในการอภิปราย ได้แก่ บทบาทภารกิจของศาลเยาวชนและครอบครัวตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม คดีความรุนแรงในครอบครัว ประสบการณ์การทำงานของผู้พิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัว และเครื่องมือและกลไกในการแก้ไขบำบัด ฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด เป็นต้น
- การอบรมจิตวิทยาการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีครอบครัว การบรรยายในหัวข้อ เทคนิคการใช้จิตวิทยาในการไกล่เกลี่ย กฎหมายครอบครัวเพื่อการไกล่เกลี่ยและทุนชีวิตกับการไกล่เกลี่ย

- ส่งเสริมการดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีผู้ประกันของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง การอภิปรายประเด็นสำคัญ ได้แก่ ปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การบังคับคดีผู้ประกัน แนวทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับการบังคับคดีผู้ประกัน กฎหมาย ขั้นตอน สิทธิของผู้ประกันในการยื่นคำร้องขอให้ปล่อยตัวชั่วคราว ผู้ต้องหาหรือจำเลย และการบังคับโทษทางอาญา ความสำคัญของการนำตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยส่งต่อศาลเพื่อรับโทษตามกฎหมายขั้นตอนการบังคับคดีผู้ประกัน ผลกระทบเมื่อผิดสัญญาประกัน
- ส่งเสริมการไกล่เกลี่ยคดีการกระทำความรุนแรงในครอบครัวตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการอบรมมีความรู้ และทักษะการไกล่เกลี่ยคดีผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว สามารถไกล่เกลี่ยคดีผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ได้ถูกต้องเหมาะสม เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นการสงวน คุ้มครอง และช่วยเหลือครอบครัวให้ปรองดอง และปรับปรุงความสัมพันธ์ของครอบครัว
- การสร้างเสริมสวัสดิภาพ เด็กเยาวชนและครอบครัวในกระบวนการยุติธรรมโครงการบูรณาการสร้างเสริมสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน และครอบครัวในกระบวนการยุติธรรม หรือ Project on enhancing Co-Operation in Protecting the rights of Children in conflict with the law: CPC เป็นการนำเสนอ

ผลการดำเนินงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานร่วมกันของภาคีเครือข่าย ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารศาลผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษาจากจังหวัดต้นแบบ และจังหวัดนำร่อง ผู้พิพากษาสมทบ นักจิตวิทยา Case Manager เครือข่ายด้านกระบวนการยุติธรรมด้านการคุ้มครอง ด้านสวัสดิการสังคม ด้านสุขภาพกายและจิตใจ ด้านการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งสิ้น 49 กรณีศึกษา โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

5.2) การเยียวยา แก้ไข พิ้นฟู เด็กและเยาวชนที่ได้กระทำความผิดเพื่อปรับพฤติกรรมมิให้กระทำผิดซ้ำ

- การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ดูแลและแก้ไขความประพฤติของเด็กหรือเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม เป็นมาตรการที่ให้โอกาสเด็กหรือเยาวชนผู้กระทำความผิดได้ปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง และผู้เสียหายได้รับการบรรเทาความเสียหายอย่างเหมาะสม โดยนำคดีเข้าสู่กระบวนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูในชั้นศาลทั้งก่อนฟ้องคดีและในชั้นพิจารณาคดี ด้วยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ได้แก่ เด็กหรือเยาวชนผู้กระทำความผิด ครอบครัวของเด็กหรือเยาวชนผู้กระทำความผิด ครอบครัวของผู้เสียหาย ชุมชน โรงเรียน นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ซึ่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวฯ ได้กำหนดเครื่องมือคัดกรองเด็กและเยาวชนออกจากกระบวนการยุติธรรมไว้ 3 ขั้นตอน ได้แก่ มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาก่อนฟ้อง มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นพิจารณา และมาตรการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูก่อนมีคำพิพากษา

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลยุติธรรมได้ดำเนินงานสำคัญโดยใช้เครื่องมือตามมาตรการต่างๆ ข้างต้น เพื่อคัดกรองและให้โอกาสเด็กกลับคืนสู่สังคม ดังนี้

- **มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาก่อนฟ้อง** เป็นกระบวนการคัดกรองเด็ก โดยผู้อำนวยการสถานพินิจพิจารณาโดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนแล้วเห็นว่า อาจกลับตนเป็นคนดีโดยไม่ต้องฟ้อง ก็จัดให้มีการประชุมระหว่างเด็กหรือเยาวชน ผู้เสียหาย และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู หากเด็กและเยาวชนสามารถปฏิบัติตามแผนได้อย่าง

ครบถ้วน จะทำให้สามารถกลับคืนสู่สังคมและใช้ชีวิตได้อย่างมีบทบาทเชิงสร้างสรรค์ ในกรณีที่ กระบวนการตามแผนไม่ชอบหรือการปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูไม่ประสบผลสำเร็จ เด็กหรือเยาวชนนั้น จะต้องกลับเข้ามาในเส้นทางของกระบวนการยุติธรรมตามปกติ และเข้าสู่กระบวนการในชั้นศาลต่อไป

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2560 มีผลการดำเนินงานตรวจสอบกระบวนการจัดทำแผนแก้ไขฟื้นฟูฯ ตามมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาก่อนฟ้อง ดังตารางที่ 1.7

ตารางที่ 1.7 สถิติการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูและผลการปฏิบัติตามแผน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2560

ปีงบประมาณ	ตรวจสอบกระบวนการจัดทำแผนแก้ไขฟื้นฟูฯ		รวม
	ไม่ชอบด้วยกฎหมาย	ชอบด้วยกฎหมาย ปฏิบัติตามแผนฯ ครบถ้วน และพนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้อง	
พ.ศ. 2559	-	79	79
พ.ศ. 2560	2	132	134

ที่มา: ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

- **มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นพิจารณา** เป็นเครื่องมือที่ศาลสามารถใช้คัดกรองเพื่อให้เด็กหรือเยาวชนที่ไม่ควรอยู่ในกระบวนการยุติธรรมมีโอกาสออกจากกระบวนการยุติธรรมและสามารถกลับคืนสู่สังคมและใช้ชีวิตอย่างมีบทบาทเชิงสร้างสรรค์ โดยไม่ต้องทำการพิพากษาคดี ทั้งนี้ มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นพิจารณามีกระบวนการเข้าสู่การจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู จากการร่วมมือกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายภายใต้แนวคิดกระบวนการ

ยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ เช่นเดียวกับมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาชั้นก่อนฟ้อง และในกรณีที่กระบวนการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูไม่สำเร็จหรือการปฏิบัติตามแผนไม่บรรลุผล เด็กหรือเยาวชนนั้นต้องกลับเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมปกติต่อไป

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2560 มีผลการดำเนินการตรวจสอบกระบวนการจัดทำแผนแก้ไขฟื้นฟูฯ ตามมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นพิจารณาคดี ดังนี้

ตารางที่ 1.8 สถิติคดีอาญาที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นพิจารณา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2560

ปีงบประมาณ	จำนวนคดี			
	เข้าสู่กระบวนการ	ปฏิบัติตามแผน	ปฏิบัติตามแผนไม่สำเร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการตามแผน
พ.ศ. 2559	1,090	399	144	547
พ.ศ. 2560	1,105	460	120	525

ที่มา: ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

- **มาตรการในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กหรือเยาวชน** ก่อนมีคำพิพากษา ในกรณีที่ศาลเห็นว่าพฤติการณ์แห่งคดียังไม่สมควรจะมีคำพิพากษา ศาลจะมีคำสั่งให้ปล่อยตัวจำเลยชั่วคราว หรือจะส่งตัวไปควบคุมไว้ยังสถานพินิจแห่งใดแห่งหนึ่งชั่วคราว พร้อมกำหนดเงื่อนไข เช่น เข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู รับคำปรึกษาแนะนำ เข้าร่วมกิจกรรมบำบัดหรือกิจกรรมทางเลือก เป็นต้น เพื่อให้เด็กหรือเยาวชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกลับคืนสู่สังคมและใช้ชีวิตอย่างมีบทบาทในเชิงสร้างสรรค์ ทั้งนี้ หากเด็กหรือเยาวชนสามารถปฏิบัติตามคำสั่งศาลในมาตรการสำเร็จเด็กหรือเยาวชนจะถูกคัดกรองออกจากกระบวนการยุติธรรม ศาลจะมีคำสั่งยุติคดีโดยไม่ต้องมีคำพิพากษา และให้ถือว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับไป

ตารางที่ 1.9 สถิติคดีอาญาที่ใช้มาตรการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เด็กหรือเยาวชนก่อนมีคำพิพากษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2560

ปีงบประมาณ	จำนวนคดี			
	เข้าสู่กระบวนการ	ปฏิบัติตามแผน	ปฏิบัติตามแผน ไม่สำเร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ ตามแผน
พ.ศ. 2559	18,699	9,191	702	8,806
พ.ศ. 2560	20,347	11,069	663	8,615

ที่มา: ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2560 มีผลการดำเนินการตรวจสอบกระบวนการจัดทำแผนแก้ไขฟื้นฟูฯ ตามมาตรการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เด็กหรือเยาวชนก่อนมีคำพิพากษา ดังนี้

- **การดูแล บำบัด แก้ไข ฟื้นฟูและพัฒนาเด็กและเยาวชน** โรงพยาบาลตุลาการเฉลิมพระเกียรติ เป็นหน่วยงานในสังกัดศาลยุติธรรมที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงสาธารณสุขให้มีสถานภาพเป็นสถาบันพัฒนานิติจิตเวชเด็ก เยาวชนและครอบครัว และเป็นศูนย์กลางป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็ก เยาวชนและครอบครัววิกฤติ นับเป็นโรงพยาบาลเฉพาะทางแห่งแรกในประเทศไทยที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการรองรับเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553

โรงพยาบาลตุลาการเฉลิมพระเกียรติจัดตั้งศูนย์กลางป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็ก เยาวชนและครอบครัววิกฤติ จำนวน 6 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพเด็ก เยาวชนและครอบครัว ศูนย์กลางบริการงานแพทย์ ศูนย์ให้คำปรึกษาปัญหาเด็ก เยาวชนและครอบครัว ศูนย์ชุมชนบูรณาการเด็ก เยาวชน ครอบครัวและชุมชน ศูนย์กลางปฏิบัติธรรมพุทธสถานตุลาการเฉลิมพระเกียรติ และศูนย์เครือข่ายติดตามและประเมินผล เพื่อทำหน้าที่พัฒนาและรองรับการให้ความรู้ความเข้าใจและสร้างความเข้มแข็งในการฝึกอบรม 4 ระบบ คือ ระบบสุขภาพ

ระบบการศึกษา ระบบการสร้างอาชีพ และระบบศีลธรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีผลการดำเนินงานสำคัญ เช่น ประชุมสัมมนาวิชาการเชิงปฏิบัติการ เชิงประเด็น และเชิงพื้นที่ในภาค 1 - 9 ค่ายคุณธรรมสำหรับเยาวชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด ศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วประเทศจัดกิจกรรมดูแล บำบัด แก้ไข ฟื้นฟูและพัฒนาเด็กและเยาวชน กิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์ กิจกรรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม (EQ MQ) กิจกรรมครอบครัวอุ่นใจได้ลูกหลานคืน การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรระดับผู้บริหารและผู้บริหารแกนนำ กิจกรรมประสานใจ ห่วงใยเด็กและเยาวชน เป็นต้น

5.3) การคุ้มครอง พิทักษ์ และป้องกันเด็ก และเยาวชน เพื่อมิให้กระทำความผิด

ศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วประเทศจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นและความรู้เชิงป้องกันการกระทำความผิด ให้แก่ เด็กและเยาวชนในสถาบันการศึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายวิธีป้องกันตนเองไม่ให้กระทำความผิด สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ให้กับผู้อื่น เพิ่มพูนทักษะชีวิตทักษะการแก้ไขปัญหาในรูปแบบของการให้คำปรึกษา ป้องกันหลีกเลี่ยงการกระทำความผิดรู้จักตนเองและรู้จักการวางแผนแนวทางการปฏิบัติตน ป้องปรามและรณรงค์ให้เด็กและเยาวชนเกรงกลัวต่อการกระทำความผิด

2. ส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้เสียหาย คู่ความ และประชาชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง ศาลยุติธรรมเป็นหน่วยงานสำคัญด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้เสียหาย คู่ความ และประชาชน ซึ่งการดำเนินงานสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิ ได้แก่ การออกหมายจับ หมายค้น การปล่อยตัวชั่วคราว การแต่งตั้งทนายความและที่ปรึกษา ฎหมายให้แก่จำเลยในคดีอาญา การแต่งตั้งนักจิตวิทยาและ

นักสังคมสงเคราะห์ในกรณีที่มีเด็กและเยาวชนเกี่ยวข้อง ในคดี การแต่งตั้งล่ามภาษาต่างๆ เป็นต้น ตลอดจนการดำเนินงานด้านการพัฒนาเพื่อให้ผู้เสียหาย คู่ความ และประชาชน ได้รับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพอย่างทั่วถึง และสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรมมีผลการดำเนินงานสำคัญด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้เสียหาย คู่ความ และประชาชน ดังนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงการดำเนินงานสำคัญของศาลยุติธรรมด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้เสียหาย คู่ความ และประชาชน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	
1. การออกหมายจับ-หมายค้น (คำร้อง)	75,021
2. การปล่อยตัวชั่วคราว (คำร้อง)	261,515
3. การแต่งตั้งทนายความให้แก่จำเลย ในคดีอาญา (คดี)	28,648
4. การแต่งตั้งที่ปรึกษาฎหมายให้แก่จำเลยในคดีอาญาชั้นตรวจสอบการจับ (คดี)	15,522
5. การแต่งตั้งที่ปรึกษาฎหมายให้แก่จำเลยในคดีอาญาชั้นพิจารณาคดี (คดี)	9,727
6. การแต่งตั้งนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์ (คดี)	152
7. การแต่งตั้งล่ามในกลุ่มศาลชั้นต้น (คดี)	6,566
8. การสืบพยานในคดีอาญา (ปาก)	150,293
9. การสืบพยานเด็ก (ปาก)	7,072

ที่มา: ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

นอกจากผลการดำเนินงานสำคัญข้างต้น ศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรมได้ส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ เพื่อให้คู่ความ บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม และผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพตามอำนาจหน้าที่

ของศาลยุติธรรมอย่างเสมอภาค เหมาะสม และมีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น โดยมีการดำเนินงานสำคัญในเชิงพัฒนาการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ดังนี้

2.1 ส่งเสริมการเข้าถึงการอำนวยความยุติธรรม

2.1.1 เปิดทำการศาลจังหวัดและศาลแขวง

การจัดตั้งและเปิดทำการศาลยุติธรรมแห่งใหม่ให้กระจายไปในพื้นที่ห่างไกล หรือการเดินทางไม่สะดวก ทำให้ประชาชนมีสิทธิเข้าถึงการบริการด้านการอำนวยความยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง สำนักงานศาลยุติธรรมจึงมีการกำหนดหลักเกณฑ์และตัวชี้วัดของการจัดตั้งศาลจังหวัดและศาลแขวงในภูมิภาคและกรุงเทพฯ ดังนี้

ตารางที่ 2.2 หลักเกณฑ์และตัวชี้วัดของการจัดตั้งศาลจังหวัดและศาลแขวงในภูมิภาคและกรุงเทพฯ

หลักเกณฑ์	ตัวชี้วัด	
	ศาลจังหวัด	ศาลแขวง
1. จำนวนประชากรในเขตศาลใหม่	ไม่น้อยกว่า 150,000 คน	ไม่น้อยกว่า 30,000 คน
2. สถิติคดีรับใหม่เฉลี่ย 3 ปี	ไม่น้อยกว่า 1,000 คดี	ไม่น้อยกว่า 3,000 คดี
3. ระยะทางระหว่างศาลใหม่กับศาลเดิม	ไม่น้อยกว่า 70 กิโลเมตร	ไม่น้อยกว่า 40 กิโลเมตร
4. การคมนาคมระหว่างอำเภอของศาลใหม่	มีความสะดวก	มีความสะดวก
5. เนื้อที่ศาล	ไม่น้อยกว่า 20 ไร่	ไม่น้อยกว่า 10 ไร่
6. ความเห็นชอบของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทุกหน่วยงาน	เห็นชอบด้วยเป็นส่วนใหญ่	
7. ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่	ประชาชนเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่	

ที่มา : สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลยุติธรรมดำเนินการเปิดทำการศาลแห่งใหม่ ตามหลักเกณฑ์และตัวชี้วัดข้างต้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนให้สามารถเข้าถึงการอำนวยความยุติธรรมได้ จำนวน 4 แห่ง ดังนี้

ตารางที่ 2.3 รายชื่อและวันเปิดทำการศาลจังหวัดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

รายชื่อศาล	วันที่เปิดทำการ
1. ศาลจังหวัดพิษณุโลก สาขานครไทย 2. ศาลจังหวัดเชียงราย สาขาเวียงป่าเป้า 3. ศาลจังหวัดมหาสารคาม สาขาพยัคฆภูมิพิสัย	วันที่ 3 มกราคม 2560
4. ศาลจังหวัดเชียงคำ	วันที่ 1 เมษายน 2560

ที่มา : สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

2.1.2 เปิดทำการส่วน/กลุ่มงานคดีนักท่องเที่ยวน และเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินคดีนักท่องเที่ยวน

การท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย จากข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2560 ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนตุลาคม 2560 ประเทศไทยมีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาในช่วงเวลาเดียวกันร้อยละ 9.31 มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยขยายตัวสูงจากปี พ.ศ. 2559 ร้อยละ 6.69 และมีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่อง (ข้อมูลเบื้องต้น ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2560 โดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) ทำให้ข้อพิพาทที่มีนักท่องเที่ยวเป็นคู่กรณีมากขึ้น ไม่ว่าจะเกิดจากความแตกต่างทางด้านภาษาและวัฒนธรรม การเอาเปรียบ คดีเหล่านั้นจะมีลักษณะพิเศษ เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านเวลา เพราะนักท่องเที่ยวเดินทางมาพำนักอยู่ในประเทศไทยภายในระยะ

เวลาอันจำกัด และต้องประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน สำนักงานศาลยุติธรรมจึงต้องเปิดทำการส่วน/กลุ่มงานคดีนักท่องเที่ยวนในศาลที่ตั้งอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ นักท่องเที่ยวน รวมถึงคุ้มครองสิทธิและให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวน ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของประเทศในด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานศาลยุติธรรมได้เปิดทำการส่วน/กลุ่มงานคดีนักท่องเที่ยวน จำนวน 1 แห่ง ณ สำนักอำนวยการประจำศาลจังหวัดสุโขทัย เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2560 รวมทั้งเปิดทำการส่วน/กลุ่มงานคดีนักท่องเที่ยวน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 - 2560 แล้วทั้งหมด 11 แห่ง มีคดีที่เข้าสู่ศาลชั้นต้นที่เปิดทำการรวม 1,683 คดี เสร็จไป คิดเป็นร้อยละ 97.98

ตารางที่ 2.4 แสดงปริมาณคดีนักท่องเที่ยวที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลชั้นต้นทั่วราชอาณาจักร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2560

ประเภทคดี	คดีที่เข้าสู่การพิจารณา	คดีที่พิพากษาแล้วเสร็จ	คดีที่พิพากษาแล้วเสร็จ
คดีแพ่ง	-	-	-
คดีผู้บริโภค	-	-	-
คดีอาญา	1,683	1,649	97.98
รวมทั้งสิ้น	1,683	1,649	97.98

ที่มา: ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

ศาลยุติธรรมได้ส่งเสริมการดำเนินงานของส่วน/กลุ่มงานคตินักท่องเที่ยวในศาลยุติธรรม โดยมีการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

1) **เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับคตินักท่องเที่ยว** ให้แก่ มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการ และประชาชนที่เกี่ยวข้องกับ ธุรกิจท่องเที่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ และเสริมสร้างความร่วมมือในการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินคดีเสร็จไปด้วยความรวดเร็ว

2) **การประชุมเชิงปฏิบัติการสรุปผลการเผยแพร่ความรู้ของศูนย์ประสานงานคุ้มครองสิทธิและคตินักท่องเที่ยวในศาลแขวงเชียงใหม่** ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย เจ้าหน้าที่รัฐมัคคุเทศก์ ทนายความ ล่าม และผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้และสร้างความเข้าใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ได้ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของนักท่องเที่ยว รวมถึงการช่วยเหลือและคุ้มครองสิทธิของนักท่องเที่ยว

2.2 การปล่อยชั่วคราวด้วยระบบประเมินความเสี่ยงและ กำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราว

.....
การขอปล่อยตัวชั่วคราวหรือการประกันตัวเป็นหลักพื้นฐานในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเมื่อถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดและถูกจับต้องกลายเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 107 ได้กำหนดหลักการว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยทุกคนพึงได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวด้วยความรวดเร็ว โดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 108 มาตรา 109 มาตรา 111 มาตรา 112 และมาตรา 113

ต่อมาพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2558 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2558 บทบัญญัติมาตรา 108 เกี่ยวกับการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว กำหนดให้มีการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวได้ เพื่อช่วยเหลือให้ประชาชนเข้าถึงสิทธิในการปล่อยชั่วคราวมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่ขาดกำลังทางเศรษฐกิจ ช่วยลดการละเมิดคำสั่งศาลและการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดระหว่างการรอพิจารณาพิพากษาคดี และปกป้องสังคมให้มีความมั่นคงปลอดภัย

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานศาลยุติธรรมมีการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

2.2.1 การนำระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแล ในชั้นปล่อยชั่วคราวมาทดลองใช้กับศาลชั้นต้น

สำนักงานศาลยุติธรรมเริ่มทำการทดลองระบบประเมินความเสี่ยงและกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวในศาลชั้นต้นทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2560 โดยมีศาลนำร่องจำนวน 13 ศาล ได้แก่ ศาลอาญากรุงเทพ ศาลอาญาธนบุรี ศาลจังหวัดจันทบุรี ศาลจังหวัดกาฬสินธุ์ ศาลจังหวัดเชียงใหม่ ศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช

ศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลจังหวัดชัยภูมิ ศาลจังหวัดสุรินทร์ ศาลจังหวัดขอนแก่น ศาลจังหวัดเชียงราย ศาลจังหวัดสอยดาว และศาลจังหวัดสงขลา และได้กำหนดหลักเกณฑ์ผู้ที่เข้าโครงการนี้ ได้แก่ ต้องขอหาซึ่งมีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี มาศาลครั้งแรกเพื่อฝากขังหรือถูกฟ้องโดยไม่เคยผ่านการฝากขัง และประสงค์ขอปล่อยชั่วคราวตามโครงการนี้

2.2.2 การประชาสัมพันธ์แนวคิดและการทดลองใช้ระบบ ประเมินความเสี่ยงและกำกับดูแลในชั้นปล่อย ชั่วคราวในศาลชั้นต้น

สำนักงานศาลยุติธรรมจัดประชุม/สัมมนาทางวิชาการ ในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลักดันให้เกิดผลสำเร็จด้านการปล่อยตัวชั่วคราว ดังนี้

1) การสัมมนา เรื่อง “สู่ยุคใหม่ของการฝากขังและปล่อยชั่วคราว: เปลี่ยนแนวคิด พลิกกระบวนด้วยวิสัยทัศน์ นวัตกรรมและเทคโนโลยี” (The Academic Seminar: Pretrial Justice 2.0: Redefined and Redesigned through Vision, Innovation and Technology) เพื่อประชาสัมพันธ์แนวคิดและการทดลองใช้ระบบประเมินความเสี่ยงและกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวในศาลชั้นต้นที่เป็นศาลนำร่องทั่วประเทศ และสร้างความเข้าใจโดยทั่วกัน จากการสัมมนาได้รับผลตอบรับอย่างดีจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อันอาจจะนำไปสู่ความสำเร็จในการทดลองและต่อยอดระบบให้สมบูรณ์แบบต่อไป

2) การสัมมนา เรื่อง “นวัตกรรมการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญา: กระบวนการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญา ระบบประเมินความเสี่ยงและกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราว ระบบการปล่อยชั่วคราวโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์” เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและกระบวนการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญา การวางระบบประเมินความเสี่ยงและกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราว ระบบการปล่อยชั่วคราวโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

3) การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวภายหลังการทดลอง” เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน รับฟังสภาพปัญหาอุปสรรคต่างๆ จากผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องจากการทดลองใช้ระบบฯ เช่น ปัญหา/ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานที่รวดเร็วขึ้นและเป็นภาระน้อยลงแก่ผู้ปฏิบัติงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ทำให้ระบบสมบูรณ์ขึ้นในแง่การตรวจสอบยืนยันข้อมูลและในการกำกับดูแลหลังปล่อย : ขั้นตอนงาน และแบบพิมพ์ ต้องมีการปรับเปลี่ยนหรือไม่ การสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้พิพากษาในการสั่งโดยไม่ทำสัญญาประกัน/ไม่เรียกหลักประกัน การแก้ปัญหานายประกันอาชีพ แนวทางการดำเนินงานในอนาคตของระบบประเมินความเสี่ยงและกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราว เป็นต้น อันนำไปสู่การหาแนวทางในการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

4) การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ศาลทดลองในการนำระบบประเมินความเสี่ยงและกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวไปทดลองใช้ในศาลชั้นต้น” เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในศาลทดลองได้ร่วมแลกเปลี่ยนปัญหาข้อขัดข้องในการเก็บรวบรวมข้อมูล อันเกิดจากการใช้โปรแกรมประเมินความเสี่ยงและกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราว ตลอดจนการซักซ้อมความเข้าใจในการใช้เครื่องมือทดสอบบุคลิกภาพและการพัฒนาทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ และพัฒนาทักษะและแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.3 เปิดทำการศูนย์ควบคุมและติดตามการปล่อยตัวชั่วคราวโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

สำนักงานศาลยุติธรรมจัดตั้งศูนย์ควบคุมและติดตามการปล่อยตัวชั่วคราวโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring Center) ขึ้น เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2560 การจัดตั้งศูนย์ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการตามโครงการส่งเสริมการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของบุคคลมาใช้ในการปล่อยชั่วคราว และรองรับการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 เป็นการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารยุติธรรมทางอาญา เพื่อช่วยเหลือให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมได้มากขึ้น อีกทั้งช่วยลดปริมาณผู้ต้องขังในเรือนจำก่อนหรือระหว่างการพิจารณาคดี

2.2.4 การเตรียมความพร้อมให้แก่ศาลทดลองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราว

1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การเตรียมความพร้อมให้แก่ศาลทดลองในการนำระบบประเมินความเสี่ยงและกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวไปทดลองใช้ในศาลชั้นต้น” และ “การเตรียมความพร้อมให้แก่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมในการนำระบบประเมินความเสี่ยงและกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวไปทดลองใช้ในศาลชั้นต้น” รวมจำนวน 26 ครั้ง โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วยข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม เจ้าหน้าที่ ผู้ที่เกี่ยวข้องในศาลทดลอง ทั้งนี้ เพื่อซักซ้อมความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานให้แก่ศาลทดลองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวในเขตพื้นที่ศาลนำร่อง

2) อบรมเพื่อเพิ่มทักษะข้าราชการตุลาการเกี่ยวกับกระบวนการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานศาลยุติธรรมจัดขึ้น โดยมีผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ ข้าราชการตุลาการผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญาในสังกัดศาลยุติธรรมทั่วประเทศ รวมถึงจัดอบรมให้แก่อบรมเจ้าหน้าที่ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนากระบวนการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินกระบวนการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญาได้อย่างถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

2.3 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการล่ามและผู้เชี่ยวชาญในคดีอาญา

2.3.1 การแต่งตั้งล่ามในการดำเนินคดีแก่คู่ความ และพัฒนาระบบการจัดการล่ามในคดีอาญา

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 13 กำหนดให้ ศาลยุติธรรมมีหน้าที่ในการจัดหาล่าม ให้แก่ ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย และพยานในคดีอาญา ได้แก่ ภาษาต่างประเทศ ภาษาถิ่น ภาษาไทยท้องถิ่น และภาษามือสำหรับผู้ที่มีปัญหาทางการได้ยิน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลยุติธรรมจัดหาล่ามให้ผู้เสียหายผู้ต้องหาจำเลยและพยานในคดีอาญา ภาษาต่างๆ จำนวน 1,537 ครั้ง เป็นภาษาอังกฤษ 518 ครั้ง ภาษาอื่นๆ 1,019 ครั้ง และศาลได้แต่งตั้งล่ามในการดำเนินคดีแก่คู่ความของศาลชั้นต้นทั่วประเทศ จำนวน 6,566 คดี มีล่ามที่ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานศาลยุติธรรม จำนวน 262 คน (ที่มา : สำนักการต่างประเทศ สำนักงานศาลยุติธรรม) ศาลยุติธรรมยังประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรที่จะมาทำหน้าที่ล่าม ให้แก่ ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย และพยานในคดีอาญา ประกอบกับปัญหาอุปสรรคเรื่องระยะทางและ

การเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ล่าม ที่บางครั้งไม่สามารถเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ในศาลที่อยู่ห่างไกลได้ ทำให้ศาลต้องเลื่อนการพิจารณาคดีส่งผลให้เกิดความล่าช้า ศาลยุติธรรมจึงมีการดำเนินงานสำคัญเพื่อแก้ไขข้อขัดข้องข้างต้น และพัฒนาล่ามให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

- **ฝึกอบรมล่ามศาลในคดีค้ามนุษย์ (Training on Interpreting for Court Proceeding Involving Trafficking in Persons)** สำนักงานศาลยุติธรรมร่วมกับโครงการออสเตรเลีย - เอเชีย เพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์จัดการฝึกอบรมขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของล่ามในการปฏิบัติหน้าที่ล่ามศาล โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับคดีค้ามนุษย์ให้เข้าใจถึงปัญหาและสามารถให้การช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพแก่ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย หรือพยานที่ไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาไทย หรือไม่สามารถพูดหรือได้ยินหรือสื่อความหมายได้

นอกจากนี้โครงการออสเตรเลีย - เอเชียฯ ได้มอบคู่มือการฝึกอบรมหลักสูตร “ฝึกอบรมล่ามศาลในคดีค้ามนุษย์” ให้แก่สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อใช้เป็นคู่มือในการฝึกอบรมล่ามศาลให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับการแปลคดีค้ามนุษย์ได้อย่างถูกต้องต่อไป

- **ล่ามอาสาประจำศาล (Standby Court Interpreter)** สำนักงานศาลยุติธรรมรับสมัคร นิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอุดมศึกษาที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ เข้าร่วมการอบรมล่ามอาสาประจำศาล ซึ่งเป็นมาตรการในการแก้ไขปัญหาการเลื่อนพิจารณาคดีเนื่องจากปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่จะปฏิบัติหน้าที่ล่ามภาษาต่างประเทศ และเป็นการสร้างจิตสำนึกในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพทางกระบวนการยุติธรรมทางอาญาให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม โดยมีผู้ได้รับการคัดเลือกจำนวน 92 คน

- ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการล่ามในศาลสำหรับเจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรม เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการล่ามในศาลสำหรับเจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรม โดยมีการบรรยายเรื่อง “สิทธิ หน้าที่ และจรรยาบรรณของล่าม และความสำคัญของล่ามในกระบวนการการยุติธรรมทางอาญา”

2.3.2 การนำ Video conference มาใช้บริหารจัดการด้านล่ามและผู้เชี่ยวชาญในคดีอาญา

ศาลยุติธรรมนำระบบการสื่อสารทางไกลผ่านจอภาพ (Video Conference) มาใช้ประกอบการพิจารณาคดีในขั้นตอนการสืบพยานผู้เชี่ยวชาญในคดีอาญาและล่ามในคดีอาญา เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องกรณีที่ล่ามและผู้เชี่ยวชาญไม่สะดวกเดินทางไปยังพื้นที่ห่างไกล และการขาดแคลนล่ามและผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ต่างจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกแก่เด็ก เยาวชน และครอบครัว

2.4.1 การคุ้มครองสิทธิเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิด

1) การตรวจสอบการจับ

ขั้นตอนการตรวจสอบการจับเป็นการคุ้มครองสิทธิตั้งแต่ขั้นจับกุม โดยตรวจสอบการจับกุมตัวเด็กและเยาวชน มีขั้นตอนเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ หากการจับไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลจะมีคำสั่งปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไป ปังบประมาณ พ.ศ. 2560 มีคำร้องที่ยื่นขอตรวจสอบการจับที่ชอบด้วยกฎหมายจำนวน 21,924 ชอบด้วยกฎหมาย 21,798 คิดเป็นร้อยละ 99.42

2) ที่ปรึกษากฎหมาย

หากเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดในคดีอาญาถูกจับกุม และส่งตัวมาตรวจสอบการจับหรือดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ศาลเยาวชนและครอบครัว ยังไม่มีที่ปรึกษากฎหมายซึ่งเป็นทนายความที่ปฏิบัติหน้าที่ในศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลก็จะแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้ ปังบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายรวมทั้งสิ้น จำนวน 25,249 คดี จำแนกตามขั้นตอนชั้นการตรวจสอบการจับ และชั้นพิจารณาคดี ปรากฏตามตารางที่ 2.5 แสดงปริมาณคดีที่ศาลแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายเพื่อช่วยเหลือจำเลยในคดีอาญาของศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วประเทศ

ตารางที่ 2.5 แสดงปริมาณคดีที่ศาลแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายเพื่อช่วยเหลือจำเลยในคดีอาญาของศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วประเทศ

ขั้นตอน	จำนวนคดีที่ศาลแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมาย	จำนวนคดีที่เสร็จสิ้น
ชั้นตรวจสอบการจับ	15,522	9,152
ชั้นพิจารณา	9,727	7,308
รวม	25,249	16,460

ที่มา: ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

3) ผู้ประนีประนอมคดีครอบครัว

เมื่อคดีครอบครัวเข้าสู่ศาล ก่อนเริ่มการพิจารณาคดีศาลจะแต่งตั้งผู้ประนีประนอมคดีครอบครัว เพื่อไกล่เกลี่ยให้ความเข้าใจในคดีครอบครัวได้ประนีประนอมกันตามที่กฎหมายกำหนด สำนักงานศาลยุติธรรมเล็งเห็นความสำคัญของผู้ประนีประนอมในคดีครอบครัว เนื่องจากเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้มีการฟื้นฟูความสัมพันธ์ของครอบครัวให้ดีขึ้น จึงจัดการประชุม/สัมมนา/อบรม ทั้งในด้านจิตวิทยาครอบครัว เทคนิคการประนีประนอม เป็นต้น ให้แก่ ผู้ประนีประนอมคดีครอบครัวของศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วประเทศ

4) นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และผู้เชี่ยวชาญอื่น

การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีตามขั้นตอนต่างๆ ในคดีอาญาอาจมีผลกระทบกระเทือนต่อจิตใจ และเป็นผลร้ายแก่เด็กหรือเยาวชน กฎหมายจึงกำหนดให้มีนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการ ร่วมอยู่ด้วยในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีในขั้นตอนดังกล่าว โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลยุติธรรม มีการให้คำปรึกษาแนะนำด้านจิตวิทยา จำนวน 144 ครั้ง และนักสังคมสงเคราะห์จำนวน 62 ครั้ง

5) ล่ามสำหรับเด็กหรือเยาวชนในคดีอาญา

เมื่อเด็กหรือเยาวชนถูกจับซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด การสอบถามข้อมูลเบื้องต้นจากเด็กหรือเยาวชน กฎหมายได้คำนึงถึงอายุ เพศ สภาพของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ

และต้องใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนสามารถเข้าใจได้โดยง่าย โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่สามารถสื่อสารหรือไม่เข้าใจภาษาไทย ก็ให้จัดหาล่าม ปิงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลยุติธรรมได้แต่งตั้งล่ามในศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วประเทศ จำนวน 202 คดี

6) การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและบุคคลในครอบครัว

ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาคดีตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 โดยมีคดีคุ้มครองสวัสดิภาพที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัว ได้แก่ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีผลการดำเนินงานด้านคดีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พิพากษาคดีเสร็จไป คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนคดีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 พิพากษาคดีเสร็จไป คิดเป็นร้อยละ 90.41 ปรากฏตามตารางที่ 2.6 แสดงปริมาณคดีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

ตารางที่ 2.6 แสดงปริมาณคดีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

ปีงบประมาณ	พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546		พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550	
	คดีที่เข้าสู่การพิจารณา	คดีที่พิจารณาแล้ว	คดีที่เข้าสู่การพิจารณา	คดีที่พิจารณาเสร็จแล้ว
2560	266	266	73	66

ที่มา: ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

2.4.2 การใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา

- **มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้อง** เป็นการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติ ด้วยความร่วมมือจากบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือผู้แทนองค์กร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วประเทศมีปริมาณคำร้องที่ยื่นขอให้ศาลตรวจสอบกระบวนการจัดทำแผนแก้ไขบำบัด ฟื้นฟู จำนวน 134 คำร้อง โดยเป็นคำร้องที่ชอบด้วยกฎหมายและปฏิบัติตามแผนฯ ครบถ้วนและพนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้อง จำนวน 132 คำร้อง คิดเป็นร้อยละ 98.51 ของปริมาณคำร้องที่ยื่นขอตรวจสอบกระบวนการจัดทำแผนฯ และไม่ชอบด้วยกฎหมาย 2 คำร้อง
- **มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นพิจารณา** เป็นมาตรการที่กำหนดโดยที่ประชุมให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีคดีอาญาที่เข้าสู่กระบวนการมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นพิจารณาจำนวน 1,105 คดี ที่ปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูครบถ้วนจำนวน 460 คดี คิดเป็นร้อยละ 41.63 ของปริมาณคดีที่ใช้มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาในชั้นพิจารณาคดี และอยู่ระหว่างการดำเนินการตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูจำนวน 525 คดี

- **มาตรการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ก่อนมีคำพิพากษา** เป็นมาตรการที่กำหนด เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสนับสนุนเด็กหรือเยาวชนให้สามารถอยู่กับครอบครัวและชุมชนได้โดยปกติสุข โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีปริมาณคดีที่เข้าสู่กระบวนการจำนวน 20,347 คดี และปฏิบัติตามแผนครบถ้วนจำนวน 11,069 คดี คิดเป็นร้อยละ 54.40 และอยู่ระหว่างดำเนินการตามแผนจำนวน 8,615 คดี

2.5 การพัฒนากระบวนการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญาและเปิดทำการศูนย์คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญา

กระบวนการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญา คือ การให้ความรู้และการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนผู้มีอรรถคดี ผู้ต้องหา จำเลย ผู้เสียหาย พยาน ตลอดจนผู้มาติดต่อราชการ ตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดยการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้เบื้องต้นแก่ผู้มีอรรถคดีและผู้ติดต่อราชการศาล ให้ผู้เสียหายทราบถึงสิทธิหน้าที่ ขั้นตอนดำเนินคดี สิทธิ ในการได้รับการเยียวยาในส่วนแพ่ง ให้ความรู้แก่ผู้ต้องหา ในชั้นผิดฟ้อง ผูกขัง ถึงสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย ผู้พิพากษาอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง โดยละเอียด อย่างเคร่งครัด ให้จำเลยทราบถึงสิทธิและหน้าที่การบรรเทา ความเสียหาย เป็นต้น ตลอดจนกำหนดข้อพึงระวัง การปฏิบัติงานในกระบวนการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพใน คดีอาญา ซึ่งนับว่าเป็นการสร้างเชื่อมั่นของประชาชน และการสร้างหลักประกันในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานศาลยุติธรรมได้เปิด ศูนย์การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญา ณ ศาลอาญา ชั้น 8 ถนนรัชดาภิเษก กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ ประชาชนผู้มีอรรถคดี ผู้ต้องหา จำเลย ผู้เสียหาย พยาน ตลอดจนผู้มาติดต่อราชการศาลมีความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และกระบวนการ ยุติธรรมอย่างถ่องแท้ สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน เป็น ประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ทุกฝ่าย พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์โดยจัดทำหนังสือ “คู่มือ กระบวนการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญา” “แผ่น

พับประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพใน คดีอาญา” ทั้งหมด 7 แบบ เพื่อเผยแพร่ให้แก่ประชาชนผู้มี อรรถคดี ผู้ต้องหา จำเลย ผู้เสียหาย พยาน และผู้ที่มา ติดต่อราชการ www.oja.coj.go.th

2.6 เปิดทำการศูนย์ข้อมูลคดี (Judicial Cases Information Center)

สำนักงานศาลยุติธรรมได้เปิดศูนย์ข้อมูลคดี (Judicial Cases Information Center) เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2560 มีที่ทำการตั้งอยู่ที่ อาคารศาลอาญา ชั้น 12 ถนน รัชดาภิเษก กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลคดีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 คดีความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 คดีความผิดตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และคดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนคดี สำคัญของศาลทั่วราชอาณาจักร เพื่อใช้ประโยชน์ของข้อมูล ในการรายงานประธานศาลฎีกา และนำเสนอข้อมูลต่อฝ่าย บริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ตลอดจนประสานข้อมูลกับหน่วย ราชการอื่น เพื่อให้การจัดทำข้อมูลคดีเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ถูกต้อง และครบถ้วน

2.7 การส่งเสริมการอำนวยความสะดวก ศาลยุติธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ศาลยุติธรรมเป็นหนึ่งในองค์กรสำคัญของประเทศที่มุ่งเน้น แก้ไขปัญหาความไม่สงบพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่าง ต่อเนื่อง โดยการให้ความเป็นธรรมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และส่งเสริม ประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกยุติธรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

1) การคุ้มครองสิทธิแก่ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ คดีความมั่นคงของรัฐ เป็นคดีส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นของศาลในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ประกอบกับมีการประกาศใช้กฎหมายพิเศษ เช่น พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 และในปีกงบประมาณ พ.ศ. 2560 รัฐบาลได้ขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงอย่างต่อเนื่อง ในเขตท้องที่ทุกอำเภอของจังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา และจังหวัดปัตตานี ยกเว้น

อำเภอแม่ลาน เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบที่กระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ศาลยุติธรรมจึงต้องพิจารณาพิพากษาคดีด้วยความระมัดระวังและรอบคอบ ในกรณีที่ศาลจะลงโทษบุคคลใด พยานหลักฐานต้องแน่นหนา และมีน้ำหนักรับฟังได้ เพื่อให้ความเป็นธรรมทั้งต่อผู้เสียหายและผู้ต้องหา การพิจารณาคดีความมั่นคงของรัฐของศาลในเขตพื้นที่พิเศษชายแดนใต้สามารถพิพากษาคดีเสร็จไปในภาพรวม คิดเป็นร้อยละ 51.79

ตารางที่ 2.7 แสดงปริมาณคดีความมั่นคงของรัฐที่เข้าสู่การพิจารณาพิพากษาของศาลในเขตพื้นที่พิเศษชายแดนใต้ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ศาล	คดีที่เข้าสู่การพิจารณา	คดีที่เสร็จไป	คดีที่อุทธรณ์ระหว่างการพิจารณา
ศาลจังหวัดนราธิวาส	5	3	2
ศาลจังหวัดบดตง	-	-	-
ศาลจังหวัดปัตตานี	41	14	27
ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดปัตตานี	-	-	-
ศาลจังหวัดนราธิวาส	40	24	16
ศาลจังหวัดยะลา	23	14	9
ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดยะลา	-	-	-
ศาลจังหวัดสงขลา	3	3	-
ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลา	-	-	-
รวมทั้งสิ้น	112	58	54

ที่มา: ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

2) การเสริมสร้างมาตรการรักษาความปลอดภัยศาลในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ศาลยุติธรรมได้ให้ความสำคัญกับการดูแลความปลอดภัยให้แก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ ตลอดจนบุคลากรของศาลยุติธรรม โดยจัดทำมาตรการรักษาความปลอดภัยศาลในจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินให้แก่คู่ความ ประชาชน และบุคลากรของศาลยุติธรรม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

- **เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยสถานที่** ได้แก่ การก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมและสร้างรั้วรอบอาคารศาล บ้านพักข้าราชการ และพื้นที่ในความดูแลของศาลยุติธรรมทุกแห่ง
- **การเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการรักษาความปลอดภัยเพื่อรองรับการบริการแก่ประชาชน** ได้แก่ การจัดหา ระบบรักษาความปลอดภัยและครุภัณฑ์รักษาความปลอดภัยให้ครบทุกศาล การติดตั้งกล้องวงจรปิด กล้องจับภาพ เครื่องตรวจอาวุธชนิดเดินผ่าน (ประตู) เครื่องตรวจอาวุธขนาดเล็ก
- **การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ข้าราชการและลูกจ้างผู้ปฏิบัติหน้าที่** ได้แก่ การสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดกำลังตำรวจตระเวนชายแดนหรือตำรวจ มาปฏิบัติ การรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้พิพากษาและข้าราชการ จำนวน 117 นาย จัดหาอาวุธปืน เลือกระยะอ่อน และจัดฝึกอบรมและทบทวนการใช้อาวุธปืนสั้นและเทคนิคการป้องกันตัว จัดหารถยนต์ป้องกันกระสุนเพื่อ

ใช้ในราชการและรักษาความปลอดภัยในการเดินทางของข้าราชการ ตลอดจนจัดหาสวัสดิการอื่นๆ ให้เพียงพอแก่ข้าราชการและลูกจ้างให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น การทำประกันชีวิตให้แก่ข้าราชการและลูกจ้างศาลยุติธรรม

- **การจัดสรรงบประมาณฉุกเฉิน** โดยมอบอำนาจให้หัวหน้าศาลเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติงบประมาณ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวด้านการบริหารตามมาตรการรักษาความปลอดภัย
- **กิจกรรมมิตรภาพสร้างสรรค์** เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ศาลยุติธรรมจัดขึ้นเพื่อให้ข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม พนักงานราชการ ลูกจ้างที่ปฏิบัติงานในศาล และชาวไทยมุสลิมในพื้นที่ ได้มีกิจกรรมร่วมกัน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมให้เข้าใจประเพณีของทั้งสองฝ่าย

3) จัดพิมพ์หนังสือคำอธิบายหลักกฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดก (ฉบับศาลยุติธรรม) เล่ม 2

ส่งไปยังศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรมทั่วประเทศ เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ และพัฒนาความเข้าใจให้แก่บุคลากรของศาลยุติธรรม รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับผู้พิพากษาศาลยุติธรรมในการศึกษาเพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจให้ถูกต้อง เทียบธรรม และสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

3. ส่งเสริมให้นำคดีเข้าสู่ระบบการระงับข้อพิพาททางเลือก

3.1 การไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท

ศาลยุติธรรมได้ดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เพื่อให้ประชาชนผู้มีอรรถคดีสามารถยุติข้อพิพาทได้สะดวก รวดเร็ว เป็นที่พึงพอใจของคู่ความทั้งสองฝ่าย ประหยัดค่าใช้จ่าย และยังช่วยลดปริมาณคดีที่เข้าสู่ศาล รวมถึงส่วนคดีที่อยู่ระหว่างพิจารณาของศาลก็จะเสร็จสิ้นไป โดยมีผู้ไกล่เกลี่ยเป็นคนกลางช่วยเหลือเสนอแนะแนวทางเพื่อยุติปัญหาและนำไปสู่การประนีประนอม

3.1.1 การไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทในศาลชั้นต้น

ศาลยุติธรรมกำหนดให้การไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของศาลยุติธรรม เพื่อให้เป็นทางเลือกแก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีสามารถยุติข้อพิพาทได้โดยเร็ว ไม่กระทบต่อการดำเนินกระบวนการพิจารณา อำนวยในการไกล่เกลี่ยของศาล และผลเป็นที่พึงพอใจของคู่ความทั้งสองฝ่ายและเป็นการลดปริมาณคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม

ตารางที่ 3.1 แสดงปริมาณคดีไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลชั้นต้นทั่วประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ประเภทคดี	การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของศาลชั้นต้น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560		
	คดีที่เข้าสู่การไกล่เกลี่ย	คดีที่ไกล่เกลี่ยสำเร็จ	ร้อยละของคดีที่ไกล่เกลี่ยสำเร็จ
คดีแพ่ง	46,825	29,256	62.48
คดีผู้บริโภค	271,666	236,807	87.17
คดีสิ่งแวดล้อม	16	9	56.25
คดีอาญา	12,891	6,932	53.77
รวม	331,398	273,004	82.38

ที่มา: ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ปัจจัยที่ทำให้ศาลชั้นต้นทั่วประเทศสามารถไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทสำเร็จและเพิ่มขึ้นได้แก่ การพัฒนาระบบงานไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของภาคและศาล การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท และการพัฒนาบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

ปัจจัยดังกล่าวศาลยุติธรรมได้ดำเนินงานสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้การไกล่เกลี่ยระดับข้อพิพาทในชั้นศาลประสบผลสำเร็จ ดังนี้

1) พัฒนาระบบงานสนับสนุนกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของภาคและศาล

ศาลยุติธรรมได้กำหนดแนวปฏิบัติในการสรรหาและคัดเลือกผู้ประนีประนอม เพื่อให้ศาลยุติธรรมมีผู้ประนีประนอมที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ปรับปรุงระบบการขึ้นทะเบียนผู้ประนีประนอม จัดระบบตรวจสอบการจ่ายเงินค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายผู้ประนีประนอม ทบทวนและพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ตลอดจนพัฒนาระบบงานไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของภาคและศาล โดยจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยระหว่างศาลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระบบไกล่เกลี่ยระดับข้อพิพาท

- ศาลยุติธรรมทั่วประเทศและสำนักงานศาลยุติธรรม จัดโครงการร่วมมือไกล่เกลี่ย เฉลิมพระเกียรติ 65 พรรษา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เจริญพระชนมพรรษา 65 พรรษา เพื่อเปิดโอกาสให้คู่ความได้เจรจายุติข้อพิพาทที่เกิดขึ้นด้วยความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด และเป็นธรรม โดยจัดกิจกรรมรณรงค์การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท จัดทำคู่มือแนะนำโครงการและวิธีดำเนินการหากคู่ความมีความประสงค์เข้าสู่การไกล่เกลี่ย และมีผู้ประนีประนอมทั้งบุคลากรในศาลและบุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถ ช่วยเหลือคู่ความให้สามารถเจรจากันได้โดยมีประสิทธิภาพและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและยุติข้อพิพาทให้แก่คู่ความ

- สำนักงานศาลยุติธรรมจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางเลือก ให้แก่บุคลากรของศาลยุติธรรมและประชาชนทั่วไป ในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ เอกสาร และแผ่นพับ รวมถึงจัดทำเป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์เผยแพร่ผ่านทาง www.oja.coj.go.th เช่น “การจัดการความขัดแย้ง” “คู่มือการระงับข้อพิพาททางเลือกสำหรับประชาชน”

3) การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีครอบครัว

คดีครอบครัวเป็นคดีแพ่งที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลหรือกระทำการใดๆ ในทางศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์ ซึ่งเป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่ต้องคำนึงถึงความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันในครอบครัวเป็นหลัก ศาลจึงต้องยุติปัญหาข้อพิพาทโดยมีผู้ประนีประนอมเป็นคนกลาง เพื่อลดความขัดแย้งในครอบครัว คู่กรณีเกิดความพึงพอใจ และคดีเสร็จไปด้วยความรวดเร็ว ส่งผลให้มีปริมาณคดีที่เข้าสู่ศาลมีจำนวนลดน้อยลง

ศาลยุติธรรมมีการส่งเสริมการไกล่เกลี่ยคดีการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 เพื่อให้คู่ความที่เข้ารับการไกล่เกลี่ยคดีการกระทำความรุนแรงในครอบครัวมีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานไกล่เกลี่ยของผู้ประนีประนอมคดีครอบครัว ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีคดีเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยจำนวน 4,386 คดี ไกล่เกลี่ยคดีสำเร็จจำนวน 2,789 คดี คิดเป็นร้อยละ 63.59

4) การพัฒนาบุคลากรด้านการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท

สำนักงานศาลยุติธรรมจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการระงับข้อพิพาททางเลือก โดยมีการอบรมหลักสูตรสำคัญ เช่น “อาสาสมัครไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน” “การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทสำหรับผู้พิพากษา” “Advance Training for Judges” “ความรู้เกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยสำหรับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท” “ความรู้เบื้องต้นและเทคนิคการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท” “วุฒิบัตรการไกล่เกลี่ยระดับกลาง” “การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลสูง” “การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีเฉพาะทาง” “ประกาศนียบัตรการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นสูง” เป็นต้น

3.2 การอนุญาตตุลาการ

การระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาตตุลาการเป็นวิธีการระงับข้อพิพาททางเลือก ที่เป็นที่ยอมรับและมีแนวโน้มจะเป็นที่นิยมมากขึ้นในวงการธุรกิจการค้า ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ด้วยกระบวนการพิจารณาที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพรวมถึงอนุญาตตุลาการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เฉพาะด้านเหมาะสมกับลักษณะของข้อพิพาท ทำให้การอนุญาตตุลาการถูกนำไปใช้เป็นกลไกในการระงับข้อพิพาทในระดับสากล ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การอนุญาตตุลาการที่อาศัยองค์กรที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการและอำนวยความสะดวกแก่คู่พิพาทและผู้ให้บริการซึ่งมีบทบาทอย่างยิ่งในเวทีโลก

ศาลยุติธรรมโดยสถาบันอนุญาโตตุลาการ ในฐานะที่ ทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางในการระงับข้อพิพาทโดยการ อนุญาโตตุลาการในประเทศไทยมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2533 ได้มุ่งเน้นประสิทธิภาพในการบริหารจัดการคดี การพัฒนา กฎหมายและระบบงานอนุญาโตตุลาการ รวมถึงการอำนวย

ความสะดวกแก่คู่พิพาท เพื่อรักษามาตรฐานให้ต่อเนื่อง และยั่งยืน รวมทั้งดำเนินการพัฒนาการอนุญาโตตุลาการ ในประเทศไทยให้ทันสมัย สอดคล้องกับรัฐประศาสน์นโยบาย และสภาพของเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน โดยมีการดำเนินงาน สำคัญ ดังนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงปริมาณข้อพิพาทของสถาบันอนุญาโตตุลาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 - 2560

ปีงบประมาณ	ข้อพิพาทที่เข้าสู่การ ดำเนินการ	ผลการดำเนินการ		ข้อพิพาทที่สำเร็จคิด เป็นร้อยละ	อู่ระหว่างดำเนินการ สิ้นปีงบประมาณ
		เสร็จไป	ถูกรื้อบเสร็จไป		
พ.ศ. 2558	451	164	3,221,692,681	36.36	287
พ.ศ. 2559	445	130	6,860,406,421	29.21	315
พ.ศ. 2560	433	124	5,602,059,838	28.63	309

ที่มา: สำนักอนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม

1) การจัดทำข้อบังคับสำนักงานศาลยุติธรรมว่าด้วยการ อนุญาโตตุลาการ สถาบันอนุญาโตตุลาการโดยประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2560 และมีผล บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2560 เป็นต้นมา เป็น การปรับปรุงข้อบังคับสำคัญบางประการให้มีความเหมาะสม มากยิ่งขึ้น เช่น กำหนดการเริ่มต้นดำเนินกระบวนการแต่งตั้ง อนุญาโตตุลาการ หลักการในการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ การกำหนดจำนวนอนุญาโตตุลาการ กำหนดบทบาทใน การควบคุมการขอขยายระยะเวลาการบริหารจัดการคดี การใช้เทคโนโลยีในการดำเนินกระบวนการพิจารณาให้มี ประสิทธิภาพ เป็นต้น

2) การจัดทำประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง คุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนอนุญาโตตุลาการ ของสถาบัน อนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อให้การได้ มาซึ่งบุคคลที่จะเข้าปฏิบัติหน้าที่อนุญาโตตุลาการเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับประเภทคดีที่เข้าสู่ การดำเนินการของสถาบันอนุญาโตตุลาการ โดยประกาศ ใช้เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2560

3) การเสริมสร้างความร่วมมือและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านวิธินญาโตตุลาการในภาครัฐภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป เพื่อพัฒนากระบวนการระงับข้อพิพาทด้วยวิธินญาโตตุลาการของสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรมให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

- การสัมมนา เรื่อง มุมมองของศาลไทยเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนในการตรวจสอบคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการ (The Thai Court's perspective on the 'public policy' in reviewing arbitral awards) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการ รวมถึงการศึกษาถึงหลักการแนวคิด แนวทางปฏิบัติของศาลไทยรวมทั้งศาลต่างประเทศเกี่ยวกับเรื่องความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนในการตรวจสอบคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ
- การสัมมนาเพื่อเผยแพร่เกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการ เรื่อง การอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศในยุคประชาคมอาเซียน: มุมมองของประเทศไทยและออสเตรเลีย (International Arbitration in the ASEAN Century : Thailand - Australia Perspectives) โดยความร่วมมือระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม (TAI) ศูนย์อนุญาโตตุลาการทางพาณิชย์ระหว่างประเทศแห่งออสเตรเลีย (ACICA) สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (ITD) เพื่อให้สร้างความรู้ความเข้าใจถึงความเปลี่ยนแปลงของกระบวนการอนุญาโตตุลาการของไทยและต่างประเทศและนำไปใช้ในการพัฒนางานที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาโตตุลาการ

- การอบรมนักกฎหมาย/ทนายความ/ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาโตตุลาการ เรื่อง ข้อบังคับ TAI 2017 : สิ่งสะท้อนถึงพัฒนาการล่าสุดของการอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย TAI RULES 2017 : Reflection on the latest Thailand Development in Arbitration เพื่อให้การบังคับใช้ข้อบังคับใหม่ดังกล่าวมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเผยแพร่และสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินกระบวนการพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการภายใต้ข้อบังคับฉบับใหม่ และสามารถนำไปใช้บริหารจัดการคดีอนุญาโตตุลาการได้อย่างถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

4) การพัฒนาการบริหารจัดการระบบงาน อนุญาโตตุลาการ

- การจัดสัมมนาผู้ปฏิบัติหน้าที่อนุญาโตตุลาการ เรื่อง ข้อสำคัญ ข้อควรคำนึงและข้อเสนอแนะในการยกวาง คำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการ (Cores, Cautions, and Counsel in drafting arbitral awards) เพื่อให้ คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการได้รับการยอมรับและ บังคับให้โดยศาลทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยไม่มี เหตุขัดข้องเกี่ยวกับตัวชี้ขาด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องรูปแบบ เนื้อหาหรือเหตุผลในคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ
- การจัดอบรมผู้ที่จะปฏิบัติหน้าที่อนุญาโตตุลาการ เรื่อง เส้นทางสู่การเป็นอนุญาโตตุลาการ: (Become an Arbitrator) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลที่ มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพต่างๆ เกี่ยวกับ เส้นทางสู่การเป็นอนุญาโตตุลาการ รวมถึงวิธีการปฏิบัติงานและภารกิจของอนุญาโตตุลาการได้อย่างถูกต้อง

5) การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ด้วยวิธีการอนุญาโตตุลาการ

สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์และจัดอบรม ได้แก่ จัดทำหนังสือเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการ คู่มือการอนุญาโตตุลาการ สำหรับจัดส่งให้ศาลทั่วประเทศ หนังสือรวมกฎหมายข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการ อนุญาโตตุลาการ หนังสือข้อบังคับอนุญาโตตุลาการ ฉบับใหม่ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) จัดทำวารสารอนุญาโตตุลาการ จัดหมายข่าวอนุญาโตตุลาการ แผ่นพับประชาสัมพันธ์เกี่ยว กับกระบวนการอนุญาโตตุลาการ (ภาษาไทยและภาษา อังกฤษ) จัดทำภาพเคลื่อนไหว (Animation) จัดทำสื่อ (Infographic) และผลิตภาพสื่อ และจัดทำอุปกรณ์แสดง ภาพแบบม้วนเก็บ (Roll up) เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ความรู้ ด้านการอนุญาโตตุลาการ ให้แก่ ภาครัฐ และภาคเอกชน สถาบันการศึกษา บุคคลทั่วไป และผู้ที่เกี่ยวข้อง

เสริมสร้างองค์ความรู้
และพัฒนาความร่วมมือด้านวิชาการ
การศาล และการยุติธรรม
ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

เสริมสร้างองค์ความรู้ และพัฒนาความร่วมมือด้านวิชาการ การศาล และการยุติธรรมทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

1. ส่งเสริมความร่วมมือด้านการยุติธรรมในประเทศ

กระบวนการยุติธรรมในประเทศไทยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ได้แก่ ศาล อัยการ ทนายความ ตำรวจ กรมคุมประพฤติ ราชทัณฑ์ เป็นต้น การประสานงานระหว่างหน่วยงานเป็นเรื่องสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่จะส่งผลให้การอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนเป็นไปอย่างเป็นธรรม สะดวก และรวดเร็ว ศาลยุติธรรมซึ่งเป็นหน่วยงานหลักหน่วยงานหนึ่งในกระบวนการยุติธรรม จึงมุ่งเน้นการดำเนินงานเพื่อประสานความร่วมมือด้านการยุติธรรมระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม รวมถึงหน่วยงานภาครัฐอื่น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ ร่วมแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินงานให้ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.1 ประสานความร่วมมือด้านการยุติธรรมกับหน่วยงาน ในกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศ

.....
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรมได้ดำเนินการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ ดังนี้

1) **ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศโดยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างศาลแพ่งธนบุรีกับกรมบังคับคดี** เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของทั้งสองฝ่าย ลดระยะเวลาในการส่งหมายบังคับคดีจากศาลแพ่งธนบุรีถึงกรมบังคับคดี เป็นการปรับปรุงการทำงานให้รวดเร็วขึ้นตามกรอบการจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก และเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการขยายกรอบความร่วมมือกับศาลอื่นๆ

2) **ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง และสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ** เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2560 ซึ่งจะก่อให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการอย่างเป็นระบบในรูปแบบเครือข่ายระหว่างสามหน่วยงาน และสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกันในด้านการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมสู่ประชาชน ตลอดจนเสริมสร้างบทบาทของศาลซึ่งเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการบนเวทีวิชาการในระดับชาติต่อไป

3) **ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการ วิจัย และการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ** ระหว่างสำนักงานศาลยุติธรรมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารงานยุติธรรมของศาลอันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานทั้งสองในด้านการประยุกต์ใช้งาน การศึกษาวิจัยและการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์ตามภารกิจหลักของทั้งสององค์กรต่อไป

4) ลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระบบการให้คำปรึกษาด้านจิตสังคมแก่ผู้ต้องหาคดี ยาเสพติดและคดีความรุนแรงในครอบครัวในระบบศาล ระหว่างสำนักงานศาลยุติธรรม กรมสุขภาพจิต กรมการ แพทย์ กรมคุมประพฤติ กรมกิจการสตรีและสถาบัน ครอบครัว สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.) และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด (ปป.ส.) เพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการดำเนินงานคลินิกให้คำปรึกษาด้านจิตสังคม เพื่อฟื้นฟูและสร้าง ความเข้มแข็งทางจิตใจให้แก่ผู้ติดยาเสพติดที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ตลอดจนการหยุดยั้งปัญหาความรุนแรงใน ครอบครัว โดยสำนักงานศาลยุติธรรมจะเป็น Focal Point ในการขยายผลการดำเนินงานคลินิกให้คำปรึกษาด้านจิต สังคมไปยังศาลที่มีอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาและ มีความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ เป็นต้น

5) ศาลภาชีอากรกลางลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วย ความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ความร่วมมือในการจัดโครงการฝึกอบรมนักศึกษาและ เจ้าหน้าที่ การศึกษา ค้นคว้าวิจัยแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับกฎหมายภาชีอากร การจัดประชุม สัมมนาทาง วิชาการ และเผยแพร่ความรู้กฎหมายเกี่ยวกับภาชีอากรแก่ ประชาชน เพื่อให้ศาลภาชีอากรกลางเป็นองค์กรแห่ง การเรียนรู้และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้กฎหมายและ การอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางภาชีอากร

1.2 การแลกเปลี่ยนความรู้และประสานงานด้านวิชาการ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศ

..... ศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรมได้มีการประชุม/ สัมมนา เพื่อประสานความร่วมมือด้านกฎหมาย การยุติธรรม เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การบังคับใช้กฎหมายใหม่ที่สำคัญ ให้แก่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และเพื่อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีความเข้าใจ ถึงปัญหาในทางปฏิบัติในการดำเนินงานระหว่างกันและให้ ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องที่เกิดขึ้นเพื่อ พัฒนาเครือข่ายระบบกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น ดังนี้

1) การประชุมส่งเสริมการประสานงานความร่วมมือ ใน การปฏิบัติงานด้านคดีทุจริตและประพฤติมิชอบของ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ในประเด็นสำคัญได้แก่ วิธีพิจารณาคดีทุจริตกับความหวัง ของสังคมไทย และก้าวผ่านอุปสรรคและปัญหาการดำเนิน คดีอาญาทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อให้หน่วยงานใน กระบวนการยุติธรรมมีความเข้าใจด้านกฎหมายและวิธี พิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ รับทราบปัญหา ข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อนำไปพัฒนาระบบ การปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีประสิทธิภาพ มากขึ้น

2) การสัมมนาส่งเสริมการประสานงานความร่วมมือด้านการยุติธรรมของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ประจำปี 2560 การประสานความร่วมมือและเสริมสร้างความเข้าใจร่วมกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 และสร้างความเข้าใจเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานร่วมกันให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ ตลอดจนร่วมกันแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนผู้รับบริการ

3) การสัมมนา เรื่อง “ข้อสังเกตการพิจารณาคดีอาญาเสพติด และการปล่อยชั่วคราวโดยระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลหลังปล่อยและสรุปปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน” เป็นการส่งเสริมการประสานความร่วมมือด้านการยุติธรรมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ อัยการ ตำรวจ ทนายความ ราชทัณฑ์ สำนักงานคุมประพฤติ และสำนักงานบังคับคดี โดยประเด็นสำคัญได้แก่ ข้อพิจารณาพระราชบัญญัติอาญาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2560 และการปล่อยชั่วคราวโดยระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลหลังการปล่อย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎหมายใหม่ที่สำคัญให้แก่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และสื่อสารให้หน่วยงานดังกล่าวได้ทราบถึงภารกิจ ผลงานของศาลยุติธรรมเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนภายใต้ระบบนิติธรรม

4) การประชุมเชิงปฏิบัติการประสานงานหน่วยงานภาครัฐ ในการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายอากร ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ผู้พิพากษา ข้าราชการศาลยุติธรรม ผู้ประนีประนอม และบุคลากรจากหน่วยงานจัดเก็บภาษีท้องถิ่น โดยมีการอภิปรายหัวข้อ “ภาษีป้าย” และ “ภาษีโรงเรือนและที่ดิน” ภายหลังจากการประชุมได้จัดทำสรุปแนวทาง การปฏิบัติตามกระบวนการพิจารณาคดีภาษีอากร ทั้งนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมทางภาษีอากรในจังหวัดเศรษฐกิจกลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้ เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายอากร และสามารถ นำแนวทางการประสานงานเพื่อคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายอากร ไปใช้ในการปฏิบัติงาน

5) ศาลแรงงานกลางร่วมกับมหาวิทยาลัยศรีปทุม จัดกิจกรรมเผยแพร่การเรียนรู้และสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “กฎหมายแรงงานสำหรับการบริหารจัดการ อย่างมืออาชีพ” เพื่อมุ่งเน้นปัญหาข้อพิพาทแรงงานในทาง ปฏิบัติ และวิเคราะห์คดีตัวอย่าง สร้างความเข้าใจหลักการ บริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร แนวทางป้องกัน - แก้ไขปัญหา และการดำเนินคดีแรงงานตามกฎหมายใหม่ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นายจ้าง ผู้ประกอบการ ฝ่าย บริหาร ลูกจ้าง สมาคมนายจ้าง สหภาพแรงงาน ที่ปรึกษา กฎหมาย ที่ปรึกษาด้านแรงงานสัมพันธ์ ผู้พิพากษา พนักงาน อัยการ ทนายความ นิติกร อาจารย์ นิสิต นักศึกษา และ บุคคลที่สนใจทั้งในภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ และองค์กร ลักษณะพิเศษอื่น

6) การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “แนวทาง ความเปลี่ยนแปลง และการเตรียมพร้อมต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่งภาคบังคับที่แก้ไขใหม่” ผู้เข้าร่วมการสัมมนา ประกอบด้วย ทนายความ สมาคมธนาคาร และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเผยแพร่ความรู้และซักซ้อมทำความเข้าใจ แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมายเกี่ยวกับประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่งภาคบังคับที่แก้ไขใหม่

7) ประชุมสัมมนาเชิงวิชาการ เรื่อง “ประเด็นใหม่ใน กฎหมายการแข่งขันทางการค้า” เพื่อแก้ไขปัญหาและ พัฒนาความร่วมมือในการอำนวยความสะดวกและการบังคับ ใช้กฎหมายระหว่างศาลยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

8) ประชุมเชิงวิชาการ เรื่อง “ล้มละลายข้ามชาติ: จำเป็น หรือไม่ ธุรกิจไทยจะได้อะไร เสียอะไร” ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบไปด้วย ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ภาคเอกชน ภาครัฐวิสาหกิจ นักกฎหมาย นักธุรกิจ นักวิชาการ และเจ้าหน้าที่ เพื่อพัฒนาความร่วมมือใน การอำนวยความสะดวกและการบังคับใช้กฎหมายระหว่าง ศาลยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

9) การสัมมนาเชิงวิชาการ เรื่อง “การบังคับใช้กฎหมายใหม่ เพื่อเสริมสร้างการประสานความร่วมมือทางการ ศาลระหว่างประเทศในคดีแพ่งและคดีอาญา” ศาลยุติธรรม จัดสัมมนาประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรมในพื้นที่

10) ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “ทิศทางกระบวนการยุติธรรมไทยต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ” จัดขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างสำนักงานศาลยุติธรรม และกระทรวงการต่างประเทศ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วย ข้าราชการระดับสูงจากหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนจากองค์กรอิสระ คณะทูตานุทูต ผู้แทนจากองค์กรระหว่างประเทศ ผู้แทนหอการค้าระหว่างประเทศ และผู้แทนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อให้ทราบถึงทิศทางกระบวนการยุติธรรมไทยต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ อันจะทำให้ภาคส่วนต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ เกิดความเชื่อมั่นต่อทิศทางกระบวนการยุติธรรมไทย

11) การสัมมนากฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางการแพทย์ เรื่อง ผ่าตัดคดีแพทย์: สิทธิแพทย์ สิทธิผู้ป่วย ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ผู้พิพากษา ข้าราชการศาลยุติธรรม หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม บุคลากรทางการแพทย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวทางการพิจารณาคดีความรับผิดชอบในคดีข้อพิพาททางการแพทย์ ตลอดจนศึกษาปัญหา ข้อขัดข้อง อุปสรรค และแนวทางในการปรับปรุงการพิจารณาคดีข้อพิพาททางการแพทย์ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลัก

12) เวทีนิติศาสตร์เสวนา (Jurisprudence Dialogue) เพื่อจุดประกายความรู้ แลกเปลี่ยนความคิดประสบการณ์ และสร้างเครือข่ายความรู้กับบุคลากรอื่น ทั้งในกระบวนการยุติธรรม สาขานิติศาสตร์ และที่เกี่ยวข้อง โดยประเด็นสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้แก่ การปฏิรูปการปล่อยชั่วคราว : การพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและกำกับการดูแลในการปล่อยชั่วคราว ศาลยุติธรรมเชิงรุก : การอำนวยความสะดวก

ความยุติธรรมเชิงมนุษยธรรมผ่านกระบวนการจัดตั้งคททฎหมายหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ปรับปรุงใหม่และการพัฒนาในอนาคต พยานหลักฐานจากกล้อง : ความจริงหรือภาพลวงตา แชรร์ลูกโซ่ : พันธนาการที่ยังปลดไม่พ้น ศาลบำบัดยาเสพติด : บทบาทเชิงรุกของศาลในการแก้ปัญหาคนติดยา

13) พัฒนาการกระบวนการวินิจฉัยชี้ขาด: ข้อพิจารณาในการเสนอแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล โดยมีการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

- การประชุมประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามกฎหมาย
- การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ปัญหาและข้อขัดข้องในการบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542 และกฎหมายหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางในการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลให้เป็นไปโดยเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ข้อพิจารณาในการเสนอแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล เพื่อให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลได้รับทราบสภาพปัญหา กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องที่เกิดแก่ประชาชนที่ใช้สิทธิทางศาล และปัญหาข้อขัดข้องของศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่เกี่ยวข้อง

1.3 การอบรมหลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรม ระดับสูง (บ.ย.ส.)

.....
ศาลยุติธรรมได้จัดอบรมหลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.) อย่างต่อเนื่อง มีความมุ่งมั่นที่จะเสริมสร้างองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ อันประกอบด้วยวิทยาการหลากหลายทั้งทางด้านกฎหมาย การเมือง การปกครอง สังคมและเศรษฐกิจ ให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมได้นำไปปรับใช้และเป็นผู้บริหารองค์กรที่มีวิสัยทัศน์พร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม

นอกจากนี้ การอบรมหลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.) ยังเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในกระบวนการยุติธรรม และนำไปสู่การประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาระหว่างผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมในด้านต่างๆ อันเป็นการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทั้งระบบให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถปฏิบัติหน้าที่อำนวยความสะดวกยุติธรรมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้อย่างแท้จริง

2. ส่งเสริมความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างประเทศ

ศาลยุติธรรมได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมในต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศาลและการยุติธรรมระหว่างประเทศ รวมถึงส่งเสริมบทบาทของศาลยุติธรรมไทยในการเข้าไปมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายของรัฐ ด้านความร่วมมือทางกฎหมายและทางการศาลระหว่างประเทศ ศาลยุติธรรมมีการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

2.1 กระชับความร่วมมือทางการศาลและการยุติธรรมในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับนานาชาติ

1) ลงนามร่วมกันในบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือทางการศาลระหว่างศาลฎีกาแห่งราชอาณาจักรไทย และศาลประชาชนสูงสุดแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีสาระสำคัญให้มีการแลกเปลี่ยนผู้พิพากษาระดับสูงของทั้งสองประเทศ แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ทางกฎหมายและคำพิพากษา สร้างโอกาสในการฝึกอบรมบุคลากร และสนับสนุนการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

2) ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือทางการศาลระหว่างศาลฎีกาแห่งราชอาณาจักรไทยและศาลประชาชนสูงสุดแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เพื่อเสริมสร้าง ส่งเสริม ผลักดัน และประสานความร่วมมือมีการพัฒนามาตรฐานระบบศาลยุติธรรมและการพัฒนาระบบงานศาลในด้านต่างๆ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับศาลยุติธรรมอย่างยั่งยืน

2.2 เสริมสร้างสถานะและบทบาทของศาลยุติธรรมไทยในเวทีต่างประเทศ

1) การเข้าร่วมการประชุมกฎหมายนานาชาติแห่งภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ครั้งที่ 9 (9th International Legal Forum of the Asia-Pacific Region) ณ เมืองวลาดิวอสต็อก สหพันธรัฐรัสเซีย เป็นเวทีอภิปรายและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในประเด็นทางด้านกฎหมายและทางตุลาการ รวมไปถึงแสวงหาความร่วมมือทางกฎหมายและเศรษฐกิจในระดับนานาชาติเพื่อคุ้มครองสิทธิของนักลงทุน โดยมีหัวข้อหลักในการประชุม คือ กลไกทางกฎหมายและเศรษฐกิจในระดับนานาชาติเพื่อคุ้มครองสิทธิของนักลงทุน (Legal and Judicial Mechanisms of Protection of Investors' Rights)

ในการนี้ ประธานศาลฎีกาได้อภิปรายในหัวข้อ “ความร่วมมือด้านการลงทุนในส่วนของกฎหมายหรือกฎระเบียบภายในชาติ : บทบาทหน้าที่ของรัฐสมัยใหม่ (National Legal Regulation of Investment Cooperation : Tasks of Modern States)” นอกจากนี้ ประธานศาลฎีกาได้เข้าพบและหารือข้อราชการกับ The Hon. Chief Justice Vyacheslav Lebedev ประธานศาลฎีกาแห่งสหพันธรัฐรัสเซียด้วย

2) เข้าร่วมการประชุมสภาประธานสูงสุดอาเซียน ครั้งที่ 5 (5th Council of ASEAN Chief Justice' Meeting)

ณ ประเทศบรูไน โดยสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนเป็นองค์กรที่พัฒนามาจากที่ประชุมประธานศาลสูงสุดอาเซียน (ASEAN Chief Justices' Meeting) และเพิ่งได้รับการรับรองสถานะเป็นองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียนภายใต้ภาคผนวก 2 ของกฎบัตรอาเซียน อย่างเป็นทางการเมื่อเดือนมกราคม 2560 สภาประธานศาลสูงสุดอาเซียนมีวัตถุประสงค์สำคัญในการสร้างความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างศาลยุติธรรมภายในภูมิภาคอาเซียน ตลอดจนใช้เป็นเวทีสำหรับประธานศาลสูงสุดในภูมิภาคเพื่อหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์เพื่อประโยชน์ต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาภายในภูมิภาค

ในการประชุมดังกล่าวได้พิจารณาถึงเรื่องการดำเนินงานของสภาประธานศาลสูงสุดอาเซียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในการบริหารจัดการคดีและการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในศาลยุติธรรมความคืบหน้าในการพัฒนาโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการศาลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตลอดจนหาแนวทางการสร้างความร่วมมือในการฝึกอบรมผู้พิพากษาในระดับภูมิภาค

3) เข้าร่วมการประชุมของคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการจัดการถาวรของสมาคมกฎหมายอาเซียนประจำประเทศไทย ครั้งที่ 39 (39th ASEAN Law Association Governing Council Meeting)

ณ ประเทศบรูไน ผู้เข้าร่วมการประชุมประกอบด้วย ประธานศาลฎีกาในฐานะประธานคณะกรรมการแห่งชาติสมาคมกฎหมายอาเซียนประจำประเทศไทย ประธานศาลอุทธรณ์ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ตลอดจนผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม สถาบันการศึกษา และองค์กรด้านวิชาชีพกฎหมายของ

ประเทศไทย ที่ประชุมได้หารือเรื่องความร่วมมือกันทางกฎหมายระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในเรื่องการค้าการลงทุน โดยเฉพาะแนวทางที่จะช่วยให้เป้าหมายการสร้างประชาคมเศรษฐกิจภายในภูมิภาคบรรลุผลสำเร็จ เพื่อสร้างเวทีความร่วมมือขององค์กรวิชาชีพด้านกฎหมายภายในภูมิภาคและสร้างบทบาทการเป็นองค์กรทางความคิด (Think Tank Organization) รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะปรึกษาและสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานอื่นในอาเซียนที่มีภารกิจในการพัฒนาและสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันทางกฎหมายพาณิชย์ภายในภูมิภาค

4) เข้าร่วมการประชุมของประธานศาลสูงสุดแห่งภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ 17 (17th Conference of Chief Justices of ASIA and the Pacific)

ณ ศาลฎีกา กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น การประชุมครั้งนี้ตรงกับ การประชุมของสมาคมกฎหมายแห่งภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ครั้งที่ 30 (30th LAWASIA Conference) ผู้เข้าร่วมการประชุมประกอบด้วย ประธานศาลสูงสุดของประเทศในภูมิภาค จำนวน 28 ประเทศ และผู้แทนของประธานศาลสูงสุดของประเทศในภูมิภาคอีก 6 ประเทศ โดยมีหัวข้ออภิปราย 6 เรื่อง ได้แก่ การเสริมสร้างความเข้มแข็งในบทบาทองค์กรตุลาการ (Strengthening the Functions of the Judiciary) การสร้างความเชื่อมั่นต่อสาธารณะ (Enhancing Public Trust) การเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานของศาล (Court Efficiency) บทบาทของศาลเกี่ยวกับประเด็นกฎหมายครอบครัว (Role of Courts regarding Recent Family Issues) การพัฒนาบุคลากรภายในศาล (Improving Human Resources in Courts) และบทบาทของประธานศาลฎีกา (Role of Chief Justices)

5) สำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UN Office on Drugs and Crime - UNODC) เชิญศาลยุติธรรมร่วมเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเครือข่ายนานาชาติ ว่าด้วยหลักการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมในทางตุลาการ (Global Judicial Integrity Network) ณ กรุงเทพมหานคร โดยมีประธานศาลสูงสุดในเครือข่าย ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียใต้และแปซิฟิกเข้าร่วมการประชุมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตลอดจนรวมกันหาแนวทางปฏิบัติในการเสริมสร้าง หลักการยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมในทางตุลาการภายใต้กรอบของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ซึ่งการประชุมดังกล่าวเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ศาลยุติธรรมไทย อันเป็นการแสดงถึงเจตนาารมณ์และศักยภาพของศาลยุติธรรมไทยในเวทีระดับประเทศ เสริมสร้างให้ประเทศต่างๆ และองค์กรระหว่างประเทศมีความเชื่อมั่นในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรมไทย

6) การประชุมตุลาการอาเซียน - จีน ครั้งที่ 2 (The 2nd China - ASEAN Justice Forum) ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อสร้างความร่วมมือทางการศาลในภูมิภาคอาเซียนกับสาธารณรัฐประชาชนจีน อันจะมีส่วนสนับสนุนโครงการ One Belt and One Road Initiative ที่จะสร้างเครือข่ายความเชื่อมโยงทางการค้าและการลงทุนภายในภูมิภาค ผู้เข้าร่วมการประชุมประกอบด้วย ผู้แทนจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศในภูมิภาคเอเชียใต้ โดยประเด็นสำคัญในการประชุมได้แก่ บทบาทของศาลในยุคอินเทอร์เน็ตและความร่วมมือทางการศาลภายในภูมิภาค (Justice in the Internet Era and Regional Judicial Cooperation) พร้อมทั้งเข้าเยี่ยมชมและศึกษาดูงานศาลประชาชนสูงสุด สถาบันตุลาการแห่งชาติหรือข้าราชการเกี่ยวกับความร่วมมือกัน

ในด้านกระบวนการยุติธรรม การแลกเปลี่ยนความรู้และการฝึกอบรมบุคลากร จากการเข้าร่วมการประชุมและเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีนในครั้งนี้ เป็นโอกาสอันดีที่ได้เห็นตัวอย่างที่ดีของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในภารกิจของศาล การสร้างกลไกการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย และการสร้างความโปร่งใสในการทำงานให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นต่อการใช้อำนาจตุลาการ

7) การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “การสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันทางกฎหมายพาณิชย์ภายในภูมิภาคอาเซียน (One Step Closer: Promoting ASEAN Integration through the Harmonization of Commercial Law)”

โดยมีศาลฎีกาและคณะกรรมการแห่งชาติสมาคมกฎหมายอาเซียน ประจำประเทศไทย เป็นเจ้าภาพ ร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) คณะกรรมาธิการสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ สำนักงานภูมิภาคประจำภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก (UNCITRAL Regional Centre for ASIA and the Pacific) และสถาบันอนุญาโตตุลาการ (THAC) ผู้เข้าร่วมสัมมนาเป็นผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งปันแนวคิดและทิศทางนโยบายในการสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันทางกฎหมายพาณิชย์ภายในภูมิภาค และนำผลสรุปจากการประชุมเสนอต่อคณะทำงานว่าด้วยการสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันของกฎหมายที่แต่งตั้งโดยสมาคมกฎหมายอาเซียนได้พิจารณา อันจะนำไปสู่การเสนอข้อมูลต่อสมาคมกฎหมายอาเซียน และองค์กรในกรอบอาเซียนที่จะมีส่วนตัดสินใจในเรื่องนี้ต่อไป

8) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “Gig Economy กับอนาคตแรงงานนอกระบบในประเทศอาเซียน” (GIG Economy: the future of Informal labour in ASEAN) ภายใต้โครงการพัฒนากฎหมายแรงงานในกลุ่มประเทศอาเซียน ครั้งที่ 4 ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 9 ประเทศ ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านกฎหมายแรงงาน การบริหารจัดการคดีที่เกี่ยวกับแรงงานนอกระบบในกลุ่มประเทศอาเซียนให้มีมาตรฐานและทิศทางเดียวกัน รวมถึงส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายแรงงานในกลุ่มประเทศอาเซียนเป็นไปอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

นอกจากนี้ศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรมได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการเจรจา ประชุม อบรม และสัมมนาที่สำคัญต่างๆ ทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับนานาชาติ ดังนี้

9) การเจรจาจัดทำสนธิสัญญาระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐอาร์เจนตินาว่าด้วยการโอนตัวผู้ต้องคำพิพากษาและความร่วมมือในการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาในคดีอาญา (รอบแรก) ณ สาธารณรัฐอาร์เจนตินา

10) การเจรจาจัดทำสนธิสัญญาว่าด้วยการโอนตัวผู้ต้องคำพิพากษาและความร่วมมือในการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาในคดีอาญา (รอบแรก) ณ กรุงโคลัมโบ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา

11) การประชุมคณะทำงาน ALA at the Crossroads และคณะทำงาน Harmonization of Laws ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

12) การประชุมโต๊ะกลมประธานศาลสูงอาเซียนว่าด้วยกฎหมายสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ 6 ณ เมืองเปอรโตปรีนเซซา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

13) การประชุมสามัญประจำปีสมาคมไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแห่งเอเชีย (Annual General Meeting of the Asian Mediation Association) และการประชุมสมาคมไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแห่งเอเชีย ครั้งที่ 4 (The 4th Asian Mediation Association Conference)

14) การประชุมเวทีระดมความคิดเห็นทางกฎหมายของกลุ่มประเทศอาเซียน เรื่อง อนุสัญญาที่ประชุมแห่งกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

15) การประชุมเพื่อการปฏิรูปกฎหมายล้มละลายแห่งเอเชีย ณ กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

16) การประชุมคณะทำงาน 5 ว่าด้วยกฎหมายล้มละลายสมัยที่ 50 ของคณะกรรมการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย

17) การนำเสนอรายงานประเทศภายใต้พันธกรณีของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ฉบับที่ 2 ณ นครเจนีวาสมาพันธ์รัฐสวิส

18) การประชุมคณะทำงาน 2 ว่าด้วยการระงับข้อพิพาทสมัยที่ 66 ของคณะกรรมการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา

19) การประชุมคณะทำงานการส่งเอกสารในทางแพ่งและพาณิชย์ภายในภูมิภาคอาเซียน ณ สหพันธรัฐมาเลเซีย

20) การประชุมนานาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อม ประจำปี 2017 ณ กรุงนิวเดลี สาธารณรัฐอินเดีย

21) การประชุมว่าด้วยกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ณ สหพันธรัฐมาเลเซีย

22) การประชุมคณะทำงานย่อยว่าด้วยประเด็นด้านกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายภายใต้กรอบ BIMSTEC ครั้งที่ 7 ณ นครย่างกุ้ง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

23) การประชุมเชิงปฏิบัติการว่าด้วยกฎหมายการแข่งขันทางการค้า ครั้งที่ 7 ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

24) การประชุมส่งเสริมความร่วมมือทางการค้า “New York Convention Roadshow” ณ เขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

25) การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา สมัยที่ 26 (CCPCJ) ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย

26) การประชุมประจำปีองค์การที่ปรึกษากฎหมายแห่งเอเชียและแอฟริกา สมัยที่ 56 (AALCO) ณ กรุงไนโรบี สาธารณรัฐเคนยา

27) การอบรมสัมมนากฎหมายแรงงานระหว่างประเทศ หัวข้อ “International Labour Standards for Judges, Lawyers and Legal Educators” ณ เมืองตูริน สาธารณรัฐอิตาลี

28) การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านกฎหมาย ครั้งที่ 17 (ASLOM) ณ เมืองปุมตราจายา สหพันธรัฐมาเลเซีย

29) การประชุมคณะทำงาน 5 ว่าด้วยกฎหมายล้มละลาย สมัยที่ 51 ของคณะกรรมการกฤษฎีกาการค้าระหว่าง ประเทศแห่งสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา

30) การประชุมหารือข้อราชการและเยือนสหพันธรัฐ รัสเซียอย่างเป็นทางการ ณ สหพันธรัฐรัสเซีย

31) การประชุม UNCITRAL Congress 2017 การประชุมผู้ประสานงานระดับสำหรับ Case Law on UNCITRAL Texts (CLOUT) และการประชุมหัวข้อ ประมวลจริยธรรมของอนุญาโตตุลาการและการระงับ ข้อพิพาทระหว่างผู้ลงทุนกับรัฐ ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐ ออสเตรีย

32) การเข้าเยี่ยมคารวะผู้พิพากษาระดับสูงของเครือรัฐ ออสเตรีย และประชุมหารือข้อราชการเพื่อประสาน ความร่วมมือทางการศาลและวิชาการ ณ เครือรัฐออสเตรีย

33) การประชุมคณะทำงานด้านการค้ามนุษย์ ครั้งที่ 7 และการประชุมคณะทำงานด้านการลักลอบขนผู้โยกย้าย ถิ่นฐาน ครั้งที่ 4 ภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วย

การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ณ Vienna International Centre กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย

34) การประชุมเชิงปฏิบัติการ ในหัวข้อ Acquiring Cybercrime Investigation-Related Information Across Multi-Jurisdictions for Law Enforcement Agencies and Judicial Authorities ณ สำนักงาน องค์การตำรวจอาชญากรรมระหว่างประเทศด้านนวัตกรรม สาธารณรัฐสิงคโปร์

35) การประชุมคณะทำงานด้านการติดตามทรัพย์สิน คินภายใต้อนุสัญญา UNCAC ครั้งที่ 11 ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย

36) การประชุมคณะทำงานด้านการป้องกันการทุจริต ภายใต้สัญญา UNCAC ครั้งที่ 8 ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย

37) การประชุมใหญ่สมาชิกสมัชชาการเงินการคลัง ระหว่างประเทศ ครั้งที่ 71 ณ เมืองริโอเดอจาเนโร สหพันธ์ สาธารณรัฐบราซิล

2.3 สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างประเทศ

ศาลยุติธรรมได้ดำเนินการสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศให้ความร่วมมือทางด้านวิชาการระหว่างประเทศในระดับนานาชาติ ที่สนับสนุนความร่วมมือในการพัฒนางานศาลและกฎหมาย โดยมีการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

- การสัมมนาทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความร่วมมือกับเครือข่ายทางวิชาการต่างประเทศ โดยความร่วมมือระหว่างสำนักงานการต่างประเทศ สำนักงานศาลยุติธรรม สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม และสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย เรื่อง “การเตรียมความพร้อมก่อนดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาในศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ”
- การสัมมนาทางวิชาการทางการศาลและการยุติธรรมระหว่างประเทศ เรื่อง “อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์” ครั้งที่ 2 (The 2nd Southeast Asia Judicial Workshop on Cybercrime) โดยความร่วมมือระหว่างสำนักงานศาลยุติธรรม ฝ่ายความร่วมมือด้านการบังคับใช้กฎหมายและยาเสพติด สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย และกระทรวงยุติธรรมแห่งสหรัฐอเมริกา ผู้เข้าร่วมการสัมมนาประกอบด้วย ข้าราชการตุลาการจากประเทศไทย บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และราชอาณาจักรภูฎาน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและให้ความรู้ความเข้าใจแก่ข้าราชการตุลาการไทยและต่างประเทศเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนด้านอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ อีกทั้งเป็นการทำให้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

- ประชุมประสานความร่วมมือทางด้านกฎหมายภาษีอากรในกลุ่มประเทศอาเซียน ครั้งที่ 8 (The 8th Annual ASEAN Tax Conference 2017) เรื่อง “การปฏิรูปภาษีอากรอาเซียน: ความท้าทายทางภาษีอากรในเศรษฐกิจยุคดิจิทัล (ASEAN Tax Reform: the Tax Challenges of Digital Economy)” ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้แทนจากกลุ่มประเทศอาเซียน 9 ประเทศ ได้แก่ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และประเทศไทย ซึ่งผู้แทนจากประเทศไทยประกอบด้วย ผู้พิพากษาพนักงานอัยการ เจ้าหน้าที่หน่วยจัดเก็บภาษีอากร นายความ บุคลากรจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน การประชุมมีการอภิปราย เรื่อง “การปฏิรูปภาษีอากรอาเซียน (ASEAN Tax Reform)” “ความท้าทายทางภาษีอากรในเศรษฐกิจยุคดิจิทัล (the Tax Challenges of Digital Economy)” และการประชุมหารือร่วมกันระหว่างผู้พิพากษาศาลภาษีอากรกลางกับผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศอาเซียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ปฏิบัติงานด้านภาษีอากรของแต่ละประเทศได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความเห็นเกี่ยวกับระบบภาษีอากร ขั้นตอนการปฏิบัติงาน รวมทั้งนำเสนอประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบอันจะนำไปสู่การพัฒนาความร่วมมือในการพัฒนากฎหมายภาษีอากรในอนาคต

นอกจากนี้ศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม ได้สร้างเครือข่ายทางวิชาการระหว่างประเทศโดยส่งผู้แทนเข้าร่วมการเจรจา อบรม ศึกษาดูงาน และสัมมนาที่สำคัญต่างๆ ดังนี้

- การฝึกอบรมทางวิชาการทางการศาลและการยุติธรรมระหว่างประเทศ เรื่อง “การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในศาล” ณ สถาบันตุลาการแห่งชาติกรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน
- การเจรจาจัดทำความตกลงทางวิชาการ ระหว่างศาลยุติธรรมไทย Ritsumeikan University และ Kyushu University ณ ประเทศญี่ปุ่น
- การอบรม หลักสูตร “Judiciary-Wide Induction Programme” ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์
- การศึกษาดูงานเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
- การศึกษาดูงานด้านการปฏิรูปกฎหมายอาชญากรรมและการใช้นโยบายที่เน้นแนวทางสาธารณสุขในการควบคุมยาเสพติด ณ กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร
- สัมมนาทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความร่วมมือกับเครือข่ายทางวิชาการด้านการต่างประเทศ โดยความร่วมมือระหว่างศาลอุทธรณ์สำนักงานการต่างประเทศ สำนักงานศาลยุติธรรม และสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย เรื่อง “กฎหมายและวิธีพิจารณาคดีข้ามพรมแดน”
- หลักสูตร “กระบวนการพิจารณาคดีครอบครัวและมรดกในกฎหมายอิสลาม” ณ มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ และศึกษาดูงาน ณ ศาลซารีอะฮ์ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

3. การส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ด้านการพัฒนากฎหมาย

ศาลยุติธรรมได้จัดตั้ง “สถาบันวิจัยและพัฒนาคดี” ขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อปี พ.ศ. 2551 โดยเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับกฎหมาย ระบบงานศาลยุติธรรม ระบบบริหารจัดการในสำนักงานศาลยุติธรรม การบริหารกระบวนการยุติธรรม และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้ที่จะสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดงานด้านต่างๆ ของศาลยุติธรรมอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการวิจัยที่สำคัญ ดังนี้

1) การศึกษาแนวโน้มพฤติกรรมในการกระทำความผิดทางอาญาที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นการศึกษาแนวโน้มทั้งในทางรูปแบบ ปริมาณ พฤติกรรมของการกระทำความผิดคดีอาญาที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ศึกษาปัจจัยชักนำและทัศนคติของผู้กระทำความผิดในการกระทำความผิดคดีอาญาที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งศึกษาการตอบสนองของภาคส่วนต่างๆ ต่อปัญหาการกระทำความผิดคดีอาญาที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในแง่ความเหมาะสมและความเพียงพอต่อสภาพปัญหา รวมถึงบทบาทของศาลยุติธรรม

2) การพัฒนาแนวทางในการจัดทำคำพยานของศาลยุติธรรมเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายพยานหลักฐานที่แก้ไขใหม่ เป็นการศึกษาวิจัยทั้งในด้านแนวคิด วิธีการ และเทคนิคต่างๆ ของการจัดทำคำพยานเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายใหม่และสามารถนำไปใช้ได้อย่างเป็นระบบและเกิดประสิทธิภาพในการอำนวยความยุติธรรม

3) การประเมินผลระบบการพิจารณาคดีที่ท่องเที่ยวของศาลยุติธรรม เป็นการศึกษาปัญหาข้อขัดข้องและผลจากการกำหนดให้มีส่วน/กลุ่มงานคดีนักท่องเที่ยว รวมทั้งหาแนวทางการปรับปรุงระบบการพัฒนางานส่วน/กลุ่มงานคดีนักท่องเที่ยว

4) การวิเคราะห์ระบบค่าฤชาธรรมเนียมและค่าขึ้นศาลด้วยวิธีการทางเศรษฐศาสตร์ เป็นการศึกษาหลักความคิดและหลักการในการจัดเก็บค่าฤชาธรรมเนียมต่างๆ ของศาลยุติธรรม และระบบรายได้ของศาลยุติธรรม เช่น รายได้จากงบประมาณ และค่าฤชาธรรมเนียมให้เหมาะสมมีประสิทธิภาพ และเป็นธรรมสอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป

5) การศึกษาวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาระบบงานศาลยุติธรรม เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้พิพากษา ทนายความ และจำเลย การสัมภาษณ์เจาะจง การสัมภาษณ์เชิงลึก จัดประชุมกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็น เรื่อง การประเมินผลและการพัฒนาประสิทธิภาพประสิทธิผลการจัดหาทนายความเพื่อคุ้มครองสิทธิผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนากระบวนการศาลยุติธรรมและการบริหารจัดการองค์กรศาลยุติธรรมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตอบสนองต่อนโยบายของผู้บริหารศาลยุติธรรม เกิดประโยชน์ต่อการอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนและผู้มาติดต่อราชการ

4. เสริมสร้างศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านกฎหมายและการอำนวยความสะดวกยธรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานศาลยุติธรรมได้พัฒนารูปแบบการเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และอำนวยความสะดวกยธรรมในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลอย่างต่อเนื่อง รวมถึงเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนข้อมูลการเรียนรู้ด้านกฎหมายและการอำนวยความสะดวกยธรรมโดยมีการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

4.1 พัฒนาระบบฐานข้อมูลและเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างห้องสมุดที่เกี่ยวข้อง

1) สำนักงานศาลยุติธรรมได้รับรางวัล “ห้องสมุดดีเด่นประเภทห้องสมุดเฉพาะดีเด่นภาคราชการ” ประจำปี พ.ศ. 2559 ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรมเฉลิมพระเกียรติได้รับการคัดเลือกเป็นห้องสมุดดีเด่น ประเภทห้องสมุดเฉพาะดีเด่นภาคราชการ ประจำปี พ.ศ. 2559 ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยได้รับประทานเกียรติบัตรจากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2560

ห้องสมุดวิทยบริการศาลยุติธรรมเฉลิมพระเกียรติเป็นห้องสมุดเฉพาะทางด้านกฎหมายที่มีมาตรฐาน มีแผนปฏิบัติการ 4 ปี รองรับกลยุทธ์ตามแผนยุทธศาสตร์ของศาลยุติธรรม พ.ศ. 2557 - 2560 มีตัวชี้วัดที่ชัดเจนสามารถวัดได้ และนำโครงการตามแผนปฏิบัติการ 4 ปี มาสู่การปฏิบัติ ได้แก่

โครงการจัดทำห้องสมุดต้นแบบเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โครงการขยายผลห้องสมุดต้นแบบ โครงการนำร่องพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Access Learning) โครงการบริหารจัดการห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม โครงการห้องสมุดหนึ่งเดียวทั่วประเทศ (One Country One Library) รวมถึงดำเนินงานตามแนวทางห้องสมุดอย่างครบถ้วน ได้แก่ มีทรัพยากรสารสนเทศรูปแบบต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเชื่อมต่อเครือข่าย การจัดทำคลังความรู้ดิจิทัลฐานข้อมูลคำพิพากษาศาลฎีกา ในด้านบรรณารักษะมีการแสวงหาความรู้และพัฒนาตามนวัตกรรมใหม่ๆ ของห้องสมุด และใช้วิชาชีพให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ใช้บริการอย่างเต็มความสามารถ (ข้อมูลเพิ่มเติม <http://www.isd.coj.go.th/>)

2) ห้องสมุดเฉพาะหนึ่งเดียวทั่วประเทศ (One Country One Library)

เป็นแนวคิดการบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด คือ ห้องสมุดของศาลยุติธรรมแต่ละแห่งจะมีทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะด้านแต่ละสาขา เช่น ห้องสมุดศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง เป็นแหล่งทรัพยากรสารสนเทศด้านกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา รวมถึงกฎหมายการค้าระหว่างประเทศทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีการพัฒนาระบบการสืบค้นทรัพยากรแบบ Single Search เพื่อให้ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พนักงานราชการลูกจ้างในสังกัด รวมถึงประชาชน นิสิต นักศึกษา สามารถสืบค้นและขอยืมได้ตามหลักเกณฑ์แนวปฏิบัติที่ห้องสมุดกำหนด เป็นต้น

3) การประชุมทางวิชาการเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในกระบวนการยุติธรรม

ศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรมร่วมกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ จัดประชุมทางวิชาการเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในกระบวนการยุติธรรมเป็นความร่วมมือระหว่างห้องสมุดองค์กร หน่วยงานทางด้านกฎหมาย หน่วยงานยุติธรรม Library Connectivity โดยการประชุมมีประเด็นสำคัญ คือ การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับงานด้านห้องสมุดและพิพิธภัณฑน์ในหัวข้อ “การพัฒนาศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรมเพื่อตอบรับ Library 4.0” “ทิศทางพัฒนาพิพิธภัณฑน์ศาลไทยในอนาคต” “ลิขสิทธิ์กับการบริการสารสนเทศยุคดิจิทัล” และ “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560” ในการนี้ ผู้บริหารสำนักงานศาลยุติธรรมได้มอบสื่อการเรียนรู้ของสำนักงานศาลยุติธรรม ให้แก่สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติตามโครงการระบบสื่อสารออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางไกลเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558 ด้วย

4.2 ด้านการให้บริการข้อมูลสารสนเทศทางกฎหมายและการศาลยุติธรรม

.....

การให้บริการข้อมูลสารสนเทศทางกฎหมายและการศาลยุติธรรม เป็นการอำนวยความสะดวกที่ง่ายต่อการค้นคว้าหาข้อมูล ทั้งในรูปแบบหนังสือ และไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ด้วยการสืบค้นข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์จากฐานข้อมูล คอมพิวเตอร์ ผ่านเว็บไซต์ และการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เป็นต้น ซึ่งเป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางกฎหมายและการศาลยุติธรรมอย่างครอบคลุม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

1) เผยแพร่บทความทางวิชาการเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

ศาลยุติธรรมเผยแพร่บทความทางวิชาการผ่านทาง www.ipitc.coj.go.th เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่บุคลากรศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม รวมถึงผู้ที่สนใจทั่วไป โดยมีบทความต่างๆ เช่น “ข้อกฎหมายสำคัญในการดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์ในทางอาญาตามกฎหมายไทย” “ประเด็นที่น่าสนใจในการปกป้องเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงแพร่หลายทั่วไป (Well-known Mark) ในบริบทของกฎหมายไทยและอื่นๆ สู่ความเชื่อมโยงในยุค 4.0” “คดีแพ่งที่เกี่ยวกับสัญญาการซื้อขายระหว่างประเทศและการชำระหนี้โดย เลตเตอร์ออฟเครดิต ในกระบวนการพิจารณาตีศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง” เป็นต้น

2) การให้บริการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา กฎหมายใหม่ที่สำคัญ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับศาลยุติธรรม

ให้แก่ผู้วิชาวชิพทางกฎหมาย และประชาชนทั่วไปสามารถค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมาย ได้แก่ ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ข้อบังคับประธานศาลฎีกา เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้ใช้บริการสามารถค้นหาข้อมูลกฎหมายได้จากต่างประเทศ โดยรวบรวมเว็บไซต์ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั่วโลกไว้ในเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม www.coj.go.th/jla

3) การแปลกฎหมายและเอกสารวิชาการเกี่ยวกับศาลยุติธรรม

เพื่อเผยแพร่หนังสือกฎหมายหรือเอกสารวิชาการ ที่สื่อความหมาย ภาษา เนื้อหาถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย โดยสำนักงานต่างประเทศ สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดพิมพ์หนังสือ วารสารกฎหมายเปรียบเทียบ/หนังสือแปลกฎหมาย พร้อมทั้งได้เผยแพร่ลงเว็บไซต์ศาลยุติธรรม ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อันเป็นการสนับสนุนองค์ความรู้ด้านกฎหมายในการอำนวยความสะดวก เช่น หนังสือพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ (Labor Relations Act) และวารสารกฎหมายเปรียบเทียบศาลยุติธรรม (COJ: Comparative law Journal) เป็นต้น

4.3 พัฒนาระบบบริหารจัดการและเผยแพร่ความรู้ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

1) การจัดทำเว็บไซต์ Asean เป็นศูนย์ข้อมูลออนไลน์ทางด้านกฎหมายและภาษา ที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมหลักนิติรัฐในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สนับสนุนการประกอบธุรกิจในอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ข้อมูลรวมทั้งเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายและการพัฒนากฎหมายแก่สาธารณชน โดยที่ผู้ลงทะเบียนเข้าใช้เว็บไซต์ดังกล่าวไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ และได้ให้การสนับสนุนเป็นข้อมูลกฎหมายของประเทศไทยที่มีการแปลเป็นภาษาอังกฤษ

2) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self access Learning) เพื่อให้บริการด้านวิชาการ ภาษาต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการค้นคว้า อ้างอิงและพัฒนาการเรียนรู้แบบพึ่งตนเองของบุคลากรศาลยุติธรรมให้มีความรู้ในการปฏิบัติงาน ผ่านสื่อการเรียนรู้ทุกรูปแบบ ได้แก่ สื่อหนังสือ สื่อเทคโนโลยีสนับสนุนงานห้องสมุด สื่อเทคโนโลยีสนับสนุนพัฒนาทักษะด้านภาษา และสื่อบุคคล เช่น การส่งเสริมการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศด้วยตนเอง แนะนำการใช้โปรแกรมภาษาและชุดปฏิบัติการทางภาษา (Sound Lab) การบรรยายพิเศษแนะนำการใช้โปรแกรมภาษา และการบรรยายพิเศษเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษทางกฎหมายเพื่อการพัฒนา เป็นต้น

เพิ่มศักยภาพระบบการสนับสนุน
การอำนวยความสะดวกธุรกรรม

เพิ่มศักยภาพระบบการสนับสนุนการอำนวยความสะดวกยุติธรรม

1. เสริมสร้างระบบการบริหารสำนักงานเพื่อสนับสนุนการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่กำหนดให้สำนักงานศาลยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่ในด้านงานธุรการของศาลยุติธรรม อาทิ งานบริหารองค์การ งานบริหารงานบุคคล งานงบประมาณ การเงิน และบัญชีงานวิชาการ งานส่งเสริมงานตุลาการ รวมถึงงานสนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดีในศาล สำนักงานศาลยุติธรรมจึงได้มุ่งเน้นที่จะพัฒนากระบวนการบริหารจัดการระบบงานต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น โดยมีการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

1) ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานของสำนักงานศาลยุติธรรมและประกาศใช้แผนปฏิบัติการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในศาลยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานศาลยุติธรรมได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการป้องกันและปราบปราม

การทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐ จึงได้ประกาศเจตจำนงสุจริตและนโยบายในการบริหารงานของสำนักงานศาลยุติธรรม ต่อข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และต่อสาธารณชน เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2560 โดยมีเจตจำนงในการบริหารงาน ของสำนักงานศาลยุติธรรมทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ด้านความพร้อมรับผิด ด้านความปลอดภัยจากการทุจริต ด้านวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร ด้านคุณธรรมในการทำงานในหน่วยงาน และด้านการสื่อสารภายในหน่วยงานเพื่อให้หน่วยงานที่สังกัดในสำนักงานศาลยุติธรรมปฏิบัติราชการโดยยึดประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ และดำเนินงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีมาตรฐานชัดเจนและอยู่ภายใต้หลักนิติธรรม

สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดทำและประกาศใช้แผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในศาลยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 โดยมีการดำเนินงาน เช่น งานพัฒนาหลักสูตรการอบรมข้าราชการศาลยุติธรรม งานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานของสำนักงานศาลยุติธรรม โครงการส่งเสริมจริยธรรมบุคลากรศาลยุติธรรม งานเสริมสร้างค่านิยมองค์กรในการมีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน เป็นต้น เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานศาลยุติธรรม ด้านการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรมีผลสัมฤทธิ์ อย่างเป็นรูปธรรม

2) แนวทางการควบคุมและป้องกันการปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนดระบบการปฏิบัติงานที่สามารถ ป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ สามารถจัดการกับกรณีการทุจริต และประพฤติมิชอบอย่างรวดเร็ว และโปร่งใส พัฒนาระบบ และกลไกในการตรวจสอบ ควบคุม และถ่วงดุลการใช้อำนาจ ให้เหมาะสม โดยประกอบด้วยมาตรการ 4 ข้อ ได้แก่

- การกระจายอำนาจในการปฏิบัติราชการเพื่อป้องกัน และปราบปรามการทุจริต
- พัฒนาระบบและกลไกในการตรวจสอบควบคุมภายใน เพื่อการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
- พัฒนาสมรรถนะ และขีดความสามารถบุคลากรในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- การประชาสัมพันธ์และการรณรงค์เพื่อกระตุ้นให้ บุคลากรตระหนักถึงผลกระทบของการทุจริตประพฤติ มิชอบและสำนึกถึงคุณแผ่นดิน

3) กฎบัตรการตรวจสอบภายใน

สำนักงานศาลยุติธรรมดำเนินการตามมาตรฐานและ จริยธรรมการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ.2554 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2551 และแนวทางการประกันคุณภาพงานตรวจสอบ ภายในภาครัฐ พ.ศ. 2555 เพื่อให้การบริหารงานของสำนัก ตรวจสอบภายในบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานศาลยุติธรรมได้ทบทวน กฎบัตรการตรวจสอบภายใน และยกเลิกกฎบัตรการตรวจสอบ ภายใน สำนักงานศาลยุติธรรม ฉบับลงวันที่ 22 มิถุนายน 2559 โดยกำหนดให้ใช้กฎบัตรการตรวจสอบภายใน สำนักงานศาลยุติธรรม ฉบับลงวันที่ 17 มีนาคม 2560 แทน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน และแนวทางการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน ภาครัฐ พ.ศ. 2555 ของกรมบัญชีกลางกระทรวงการคลัง

4) นำเสนอระบบเทคโนโลยีการอำนวยความสะดวก การทำ ธุรกิจ (Doing Business) เพื่อใช้จัดอันดับความยากง่ายของการทำ ธุรกิจ (Doing Business)

เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2560 ที่ปรึกษาธนาคารโลก และ คณะผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เข้าร่วมรับฟัง คำชี้แจงการดำเนินงานของศาลยุติธรรม และการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้อำนวย ความยุติธรรม โดยศาลยุติธรรมได้กล่าวถึงการดำเนินงาน ของศาลยุติธรรม เช่น การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ฉบับที่ 28 โดยการออกข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม พร้อมทั้งพัฒนาระบบ

เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ผู้มีบรรดาศักดิ์สามารถยื่นฟ้องคดีแพ่งทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ เป็นต้น ทั้งนี้ ศาลยุติธรรมได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนด้วยการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับศาลมาใช้ (Court Automation) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดคุณภาพของกระบวนการยุติธรรม (Quality of Judicial Process Index) ที่ธนาคารโลกใช้เป็นตัวชี้วัดความมีประสิทธิภาพของการอำนวยความสะดวกทางแพ่งผ่านทางตัวชี้วัดเรื่องการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง (Enforcing Contracts) อันเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินความยากง่ายของการทำธุรกิจในประเทศไทยต่อไป

5) ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อประสานนโยบายประจำปี

ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ข้าราชการศาลยุติธรรม ตำแหน่งประเภทบริหารและอำนวยการจากหน่วยงานทั่วประเทศ และข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม และลูกจ้างประจำที่เกษียณอายุราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ทราบนโยบายการบริหารราชการและแนวทางการบริหารงานด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารแผนงาน การบริหารทรัพยากรบุคคล และการบริหารงบประมาณ ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์เสนอแนะปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานและแนวทางแก้ไขปัญหาให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาบุคลากรภายในหน่วยงาน ตลอดจนสามารถพัฒนาหน่วยงานสู่มาตรฐานการปฏิบัติงานในระดับสากลตามแนวทางแผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม

2. เสริมสร้างความเข้มแข็งระบบแผนงาน งบประมาณ และการติดตามประเมินผล

สำนักงานศาลยุติธรรมใช้ระบบการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ และระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์เป็นหลักในการบริหารราชการเช่นเดียวกับหน่วยงานภาครัฐอื่น ทั้งนี้ แม้ว่าสำนักงานศาลยุติธรรมจะมีความเป็นอิสระด้านการงบประมาณตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนด แต่ความเป็นอิสระในความหมายนี้ คือ สำนักงานศาลยุติธรรมจะต้องมีความรับผิดชอบที่จะต้องมีการวางแผนงาน งบประมาณ และการติดตามประเมินผล การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาวินัยทางการเงินการคลัง ควบคู่กับการบริหารทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อประชาชน และสังคมส่วนรวม

สำนักงานศาลยุติธรรมพัฒนาระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ที่ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณโดยมียุทธศาสตร์ของศาลยุติธรรมเป็นตัวนำ และมุ่งเน้นผลสำเร็จในการดำเนินงานของผลผลิต(Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ตามยุทธศาสตร์ โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดอย่างชัดเจนครอบคลุมทั้งปริมาณคุณภาพ เวลา และต้นทุน เพื่อใช้ในการวัดผลสำเร็จ (Performance Measure) ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลซึ่งทั้งหมดนี้ได้ถูกกำหนดอยู่ภายในแผนยุทธศาสตร์ของศาลยุติธรรม และสำนักงานศาลยุติธรรมได้นำมาเป็นกรอบในการบริหารจัดการงบประมาณ โดยทุกงาน/โครงการ จะต้องระบุผลผลิตและผลลัพธ์ที่จะบรรลุในปีงบประมาณ ปัจจุบันและในระยะยาว และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม

1) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม

พ.ศ. 2561 – 2564

.....
สำนักงานศาลยุติธรรมจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2561 - 2564 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน และพัฒนาองค์กรศาลยุติธรรม แทนแผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรมฉบับเดิมที่จะสิ้นสุดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 โดยมีศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม มีคำสั่งให้ใช้แผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2561 - 2564 โดยให้หน่วยงานใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานและพัฒนาองค์กรศาลยุติธรรม จัดทำแผนปฏิบัติการ 4 ปี จัดทำคำขอ งบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี และการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์ ตลอดจนจัดทำแผนงาน โครงการให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ ติดตาม เร่งรัด การดำเนินงานตามแผน และประเมินผลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดแผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2561 - 2564 ได้ที่ www.oppb.coj.go.th

2) การประเมินผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดแผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2557 – 2560 (ครึ่งแผน)

สำนักงานศาลยุติธรรมได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดแผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2557 - 2560 (ครึ่งแผน) เพื่อติดตามการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ผลลัพธ์ และผลผลิต และรายงานปัญหาอุปสรรค และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบริหารจัดการ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2557 - 2560 ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างจริงจัง และเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นที่ปรึกษาเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ดังกล่าว มีการสัมภาษณ์เชิงลึกและประชุมกลุ่มผู้บริหารศาลยุติธรรม ผู้พิพากษาสมทบ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสำรวจความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของประชาชนที่มาติดต่อราชการศาลยุติธรรมที่มีต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของศาลยุติธรรม รวมถึงความคิดเห็นของบุคลากร

ศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งคณะที่ปรึกษาได้จัดทำแบบสอบถาม กำหนดกลุ่มตัวอย่าง และแนวทางการสำรวจความเชื่อมั่นและความคิดเห็น

จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดแผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2557 - 2560 ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 - 2558 พบว่า ผลความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม คิดเป็นร้อยละ 86.57 และผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนผู้มาใช้บริการศาลยุติธรรม รวมถึงศาลชำนาญพิเศษ มีความเชื่อมั่นและความพึงพอใจมากที่สุด และบุคลากรศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรมมีความพึงพอใจมาก ในการนี้ สำนักงานศาลยุติธรรมได้เผยแพร่ผลการประเมินผ่านทางเว็บไซต์ www.oppb.coj.go.th โดยมีสรุปผลการสำรวจความคิดเห็นจำแนกแต่ละด้าน ดังนี้

- ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนผู้มาใช้บริการศาลยุติธรรม (ยกเว้นศาลชำนาญพิเศษ) แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนผู้มาใช้บริการศาลยุติธรรม (ยกเว้นศาลชั้นอุทธรณ์) ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ตาม ตัวชี้วัดแผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2557 - 2560 (ครึ่งแผน)

ผลการสำรวจความคิดเห็น	ระดับความเชื่อมั่น/ความพึงพอใจ
1. ความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติงานของศาลยุติธรรม	มากที่สุด
2. ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของศาลยุติธรรม	มากที่สุด
3. ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานศาลยุติธรรม	มากที่สุด
4. ความพึงพอใจต่อระบบงานของสถาบันอนุญาโตตุลาการ	มากที่สุด
5. ความพึงพอใจต่อกระบวนงานของศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านกฎหมาย	มากที่สุด

ที่มา: สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

- ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนผู้มาใช้บริการศาลชั้นอุทธรณ์ แบ่งเป็น 7 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 2.2 แสดงผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนผู้มาใช้บริการศาลชั้นอุทธรณ์ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ตาม ตัวชี้วัดแผนยุทธศาสตร์ ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2557 - 2560 (ครึ่งแผน)

ผลการสำรวจความคิดเห็น	ระดับความเชื่อมั่น/ความพึงพอใจ
1. ความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติงานของศาลยุติธรรม	มากที่สุด
2. ความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของศาลเยาวชนและครอบครัว	มากที่สุด
3. ความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของศาลชั้นอุทธรณ์	มากที่สุด
4. ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของศาลยุติธรรม	มากที่สุด
5. ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานศาลยุติธรรม	มากที่สุด
6. ความพึงพอใจต่อระบบงานของสถาบันอนุญาโตตุลาการ	มากที่สุด
7. ความพึงพอใจต่อกระบวนงานของศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านกฎหมาย	มากที่สุด

ที่มา: สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

- ผลการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 2.3 แสดงผลการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรมในการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดแผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม พ.ศ. 2557 - 2560 (ครึ่งแผน)

ผลการสำรวจความคิดเห็น	ระดับความเชื่อมั่น/ความพึงพอใจ
1. ความพึงพอใจด้านการดำเนินงาน	มาก
2. ความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	มาก
3. ความพึงพอใจภาพรวมองค์กรของสำนักงานศาลยุติธรรม	มาก
4. ความคิดเห็นด้านยุทธศาสตร์	มาก
5. ความคิดเห็นด้านทรัพยากรบุคคล	มาก

ที่มา: สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

3) การมอบอำนาจการบริหารงบประมาณจัดซื้อครุภัณฑ์ กรณีทดแทน สำหรับศาลสูง ศาลชั้นต้น ไม่สังกัดภาค และสำนักงานศาลยุติธรรมประจำภาค

สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนดแนวทางการบริหารงบประมาณกิจกรรมจัดซื้อครุภัณฑ์ พร้อมแจ้งแนวปฏิบัติไปยังหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย การดำเนินการ 4 เรื่อง ได้แก่ การอนุมัติงบประมาณ การของบประมาณเพิ่มเติม การโอนเงิน และการรายงานผล

4) การประชุม/อบรม เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านแผนงานและงบประมาณ

4.1) การประชุมเชิงปฏิบัติการงบประมาณสัญญา เรื่อง “การจัดทำงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560”

เพื่อให้ภาคและศาลในสังกัดได้ร่วมกันพิจารณากำหนดกรอบแนวทางการจัดทำงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ของภาคและศาลในสังกัดภาค ให้ตอบสนองปัญหาและความต้องการ

ที่แท้จริงของหน่วยงานในพื้นที่ และสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรมและนโยบายประธานศาลฎีกาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

4.2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “กระบวนการวางแผนและการจัดการเชิงกลยุทธ์”

เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะให้แก่นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ตลอดจนบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์ในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมส่วนกลาง และสังกัดศาลยุติธรรมประจำภาคให้มีความเข้าใจในกระบวนการคิดเชิงกลยุทธ์ การวิเคราะห์สถานการณ์ และการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ การจัดทำตัวชี้วัดในระดับยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ การจัดทำแผนปฏิบัติการ และการจัดทำงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อขับเคลื่อนองค์กรศาลยุติธรรมให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการบรรยาย การฝึกปฏิบัติ และการอภิปรายแสดงความคิดเห็น ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

3. พัฒนาระบบงานบริหารการเงินและการบัญชีของสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักงานศาลยุติธรรมพัฒนาระบบบริหารการเงินและบัญชีเพื่อให้สามารถเชื่อมโยงและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ รวมถึงสามารถเชื่อมโยงกับระบบการเงินและบัญชีของภาครัฐได้ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานศาลยุติธรรมมีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง พัฒนาการจัดทำรายงานการเงินประจำปีของสำนักงานศาลยุติธรรมสู่ความเป็นมาตรฐานสากล โดยมีหัวข้อการอภิปราย เช่น ความสำคัญของการจัดทำรายงานการเงินประจำปีของสำนักงานศาลยุติธรรม การจัดทำรายงานการเงินของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม การบริหารงานการเงินและการบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม และแนวทางการจัดทำและตรวจสอบรายงานการเงินประจำปี เป็นต้น

2) การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การโอนครุภัณฑ์ และการจัดทำรายงานการเงินในระบบ GFMS โดยมีการบรรยายเกี่ยวกับแนวทางการโอนสินทรัพย์ แนวทางตรวจสอบการโอนสินทรัพย์ การบันทึกรายการโอนขายปิดเงินฝากคลังของหน่วยงานตนเอง การตรวจสอบเงินฝากคลัง เป็นต้น

3) การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการพิมพ์คำพิพากษาระหว่างศาล สำนักงานศาลยุติธรรมได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเงินในการให้บริการคัดถ่ายสำเนาคำพิพากษาระหว่างศาลทั่วประเทศ ลงวันที่ 28 กันยายน 2560 เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการเงินดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

4) การกำหนดหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งผู้เดินทางไปราชการซึ่งมิใช่ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม โดยอาศัยอำนาจตามข้อ 8 แห่งระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. 2560 ตามบัญชีการเทียบตำแหน่งบุคคลภายนอก

5) การอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย วิธีการ ขั้นตอนการบังคับคดีผู้ประกัน (ด้านการเงิน) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานศาลยุติธรรมมีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย วิธีการ ขั้นตอนการบังคับคดีผู้ประกัน การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานและวิธีการเบิกเงินตามกฎ ระเบียบด้านการเงินของสำนักงานศาลยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีผู้ประกัน ตลอดจนสามารถให้คำปรึกษา แนะนำ ตอบปัญหาในการปฏิบัติงานการเงินของสำนักงานศาลยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับการบังคับคดีผู้ประกัน ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชีของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมได้อย่างรวดเร็ว และถูกต้อง

6) การเผยแพร่งานด้านวิชาการการเงินและบัญชี โดยจัดทำแนวทาง/คู่มือปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ให้แก่ศาลยุติธรรมและหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม ถือปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน ได้แก่ ฉบับที่ 1 แนวปฏิบัติการจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ระบบบัญชีของหน่วยงาน) และ ฉบับที่ 2 แนวปฏิบัติการจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (บัญชีระบบ GFMS) รวมถึงวารสารสำนักงานศาลยุติธรรมซึ่งเผยแพร่โดยการจัดส่งเล่มไปยังหน่วยงานในสังกัดทั่วประเทศ และผ่านทางเว็บไซต์ www.of.coj.go.th

4. เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านงานบริหารพัสดุ

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2560 โดยมีหลักการสำคัญ เช่น เพื่อให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐมีการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน มุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนให้มากที่สุด การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างที่คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการใช้งานเป็นสำคัญ มีการวางแผน และประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นต้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานศาลยุติธรรมจึงได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว เพื่อให้การบริหารงานพัสดุในสำนักงานศาลยุติธรรมและส่วนราชการในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมสามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปด้วยความถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

1) **ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP)”** สำหรับหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และเจ้าหน้าที่พัสดุซึ่งมีหน้าที่ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

2) **ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “เตรียมความพร้อมตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ”** เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดหาพัสดุตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ ให้แก่เจ้าหน้าที่พัสดุ หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และผู้อำนวยการของศาลยุติธรรมและหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

3) **ซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560** โดยจัดประชุมผ่านระบบสื่อสารทางไกลผ่านจอภาพ (VDO Conference)

4) **การประสานงานแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมเริ่มดำเนินการจัดหาพัสดุผ่านระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์** โดยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e-market) และวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) เมื่อพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มีผลบังคับใช้ในวันที่ 23 สิงหาคม 2560

5) **การมอบอำนาจในการซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุ** สำนักงานศาลยุติธรรมได้มีคำสั่ง เรื่อง การมอบอำนาจ ในการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ โดยมอบอำนาจในการบริหารงานพัสดุเกี่ยวกับการดำเนินการซื้อหรือจ้างในศาลยุติธรรมและส่วนราชการในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อให้การบริหารพัสดุของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมเกี่ยวกับการซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ มีความคล่องตัว สนับสนุนให้การบริหารงานพัสดุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจในการบริหารราชการของสำนักงานศาลยุติธรรม

6) **การจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน** สำนักงานศาลยุติธรรมจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน” โดยใช้โปรแกรมทะเบียนทรัพย์สินที่สำนักงานศาลยุติธรรมได้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการควบคุมพัสดุ

5. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการอำนวยความสะดวก

สำนักงานศาลยุติธรรมมุ่งเน้นการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและเหมาะสม เป็นเครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติราชการด้านงานธุรการศาลยุติธรรมและระบบสำนักงานศาลยุติธรรม ปรากฏผลการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

1) การพัฒนาโปรแกรมจัดเก็บและให้บริการคดีสำเนาคำพิพากษาระหว่างศาลยุติธรรมทั่วประเทศ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (.pdf)

โดยเริ่มจัดเก็บคำพิพากษาเข้าระบบตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2559 และเริ่มให้บริการแก่คู่ความตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2559 รวมถึงการจัดเก็บสถิติการให้บริการคดีสำเนาคำพิพากษาระหว่างศาล เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมสามารถตรวจสอบสถิติการบันทึกจัดเก็บและการให้บริการคดีสำเนาคำพิพากษาได้ด้วยความสะดวก รวดเร็ว ประกอบด้วย สถิติการบันทึกข้อมูลคำพิพากษา สถิติการให้บริการคดีสำเนาคำพิพากษา สถิติการขอคัดถ่ายสำเนาคำพิพากษาของศาลจากศาลอื่น และรายงานสรุปผลการบันทึกข้อมูล ณ สิ้นเดือน

2) การพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลสถิติคดีของศาลยุติธรรม

สำนักงานศาลยุติธรรมพัฒนาโปรแกรมระบบฐานข้อมูลสารสนเทศสถิติคดี เพื่อรองรับการจัดเก็บข้อมูลตามแบบฟอร์มรายงานสถิติคดีของสำนักงานศาลยุติธรรมให้ถูกต้อง ครบถ้วน สามารถนำข้อมูลสถิติคดีที่ได้จากโปรแกรมระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศสถิติคดีไปใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการของบประมาณจากรัฐสภา การวางแผนจัดสรรงบประมาณ วางแผนบริหารทรัพยากรบุคคล การร่างกฎหมายใหม่ การพัฒนาระบบงาน การบริหารจัดการคดีการจัดตั้งศาลใหม่ และงานด้านอื่นๆ ได้

3) การพัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการเนื้อหาเว็บไซต์ (CMS 4.0)

สำนักงานศาลยุติธรรมได้ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงระบบดังกล่าว และจัดทำคำแนะนำและคู่มือการใช้งานระบบบริหารจัดการเนื้อหาในเว็บไซต์สำหรับเผยแพร่ใน www.it.coj.go.th เพื่อให้ผู้ดูแลเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร กิจกรรมต่างๆ ของศาลยุติธรรมให้แก่ประชาชนและข้าราชการศาลยุติธรรมได้อย่างสะดวก และเพื่อแก้ไขข้อจำกัดเดิมที่แต่ละหน่วยงานไม่สามารถเพิ่มเมนูหลักและเมนูย่อยในหน้าแรกของเว็บไซต์ได้ รวมทั้งผู้เข้าชมเว็บไม่ได้รับความสะดวกในการค้นหาข้อมูล

4) การพัฒนาระบบงานอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักงานศาลยุติธรรมและสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์กรมมหาชน) ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านการพัฒนาระบบงานอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานศาลยุติธรรมระหว่างสำนักงานศาลยุติธรรมกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์กรมมหาชน) หรือ สพธอ. เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2560 โดยมีขอบเขตความร่วมมือในการส่งเสริม สนับสนุน แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ รวมถึงร่วมมือกันทางด้านวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาและผลักดันให้เกิดระบบงานของสำนักงานศาลยุติธรรมในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความมั่นคงปลอดภัย สอดคล้องตามมาตรฐานสากลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

6. บริหารงานบุคคล และเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

สำนักงานศาลยุติธรรมได้ตระหนักถึงความสำคัญด้านทรัพยากรมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง ทั้งการคัดเลือกบุคลากรเข้าดำรงตำแหน่ง การบริหารอัตรากำลัง และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร สำหรับบุคลากร ได้แก่ ข้าราชการตุลาการผู้พิพากษาอาวุโส ผู้พิพากษาสมทบ ดะโต๊ะยุติธรรม และข้าราชการศาลยุติธรรม รวมถึง พนักงานราชการ และลูกจ้างโดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

6.1 การบริหารงานบุคคล

1) การจัดทำตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานกลางของข้าราชการศาลยุติธรรมสำนักงานศาลยุติธรรม

จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การจัดทำตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานกลางของข้าราชการศาลยุติธรรมสำหรับหน่วยงานศาล” เพื่อดำเนินการจัดทำตัวชี้วัดระดับบุคคลและค่าเป้าหมายที่เป็นมาตรฐานกลาง และผลิตเป็นคู่มือ เพื่อนำไปใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการศาลยุติธรรมในสำนักอำนวยการประจำศาลสำนักงานประจำศาล และสำนักศาลยุติธรรมประจำภาคจำนวน 16 สายงาน ได้แก่ผู้อำนวยการ เจ้าพนักงานศาลยุติธรรม เจ้าพนักงานคดี นิติกร นักจิตวิทยา นักวิทยาศาสตร์ นักจัดการงานทั่วไป นักวิเคราะห์นโยบายและแผน นักทรัพยากรบุคคล นักวิชาการพัสดุ นักวิชาการเงินและบัญชี เจ้าพนักงานธุรการ เจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรม เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี นายช่างโยธา และนักวิชาการคอมพิวเตอร์

โดยในการประชุมเป็นการชี้แจงแผนดำเนินงานและบรรยายความรู้เกี่ยวกับเทคนิคและกระบวนการจัดทำตัวชี้วัดมาตรฐานกลาง และการนำตัวชี้วัดผลการดำเนินงานไปปรับใช้การระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์หลัก (KRAs) ตัวชี้วัดในระดับบุคคล (KPIs) ของข้าราชการศาลยุติธรรมที่ปฏิบัติงานในส่วนต่างๆ และข้อเสนอแนะในการจัดทำตัวชี้วัดเบื้องต้นเพื่อนำไปปรับปรุงเป็นร่างตัวชี้วัดฯ

2) พัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติราชการศาลยุติธรรมและหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน

ศาลยุติธรรมสำนักงานศาลยุติธรรมได้นำระบบการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามหลัก Balanced scorecard ซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกันกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ มาใช้ในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการของศาลยุติธรรมและหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนดให้มีประเด็นการประเมินครอบคลุมถึงบทบาทหน้าที่ที่ศาลต้องปฏิบัติตามนโยบายประธานศาลฎีกา แผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรมและบทบาทตามโครงสร้างทั้งในส่วนของงานด้านคดี การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และระบบงานธุรการศาล กรอบการประเมินและวัดผลแบ่งเป็น 4 มิติ ได้แก่ มิติประสิทธิผลการปฏิบัติราชการ มิติคุณภาพการให้บริการ มิติประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ และมิติพัฒนาองค์กร ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดศาลยุติธรรมมีขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

6.2 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

6.2.1 ข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม

สำนักงานศาลยุติธรรมได้กำหนดแนวทางและลำดับขั้นตอนในการอบรมข้าราชการตุลาการในหลักสูตรต่างๆ อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับระดับการเข้ารับตำแหน่งของข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม โดยได้ดำเนินการจัดการอบรม/สัมมนาตามระเบียบของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด ดังนี้

1) **หลักสูตรผู้ช่วยผู้พิพากษา** ผู้ที่ผ่านการสอบเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการแล้ว จะได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้พิพากษา และต้องเข้ารับการอบรม อย่างน้อย 1 ปี ก่อนจะได้รับแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาประจำศาล โดยสำนักงานศาลยุติธรรมได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาอบรมผู้ช่วยผู้พิพากษาไว้ ดังนี้

- การศึกษาอบรมปฐมนิเทศ
- การศึกษาอบรมการพิจารณาพิพากษาคดี
- การศึกษาอบรมภาควิทยากร (ฝึกปฏิบัติ)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดการศึกษาอบรมปฐมนิเทศการศึกษาอบรมการพิจารณาพิพากษาคดีในศาล และการศึกษาอบรมภาควิทยากร ให้แก่ผู้พิพากษาที่ได้รับการบรรจุใหม่เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ หลักปฏิบัติราชการศาลยุติธรรม สอดคล้องตามโครงสร้างบทบาทและหน้าที่ของศาลยุติธรรมรวมถึงทักษะในการปฏิบัติงาน โดยการอบรมดังกล่าวประกอบไปด้วยกิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ อบรมภาควิทยากร ศึกษาดูงาน และสัมมนาติดตามผล โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

ตารางที่ 6.1 การอบรมหลักสูตรผู้ช่วยผู้พิพากษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ปีงบประมาณ พ.ศ.	หลักสูตรผู้ช่วยผู้พิพากษา	
	รุ่นที่	ผู้เข้ารับการอบรมและผ่านเกณฑ์จำนวน (คน)
2560	66	84
	67	163
	68	164

ที่มา: สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม

2) **หลักสูตรผู้พิพากษาประจำศาล** สำนักงานศาลยุติธรรม ได้จัดอบรมให้แก่ผู้พิพากษาประจำศาลเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการนั่งพิจารณาและพิพากษาคดีในฐานะผู้พิพากษาของคณะ สามารถวินิจฉัยชี้ขาด คำร้อง คำพิพากษา

ที่อยู่ในสำนวนของตน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้จัดให้มีการอบรมภาควิทยากร และศึกษาดูงานให้แก่ผู้ช่วยผู้พิพากษา ดังนี้

ตารางที่ 6.2 การอบรมหลักสูตรผู้พิพากษาประจำศาล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ปีงบประมาณ พ.ศ.	หลักสูตรผู้ช่วยผู้พิพากษา	
	รุ่นที่	ผู้เข้ารับการอบรมและผ่านเกณฑ์ จำนวน (คน)
2560	65	52
	66	84

ที่มา: สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม

3) **หลักสูตรการอบรมผู้พิพากษาศาลชั้นต้น** สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดอบรมให้แก่ผู้พิพากษาที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นได้ทราบแนวคิดและความเป็นมาของกฎหมายที่สำคัญ ตลอดจนฝึกวิเคราะห์หาเหตุผลที่เหมาะสมและเป็นธรรมในหลักกฎหมาย นำมาใช้พิจารณาพิพากษาคดี

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงทักษะด้านการบริหารจัดการคดีและการพัฒนาตนเอง เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเป็นผู้บริหารงานของศาลในระดับต่างๆ ต่อไป โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้จัดอบรมภาควิทยากร และศึกษาดูงานให้แก่ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นดังนี้

ตารางที่ 6.3 การอบรมหลักสูตรการอบรมผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ปีงบประมาณ พ.ศ.	หลักสูตรผู้ช่วยผู้พิพากษา	
	รุ่นที่	ผู้เข้ารับการอบรมและผ่านเกณฑ์ จำนวน (คน)
2560	27	81
	28	102
	29	136

ที่มา: สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม

4) **หลักสูตรผู้พิพากษาผู้บริหารในศาลชั้นต้น** ผู้พิพากษาผู้บริหารในศาลชั้นต้นเป็นผู้ที่มีบทบาทในการนำนโยบายต่างๆ ของศาลยุติธรรมและประธานศาลฎีกาไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย ตลอดจนเป็นผู้กำหนดและกำกับดูแลนโยบาย ควบคุม ตรวจสอบ และบริหารงานต่างๆ สำนักงานศาลยุติธรรม จึงต้องอบรมเพิ่มพูนความรู้วิสัยทัศน์ด้านการบริหาร และ

ความสามารถด้านการบริหารที่เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดอบรมภาควิทยาการ และศึกษาดูงานให้แก่ผู้พิพากษาผู้บริหารในศาลชั้นต้น ดังนี้

ตารางที่ 6.4 การอบรมหลักสูตรผู้พิพากษาผู้บริหารในศาลชั้นต้น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ปีงบประมาณ พ.ศ.	หลักสูตรผู้ช่วยผู้พิพากษา	
	รุ่นที่	ผู้เข้ารับการอบรมและผ่านเกณฑ์ จำนวน (คน)
2560	15	77
	16	133

ที่มา: สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม

5) **หลักสูตรผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาค** ศาลอุทธรณ์เป็นศาลสูง มีวิธีปฏิบัติทั้งในงานตุลาการและงานธุรการแตกต่างไปจากศาลชั้นต้น สำนักงานศาลยุติธรรมจึงได้จัดอบรมภาควิทยาการ และศึกษาดูงาน ให้แก่ผู้พิพากษาที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาค จำนวน 99 คน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ วิธีดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของศาลสูง ตลอดจนวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

6) **หลักสูตรผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาค** สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดอบรมให้แก่ผู้พิพากษาที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาค จำนวน 40 คน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านต่างๆ ให้มีความพร้อมสำหรับการปฏิบัติงาน และเพิ่มศักยภาพในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยได้จัดอบรมในลักษณะเป็นภาควิทยาการ และศึกษาดูงาน

7) **หลักสูตรผู้พิพากษาศาลฎีกา** สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดอบรมให้แก่ผู้พิพากษาศาลฎีกาจำนวน 13 คน โดยการอบรมภาควิทยาการ และศึกษาดูงาน เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบงานและวิธีปฏิบัติราชการของศาลฎีกา

8) **หลักสูตรนอกเหนือจากหลักสูตรอบรมตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม** เป็นหลักสูตรที่สำนักงานศาลยุติธรรมจัดขึ้นเพื่อให้ผู้พิพากษาทุกระดับชั้นมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

8.1) **เตรียมความพร้อมสำหรับผู้พิพากษาที่ไปดำรงตำแหน่ง**

- **ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้** จำนวน 25 คน เพื่อให้ข้าราชการตุลาการที่จะไปดำรงตำแหน่งในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีความรู้ ความเข้าใจในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณี รวมทั้งสถานการณ์และสภาพปัญหาของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชน

- **ในศาลเยาวชนและครอบครัว** จำนวน 86 คน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามเจตนารมณ์ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวฯ พ.ศ. 2553 ในการคุ้มครอง สิทธิสวัสดิภาพ และวิธีปฏิบัติต่อเด็ก เยาวชน สตรี และบุคคลในครอบครัว รวมทั้งในส่วนของการกระบวนการพิจารณาคดีของศาลเยาวชนและครอบครัว
- **ในศาลชั้นต้น** จำนวน 377 คน โดยการปัจฉิมนิเทศผู้พิพากษาที่ก่อนดำรงตำแหน่งหัวหน้าศาลและผู้พิพากษาศาลชั้นต้น และเปิดโอกาสให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลพบกับผู้พิพากษาศาลชั้นต้นก่อนออกไปดำรงตำแหน่ง รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างความรู้และวิทยาการสมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น

8.2) สัมมนาทางวิชาการ (กฎหมายใหม่ นโยบายเร่งด่วน) จำนวน 294 คน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้พิพากษาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม และผู้สนใจทั่วไป ได้แก่

- สัมมนาผู้พิพากษาผู้ให้การศึกษาอบรมผู้ช่วยผู้พิพากษา รุ่นที่ 67 ในการพิจารณาพิพากษาคดี
- สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง "การยื่นบัญชีแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช."
- อบรม หลักสูตร "เทคนิคการเรียงคำพิพากษา"
- อบรมตะต๊ะยุติธรรม หลักสูตร "แนวทางพิจารณาความที่เหมาะสมสำหรับคดีแพ่งเกี่ยวกับเรื่องครอบครัวและมรดกของบุคคลที่นับถือศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล"
- สัมมนาผู้พิพากษาผู้ให้การศึกษาอบรมผู้ช่วยผู้พิพากษา รุ่นที่ 67 ในการพิจารณาพิพากษาคดี

8.3) อบรมเลขานุการศาล จำนวน 24 คน เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่างๆ ทั้งงานในด้านตุลาการและงานด้านธุรการ เทคนิคการบริหารงานและการประสานงานด้านต่างๆ ภาวะผู้นำ จิตวิทยา และมนุษยสัมพันธ์

8.4) อบรมผู้ช่วยผู้พิพากษาในศาลสูง จำนวน 113 คน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะและความชำนาญในการทำหน้าที่ตรวจร่างคำพิพากษาและคำสั่งของศาลสูงให้แก่ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลสูง

8.5) สัมมนาผู้พิพากษาอาวุโส จำนวน 44 คน เพื่อเตรียมความพร้อมในการปรับเปลี่ยนบทบาท ภาระหน้าที่ และแนวทางการปฏิบัติงาน

8.6) สัมมนาผู้บริหารศาลยุติธรรม จำนวน 145 คน เพื่อให้ทราบถึงนโยบายการบริหารงานแนวทางการบริหารศาลยุติธรรม อันจะส่งผลให้สามารถพัฒนาการบริหารงานศาลยุติธรรมได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม

6.2.2 ข้าราชการศาลยุติธรรม

การพัฒนาบุคลากรข้าราชการศาลยุติธรรมเป็นกระบวนการส่งเสริมบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสังกัดสำนักงานศาลให้สามารถสนับสนุนการอำนวยความสะดวกของศาลยุติธรรมให้เป็นไปอย่างเที่ยงธรรม สะดวกและรวดเร็วได้ ศาลยุติธรรมจึงมุ่งเน้นการพัฒนาข้าราชการศาลยุติธรรมสนับสนุนให้มี

ความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพข้าราชการศาลยุติธรรมให้มีสมรรถนะ และทักษะการปฏิบัติงานเหมาะสมกับตำแหน่ง โดยการฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ดังนี้

1) หลักสูตรการฝึกอบรมตามสมรรถนะของข้าราชการศาลยุติธรรม

ตารางที่ 6.5 แสดงจำนวนข้าราชการศาลยุติธรรมที่เข้ารับการฝึกอบรมตามสมรรถนะ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

หลักสูตรการฝึกอบรม/ประชุม	จำนวน (คน)
1. หลักสูตรผู้อำนวยการระดับสูง	12
2. หลักสูตรผู้อำนวยการระดับต้น	80
3. หลักสูตรการพัฒนาข้าราชการศาลยุติธรรมระดับกลาง	65
4. หลักสูตรการพัฒนานิติกรระดับต้น	47
5. หลักสูตรการพัฒนานิติกรระดับกลาง	100
6. หลักสูตรเจ้าพนักงานคดีระดับปฏิบัติการ	25
7. หลักสูตรเจ้าพนักงานคดีระดับชำนาญการ	28
8. หลักสูตรการปฐมนิเทศข้าราชการศาลยุติธรรม	308
รวม	665

ที่มา: สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม

2) หลักสูตรการฝึกอบรม/ประชุมอื่น นอกเหนือจากระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม กำหนดเพื่อพัฒนาข้าราชการศาลยุติธรรมรองรับบทบาทภารกิจตาม

นโยบายประธานศาลฎีกา แผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม และการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 6.6 แสดงจำนวนข้าราชการศาลยุติธรรมที่เข้ารับการฝึกอบรม/ประชุมอื่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

หลักสูตรการฝึกอบรม/ประชุม	จำนวน (คน)
1. อบรมเรื่องการบริหารองค์กรสำหรับผู้อำนวยการระดับสูง	40
2. อบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการเป็นวิทยากรฝึกอบรม (2 รุ่น)	35
3. ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อประสานนโยบายประจำปี	466
4. อบรมบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์	120
5. อบรมข้าราชการศาลยุติธรรมในศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค	25
รวม	686

ที่มา: สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม

6.2.3 การสนับสนุนทุนการศึกษา

การอบรมทางวิชาการโดยความร่วมมือระหว่างศาลยุติธรรมและสถาบันการศึกษาจากต่างประเทศ ศาลยุติธรรมได้ส่งข้าราชการศาลยุติธรรมไปฝึกอบรมทางด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรม และด้านการบริหารงานศาลยุติธรรม ณ สถาบันการศึกษาต่างประเทศ ดังนี้

1) หลักสูตร Mini LL.M. โดยความร่วมมือระหว่างสำนักงานศาลยุติธรรม และ Chicago - Kent College of Law รุ่นที่ 8

2) หลักสูตร Mini LL.M. โดยความร่วมมือระหว่างสำนักงานศาลยุติธรรมและ Kyushu University รุ่นที่ 8 และ รุ่นที่ 9

3) ทุนการศึกษาต่อด้านวิชาการในสถาบันการศึกษาในประเทศและต่างประเทศสำหรับข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม และบุคคลทั่วไป ดังนี้

3.1) ศาลยุติธรรมสนับสนุนทุนการศึกษาต่อ ณ สถาบันในประเทศ ให้แก่ ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำนวน 76 คน ดังนี้

ตารางที่ 6.7 แสดงจำนวนข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมที่ได้รับทุนศึกษาต่อระดับปริญญาเอกและปริญญาโท ณ สถาบันการศึกษาภายในประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ทุนการศึกษา	จำนวนผู้รับทุน (คน)		
	ข้าราชการตุลาการ	ข้าราชการศาลยุติธรรม	รวม
1. ระดับปริญญาเอก	4	1	5
2. ระดับปริญญาโท			
- สำหรับส่วนกลาง	-	18	18
- สำหรับส่วนภูมิภาค	6	26	32
รวม	10	45	55

ที่มา: สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม

3.2) ศาสตราจารย์ธรรมสนับสนุนทุนการศึกษาต่อต่างประเทศ ให้แก่ ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมและบุคคลทั่วไป โดยมีผู้ที่ได้ทุนศึกษาต่อระดับปริญญาโท จำนวน 18 คน

ตารางที่ 6.8 แสดงจำนวนข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมที่ได้รับทุนการศึกษาต่อระดับปริญญาโทต่างประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ทุนการศึกษา-ระดับปริญญาโท	จำนวน (คน)
ทุนสำหรับข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม	
1. สาขา International Economic Business Law ณ University of Kyushu ประเทศญี่ปุ่น	1
2. สาขากฎหมาย ณ Chicago - Kent College of Law, Illinois Institute of Technology ประเทศสหรัฐอเมริกา	3
3. สาขากฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค เน้นความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ ณ มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ	2
4. สาขากฎหมายเศรษฐกิจ เน้นการควบรวมกิจการและการแข่งขันทางการค้า ณ มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ	1
5. สาขาการบริหารจัดการภาครัฐ ณ มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ	1
รวม	8
ทุนสำหรับบุคคลทั่วไป	
1. สาขากฎหมายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ณ มหาวิทยาลัย ประเทศสหรัฐอเมริกา	1
2. สาขากฎหมายแรงงาน ณ มหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกา	1
รวม	10

ที่มา: สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม

บริการประชาชนและสังคม
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การให้บริการประชาชนและสังคม เพื่อการพัฒนากที่ยั่งยืน

ปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำของประชาชนในสังคมไทย ส่วนหนึ่งเกิดมาจากการที่ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงการอำนวยความสะดวกของภาครัฐได้ ดังนั้น ความรู้ ความเข้าใจ และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม จึงเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดความเสมอภาค ลดช่องว่างที่เกิดจากความไม่รู้ หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ การเอารัดเปรียบจากกลุ่มมิถุนาชีพ ทัศนคติในด้านลบ ที่มองว่ากฎหมายเป็นเรื่องยากแก่การเข้าใจ มีกระบวนการยุ่งยาก และเป็นเรื่องไกลตัว สิ่งเหล่านี้ยังคงเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขให้หมดไปอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานศาลยุติธรรมได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาขั้นพื้นฐานของสังคมไทย การเรียนรู้และเข้าถึงปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สำนักงานศาลยุติธรรมดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดทุกปี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานศาลยุติธรรมได้ดำเนินโครงการ ที่มุ่งเน้นการบริการการเข้าถึงประชาชนในสังคม การให้ความรู้ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อประชาชนทั้งในระดับเยาวชน และประชาชนทั่วไป ดังนี้

1. ค่ายเยาวชนต้นกล้าตุลาการ

สำนักงานศาลยุติธรรม เปิดโอกาสให้เยาวชนที่เป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายเบื้องต้น การศึกษาวิชานิติศาสตร์ กระบวนการพิจารณาคดีของศาลยุติธรรม เส้นทางสู่การเป็นผู้พิพากษา ได้รับประสบการณ์ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการวางแผนการศึกษาในอนาคต รวมทั้งส่งเสริม ปลูกฝัง และสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนได้ตระหนักถึงความยุติธรรม คุณธรรม และจริยธรรมว่าเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินชีวิตซึ่งส่งผลให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้กรอบแห่งกฎหมาย

สำนักงานศาลยุติธรรมได้เดิมฝันสู่เส้นทางนักกฎหมายต่อเนื่องทุกปี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 “ค่ายต้นกล้าตุลาการ” รุ่นที่ 7 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 24 - 29 เมษายน 2560 ณ ห้องประชุมใหญ่ศาลฎีกา และโรงแรมทวาราวดี รีสอร์ท จังหวัดปราจีนบุรี มีเยาวชนที่ผ่านการคัดเลือก 125 คน จากผู้สมัครทั่วประเทศ 500 คน เยาวชนที่ผ่านกิจกรรมจะเป็นแนวร่วมที่ดีในการชี้แจงแสดงทัศนคติให้สังคมเข้าใจในบริบทการทำงานของศาลยุติธรรม ทั้งนี้ เยาวชนที่ผ่านโครงการนับตั้งแต่รุ่นที่ 1 ถึงรุ่นที่ 6 มีจำนวน 725 คน บางส่วนสำเร็จการศึกษาในระดับเนติบัณฑิตไทย บางส่วนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและทำงานแล้ว เยาวชนทุกคนต่างมีทิศทางการดำเนินชีวิตที่ดี เยาวชนที่สนใจเข้าร่วมโครงการสามารถดาวน์โหลดใบสมัครได้ที่ www.coj.go.th และ www.facebook.com/TonklaTulkan หรือสมัครทางระบบออนไลน์ <http://tk.coj.go.th>

2. เยาวชนไทยหัวใจเดียวกัน (Belia Thai Sejiwa Sehati)

จากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงานศาลยุติธรรมได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของเยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต โดยเฉพาะเยาวชนที่มีแหล่งพำนักอยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ จึงริเริ่มให้มีการดำเนินโครงการเยาวชนไทยหัวใจเดียวกัน (Belia Thai Sejiwa Sehati) ขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีของศาลยุติธรรม สิทธิ หน้าที่ของเด็กและเยาวชนตามกฎหมายให้แก่เยาวชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการจะสามารถเป็นเครือข่ายประชาสัมพันธ์และถ่ายทอดความรู้ที่ตนได้รับจากการเข้าร่วมโครงการแก่เหล่าเยาวชนด้วยกันและบุคคลในชุมชนของตน นอกจากนี้ยังได้รับการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดี ด้วยการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญ ในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้กรอบแห่งกฎหมาย

เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการมีอายุระหว่าง 15 - 18 ปี นับถือศาสนาอิสลามและกำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา ได้แก่ อำเภอจะนะ อำเภอนาทวี อำเภอเทพา และอำเภอบ้านย้อย โดยเยาวชนที่สนใจเข้าร่วมโครงการสามารถดาวน์โหลดใบสมัครและรายละเอียดวิธีการสมัครได้ที่ www.iprd.coj.go.th หรือ www.facebook.com/BeliaThaiSejiwaSehati

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการเยาวชนไทยหัวใจเดียวกัน (Belia Thai Sejiwa Sehati) ขึ้นเป็นรุ่นที่ 5 ระหว่างวันที่ 20 - 26 สิงหาคม 2560 ณ ห้องประชุมใหญ่ ศาลฎีกา และโรงแรมไมด้า ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร มีเยาวชนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการจำนวน 150 คน มีการกำหนดกิจกรรมภายใต้โครงการ อาทิ การรับฟังคำบรรยายจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ จัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ กิจกรรมทัศนศึกษาในสถานที่สำคัญ ได้แก่

- เข้าเยี่ยมคารวะนายวีระพล ตั้งสุวรรณ ประธานศาลฎีกา เยี่ยมชมและศึกษาดูงานศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- ศึกษาดูงานศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ
- เข้าถวายความเคารพพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวัง
- เข้าเยี่ยมคารวะและอวยพรวันเกิดพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ

3. การให้ความรู้ด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน

ศาลยุติธรรมทั่วประเทศและสำนักงานศาลยุติธรรม ดำเนินการเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน ได้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้ประชาชนมีความรู้และเข้าใจในกฎหมายพื้นฐาน หน้าที่ สิทธิ และเสรีภาพ ของตนเอง สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง และไม่กระทำการ ละเมิดต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อศาล และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม อีกทั้งเป็น การลดปัญหาทางสังคม และลดปริมาณคดีอาญาและคดีแพ่งที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

3.1) การอบรมทางกฎหมายแก่ประชาชน

ศาลยุติธรรมให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายให้แก่สังคม ประชาชนในชุมชน และกลุ่มบุคคลต่างๆ อาทิ นิสิต นักศึกษา เด็กและเยาวชน อาสาสมัครต่างๆ เป็นต้น โดยได้ดำเนินการอบรมความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1) **ความรู้ทางกฎหมายคดีล้มละลาย** ศาลยุติธรรมจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมาย ให้แก่ ประชาชน นักศึกษา และทนายความ เกี่ยวกับคดีล้มละลาย โดยมีประเด็นสำคัญได้แก่ เป็นจำเลยในคดีล้มละลายได้อย่างไร ทำอย่างไรเมื่อจำเลยถูกพิทักษ์ทรัพย์ การติดต่อราชการศาลล้มละลายกลาง และคดีอาญาเกี่ยวกับล้มละลาย

2) **ความรู้และคุ้มครองสิทธิประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากรใหม่** ศาลยุติธรรมจัดอบรมความรู้ด้านกฎหมายภาษีอากรใหม่แก่ประชาชน โดยมีการอภิปราย เรื่องกฎหมายศุลกากรที่แก้ไขใหม่ และ กฎหมายภาษีอากรที่แก้ไขใหม่และผลกระทบที่เกิดจากการแก้ไขกฎหมายใหม่ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมความรู้กฎหมายภาษีอากรที่แก้ไขใหม่และผลกระทบที่เกิดจากการแก้ไขกฎหมายใหม่ ได้รับ

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากร และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

3) **ความรู้ด้านกฎหมายประชาชน** โดยมีการบรรยายหัวข้อ ทุนยนต์และปัญญาประดิษฐ์ วิกฤติแรงงานไทย และการนำเครื่องจักร/เทคโนโลยีมาแทนแรงงานก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายอย่างไร เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายแรงงาน และประเด็นเกี่ยวกับ ทุนยนต์และปัญญาประดิษฐ์ ได้แก่ มนุษย์ตกงานเพราะ ทุนยนต์จริงหรือ ทุนยนต์และปัญญาประดิษฐ์ จะมาแทนที่แรงงานไทยในอนาคตหรือไม่ว่าง ตกลงเพราะทุนยนต์กฎหมายแรงงานคุ้มครองเพียงใด

4) **ทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ายุค 4.0** โดยมีการบรรยายให้ความรู้ในหัวข้อต่างๆ เช่น Contemporary Legal Issue in Digital Society กฎหมายการค้าระหว่างประเทศและทรัพย์สินทางปัญญากับธุรกิจ Start Up พัฒนาธุรกิจการค้าด้วยสิทธิบัตรและความลับทางการค้า D - Commerce และการชำระเงินทางดิจิทัล : กลไก กฎหมาย และประเด็นที่น่าสนใจ เป็นต้น ตลอดจนงานศึกษาดูงานนอกสถานที่ ได้แก่ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) บริษัท กลสิกร บิซิเนส-เทคโนโลยี กรุ๊ป จำกัด และท่าเรือกรุงเทพ

5) **ศาลยุติธรรมเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายให้แก่ประชาชน** ครั้งที่ 5 กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ประชาชน ผู้นำเครือข่ายชุมชน นักเรียน นักศึกษา หรือผู้ต้องขังในเรือนจำ ณ โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 800 คน โดยได้รับเกียรติจากวิทยากรบรรยายในหัวข้อ กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด และกฎหมายเกี่ยวกับสื่อโซเชียลที่เยาวชนควรรู้ เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายประเภทต่างๆ

6) สัมมนาความรู้ด้านกฎหมายและระบบการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรมแก่สื่อมวลชน ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสื่อสารมวลชน สื่อมวลชน เครือข่ายด้านการประชาสัมพันธ์ รวม 68 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สื่อมวลชนได้รับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระบบการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรม และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของศาลยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องครบถ้วนไปสู่สาธารณชนต่อไป

3.2) การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน

ศาลยุติธรรมดำเนินการสำคัญเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ทางกฎหมาย ให้แก่ประชาชนในหลายช่องทางผ่านสื่อต่างๆ รวมทั้งพัฒนารูปแบบการเผยแพร่ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและเอื้อแก่การเข้าถึงข้อมูล ดังนี้

3.2.1 การจัดกิจกรรม/นิทรรศการต่างๆ ในวันสำคัญ

ศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรมจัดกิจกรรม/นิทรรศการในวันสำคัญต่าง ๆ โดยในวันสำคัญดังกล่าว ศาลทั่วประเทศจะจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ ข้อมูลเกี่ยวกับศาล ขั้นตอนกระบวนการพิจารณาคดี การไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท จัดกิจกรรมแข่งขันตอบปัญหาความรู้ทางกฎหมาย จัดสัมมนาให้ความรู้ทางวิชาการในงานสัปดาห์ศาลยุติธรรม กิจกรรมแข่งขันตอบปัญหากฎหมายระดับมัธยมปลายและอุดมศึกษา ในวันระพี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายให้แก่แก่นักเรียนนักศึกษาและประชาชนทั่วไป มีผู้เข้าร่วมจำนวน 200 คน ในวันที่ 7 สิงหาคม 2560 ณ อุทยานการเรียนรู้จังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดนันทบุรี เป็นต้น

3.2.2 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อบุคคล และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

1) จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวและการบังคับคดีผู้ประกันในคดีอาญา ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ สำนักอัยการสูงสุด สำนักงานเขต สถาบันการศึกษา ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจทางกฎหมายเกี่ยวกับขั้นตอนและสิทธิของผู้ประกันในการยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราว

2) ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการขอปล่อยตัวชั่วคราวและการบังคับคดีผู้ประกันให้แก่คู่ความ ผู้ประกัน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คู่ความ ผู้ประกัน ผู้เกี่ยวข้องและประชาชนกลุ่มมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับการปล่อยตัวชั่วคราวและการบังคับคดีผู้ประกันสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องเมื่อมาติดต่อราชการศาลเกี่ยวกับการขอปล่อยชั่วคราวและการบังคับคดีผู้ประกัน อีกทั้งมีอัตราผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีหลังปล่อยตัวชั่วคราวและผู้ประกันที่ผิดสัญญาประกันลดลง

3) จัดรายการวิทยุ คุยกันนอกศาล โดยกองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์ สำนักงานศาลยุติธรรม ออกอากาศทางสถานีวิทยุรัฐสภา FM 87.5 Mhz. ทุกวันเสาร์ เวลา 20.00 น. - 21.00 น

4) ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการทางวิทยุโทรทัศน์ แผ่นพับ ได้แก่ โครงการเยาวชนไทยหัวใจเดียวกัน ค่ายเยาวชนต้นกล้าตุลาการ โครงการศาลยุติธรรมกับประชาชนบนเส้นทางเดียวกันฯ

4. ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของศาลยุติธรรม

ศาลยุติธรรมตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ตามหลักการดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคมภายใต้หลักจริยธรรมและการจัดการที่ดี และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (CSR-after-process) โดยมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์แก่สังคมในด้านต่างๆ ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

1) กิจกรรมทูตเยาวชนศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (CIPIT Court Young Ambassador Award 2017) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนได้ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับการพิทักษ์ทรัพย์สินทางปัญญาและความสำคัญของการค้าระหว่างประเทศ ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านกฎหมายการค้าระหว่างประเทศซึ่งมีความสำคัญยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ และสนับสนุนการพัฒนาระบบการศึกษากฎหมายสาขาดังกล่าวในระดับอุดมศึกษาของไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางร่วมมือกับชมรมผู้พิพากษาสมทบในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ องค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น (เจโทร กรุงเทพฯ) และบริษัททูริ วิชั่นส์ จำกัด (มหาชน) รับสมัครเยาวชนที่กำลัง

ศึกษาระดับปริญญาตรี สาขานิติศาสตร์ในประเทศไทย และมีความสนใจเป็นพิเศษในกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และมีความสนใจเป็นพิเศษในกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ เพื่อเข้าร่วมการแข่งขันแถลงการณ์ปิดคดีด้วยวาจาในการแข่งขันภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ และได้รับคัดเลือกเป็น CIPIT Court Young Ambassador Award 2017

2) โครงการเลี้ยงอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร พร้อมบรรยายความรู้ทางด้านกฎหมายและมอบแว่นสายตาให้แก่เด็กนักเรียนที่มีปัญหาทางด้านสายตา 20 คน ณ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 53 จังหวัดสกลนคร ซึ่งมีนักเรียนเข้าร่วมโครงการจำนวน 750 คน

3) กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน “ต้นกล้ารักการอ่าน” ห้องสมุดศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรมเฉลิมพระเกียรติได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อส่งเสริมให้บุตรหลานของบุคลากรในสังคมสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมมีนิสัยรักการอ่าน มีจินตนาการที่ก้าวไกล และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

4) กิจกรรมจิตอาสา “อัดเสียงอ่านหนังสือสำหรับผู้พิการทางด้านสายตา” เพื่อน้อมเกล้าฯ รำลึกในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหิตลธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร

5) มอบทุนการศึกษา และอุปกรณ์ทางการศึกษาต่างๆ ให้กับสถานศึกษา อาทิ โครงการเลี้ยงอาหารกลางวันเด็กพร้อมมอบอุปกรณ์ของใช้ ของเล่น เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ณ โรงเรียนวัดชีผ้าขาว (ประชานุเคราะห์) โครงการมอบทุนการศึกษาแก่เด็กเยาวชน เพื่อน้อมอุทิศถวายเป็นพระราชกุศลและถวายความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในวันที่ 13 ธันวาคม 2560 เป็นการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์และสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซึ่งอยู่ระหว่างการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูตามกระบวนการมาตรการพิเศษแทนการพิพากษาคดี เป็นต้น

6) กิจกรรมช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย (น้ำท่วม) ผู้พิพากษาพร้อมคณะเจ้าหน้าที่นำข้าวสาร อาหารแห้ง น้ำดื่มและสิ่งของจำเป็นบริจาคแก่ผู้ประสบอุทกภัย (น้ำท่วม) ในจังหวัดสกลนคร ณ วัดป่าสุทธาวาส ซึ่งจัดตั้งเป็นศูนย์รับบริจาคช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย (น้ำท่วม) ชั่วคราว

7) นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ ปลุกต้นพยุง บริเวณหน้าศาลแรงงานภาค 1 พระนครศรีอยุธยา แจกสิ่งของและเลี้ยงอาหารกลางวันแก่เด็กในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

8) กิจกรรมปลูกต้นไม้ปลูกป่าชายเลน กิจกรรม “ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชการที่ 9 เนื่องในโอกาส วันเฉลิมพระชนมพรรษา 85 พรรษา 12 สิงหาคม 2560” เพื่อเป็นสาธารณประโยชน์แก่สังคมและสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมแห่งความกตัญญู เพื่อถวายแด่
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

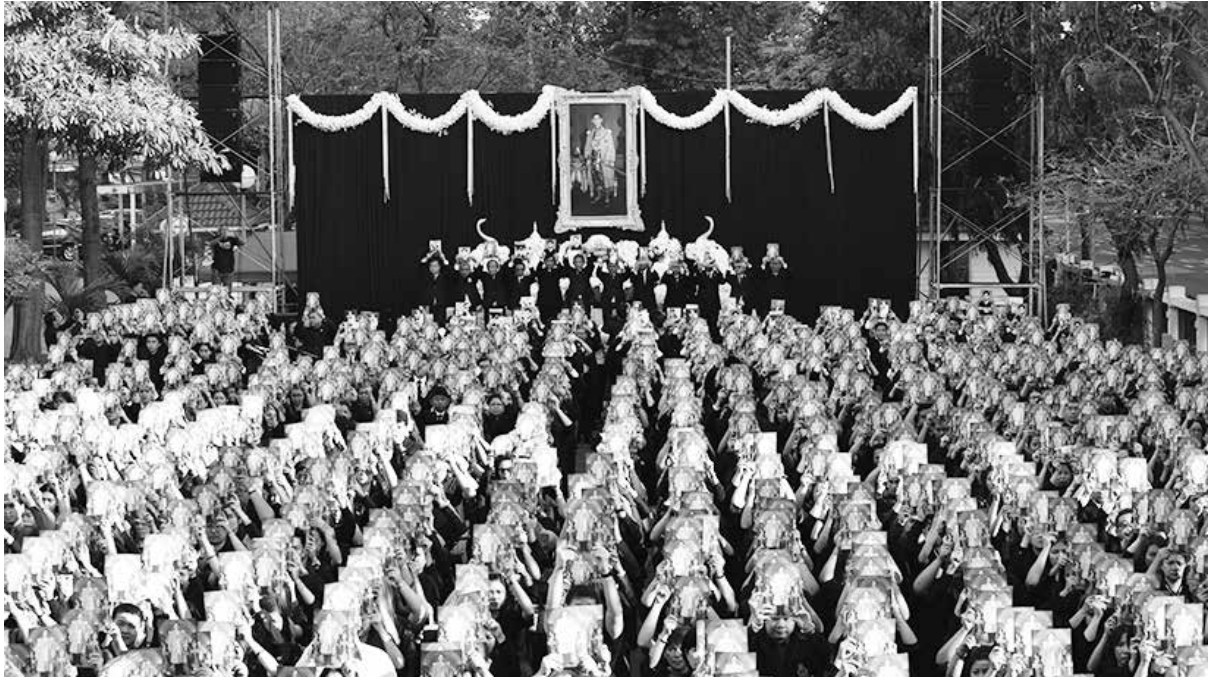
กิจกรรมแห่งความภักดี เพื่อถวายแด่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ศาลฎีกาจัดพิธีน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณและถวายความอาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2559 โดยมีนายวีระพล ตั้งสุวรรณ ประธานศาลฎีกา เป็นประธานในพิธี พร้อมด้วยนายสชโชค สุขารมณ์ และนายไพโรจน์ วายุภาพ อดีตประธานศาลฎีกา คณะผู้บริหาร ข้าราชการตุลาการ ข้าราชการศาลยุติธรรม พนักงานราชการ และลูกจ้าง ร่วมพิธีน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ และถวายความอาลัย พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ณ ห้องโถง ชั้น 2 อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ศาลฎีกา

พิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลปัญญาสมวาร (50 วัน) เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2559 นายวีระพล ตั้งสุวรรณ ประธานศาลฎีกา นำข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมและเจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรม ประมาณ 1,500 คน ร่วมพิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลปัญญาสมวาร (50 วัน) โดยจัดให้มีกิจกรรมทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งแด่พระภิกษุสงฆ์ จำนวน 89 รูป และร่วมพิธีน้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ ถวายความอาลัย พร้อมร่วมกันร้องเพลง “ความฝันอันสูงสุด” และ “สรรเสริญพระบารมี” ณ บริเวณลานจอดรถหน้าอาคารศาลอาญา ถนนรัชดาภิเษก

พิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลสัตมวาร (100 วัน) เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2560 นายวิระพล ตั้งสุวรรณ ประธานศาลฎีกา นำข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมและเจ้าหน้าที่ศาลยุติธรรม ประมาณ 2,000 คน ร่วมพิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลสัตมวาร (100 วัน) ณ บริเวณลานจอดรถหน้าอาคารศาลอาญา ถนนรัชดาภิเษก

พิธีบำเพ็ญกุศลเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลครบรอบ 1 ปี วันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันศุกร์ที่ 13 ตุลาคม 2560 โดยกำหนดพื้นที่จัดงานให้ศาลยุติธรรมในกรุงเทพมหานครร่วมพิธีที่ส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินการ ส่วนหน่วยงานในสังกัดศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรมที่ตั้งอยู่ในจังหวัดเดียวกันให้ร่วมกันจัดงาน หรือตามความเหมาะสม

จัดอุปสมบทเพื่อน้อมถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ครบกำหนดสัตมวาร (100 วัน)

ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมและประชาชน
วางดอกไม้จันทน์ถวายความอาลัยในพระราช
พิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระ
พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และร่วมแจก
อาหารพระราชทานแก่ประชาชน ณ บริเวณ
ซุ้มถวายดอกไม้จันทน์ หน้าวัดบูรณศิริมาตยาราม
ถ.อัษฎางค์ ริมคลองหลอด เขตพระนคร กรุงเทพฯ

ประมวลภาพกิจกรรมที่สำคัญ

ประมวลภาพกิจกรรมที่สำคัญ

พิธีเปิดการยื่นคำฟ้องและส่งเอกสารในคดีผู้ริกคทาวระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing)

การประชุม เรื่อง การยื่นคำฟ้องและส่งคำคู่ความทางอิเล็กทรอนิกส์

พิธีเปิดศูนย์คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญา

โครงการห้องสมุดหนึ่งเดียวทั่วประเทศ (One Country One Library)

ค่ายเยาวชนต้นกล้าตุลาการ

เยาวชนไทยหัวใจเดียวกัน (Belia Thai Sejiwa Sehati)

ศาลยุติธรรมเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

พิธีลงนามความร่วมมือระหว่างสำนักงานศาลยุติธรรมกับศาลเวียดนาม

חכמה

พระราชบัญญัติ และพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีของศาล

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลยุติธรรมได้เสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการ และการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่มีความสอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการ

บ้านเมืองที่ดี โดยเน้นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	
พระราชบัญญัติ	ประกาศราชกิจจานุเบกษา
1. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 32) พ.ศ. 2559	วันที่ 11 ธันวาคม 2559
2. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2559	วันที่ 26 ธันวาคม 2559
3. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2560	วันที่ 15 มกราคม 2560
4. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560	วันที่ 27 มกราคม 2560
5. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560	วันที่ 20 มีนาคม 2560
6. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2560	วันที่ 6 กรกฎาคม 2560
7. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2560	วันที่ 13 สิงหาคม 2560
8. พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560	วันที่ 26 กันยายน 2560
พระราชกฤษฎีกา	ประกาศราชกิจจานุเบกษา
1. พระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดทำการศาลจังหวัดเชียงคำ พ.ศ. 2560	วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2560
2. พระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวน ที่ตั้ง เขตศาล และวันเปิดทำการของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค พ.ศ. 2560	วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2560

ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำแนะนำ และประกาศเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาตัวของศาล

พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 5 ได้กำหนดให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจหน้าที่ในการวางระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม เพื่อให้การดำเนินงานของศาลยุติธรรมเป็นไปอย่างเรียบร้อยและเป็นระเบียบเดียวกัน และให้มีอำนาจให้คำแนะนำแก่ผู้พิพากษาในการปฏิบัติตามระเบียบวิธีการต่างๆ ที่กำหนดขึ้นโดยกฎหมายให้ถูกต้อง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ประธานศาลฎีกาได้ออกระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำแนะนำ และประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม รวมทั้งระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศาลยุติธรรม ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	
ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา	ประกาศราชกิจจานุเบกษา
1. ข้อบังคับประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559	วันที่ 1 ตุลาคม 2559
2. ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560	วันที่ 25 สิงหาคม 2560
3. ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีการดำเนินคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560	วันที่ 29 กันยายน 2560
ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา	ประกาศราชกิจจานุเบกษา
1. ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการยื่น ส่ง และรับคำคู่ความและเอกสารทางระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2560	วันที่ 3 พฤษภาคม 2560
2. ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการไกล่เกลี่ย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560	วันที่ 30 มิถุนายน 2560
คำแนะนำของประธานศาลฎีกา	ลงวันที่
คำแนะนำของประธานศาลฎีกา เกี่ยวกับวิธีการรอกำหนดโทษ การรอกำหนดโทษและการกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติ พ.ศ. 2559	วันที่ 14 ตุลาคม 2559

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม	ประกาศราชกิจจานุเบกษา
1. ประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง เปิดทำการศาลจังหวัด พิษณุโลก สาขานครไทย	วันที่ 11 พฤศจิกายน 2559
2. ประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง เปิดทำการศาลจังหวัด เชียงราย สาขาเวียงป่าเป้า	วันที่ 11 พฤศจิกายน 2559
3. ประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง เปิดทำการศาลจังหวัด มหาสารคาม สาขาพยัคฆภูมิพิสัย	วันที่ 11 พฤศจิกายน 2559
4. ประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายใน และกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560	วันที่ 14 มีนาคม 2560
5. ประกาศคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง กำหนดให้มีสำนักอำนวยการ ประจำศาลและสำนักงานประจำศาล (ฉบับที่ 26)	วันที่ 14 มีนาคม 2560

ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม	ประกาศ
1. ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เรื่อง ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมที่เกี่ยวกับการไกล่เกลี่ย พ.ศ. 2560	วันที่ 22 สิงหาคม 2560
2. ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ในคดีอาญา พ.ศ. 2560	วันที่ 22 สิงหาคม 2560

ประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม	ประกาศราชกิจจานุเบกษา
ประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าป่วยการ และค่าใช้จ่ายของผู้ประนีประนอม (ฉบับที่ 2)	วันที่ 14 ธันวาคม 2559

ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม	ประกาศราชกิจจานุเบกษา
ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการกำหนดจำนวนชั่วโมง ที่ถือเป็นการทำงานหนึ่งวัน และแนวปฏิบัติในการให้ทำงานบริการสังคม หรือสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับและการเปลี่ยนสถานที่กักขัง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560	วันที่ 11 สิงหาคม 2560

รายชื่อศาลยุติธรรมทั่วราชอาณาจักร

ศาลสูง	จำนวน	12	ศาล
ศาลชั้นต้นในเขตกรุงเทพฯ และศาลชั้นต้นไม่สังกัดภาค	จำนวน	14	ศาล
ศาลชำนาญพิเศษ	จำนวน	93	ศาล
ศาลจังหวัด	จำนวน	120	ศาล
ศาลแขวง	จำนวน	32	ศาล
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	271	ศาล

รายชื่อศาลสูง

ลำดับ	รายชื่อศาล	ลำดับ	รายชื่อศาล
	ชั้นฎีกา		ชั้นอุทธรณ์
1	ศาลฎีกา	1	ศาลอุทธรณ์
		2	ศาลอุทธรณ์ภาค 1
		3	ศาลอุทธรณ์ภาค 2
		4	ศาลอุทธรณ์ภาค 3
		5	ศาลอุทธรณ์ภาค 4
		6	ศาลอุทธรณ์ภาค 5
		7	ศาลอุทธรณ์ภาค 6
		8	ศาลอุทธรณ์ภาค 7
		9	ศาลอุทธรณ์ภาค 8
		10	ศาลอุทธรณ์ภาค 9
		11	ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ *
รวมศาลฎีกา จำนวน 1 ศาล		รวมศาลอุทธรณ์ จำนวน 11 ศาล	

รายชื่อศาลชั้นต้นในเขตกรุงเทพฯ และศาลชั้นต้นไม่สังกัดภาค

ลำดับ	รายชื่อศาล	ลำดับ	รายชื่อศาล
1	ศาลแพ่ง	8	ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 1 ***
2	ศาลแพ่งธนบุรี	9	ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 3 ***
3	ศาลแพ่งกรุงเทพใต้	10	ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 4 ***
4	ศาลอาญา	11	ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 5 ***
5	ศาลอาญาธนบุรี	12	ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 6 ***
6	ศาลอาญกรุงเทพใต้	13	ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 8 ***
7	ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง *	14	ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 9 ***

รวมศาลชั้นต้นในเขตกรุงเทพฯ และศาลชั้นต้นไม่สังกัดภาค จำนวน 14 ศาล

รายชื่อศาลชำนาญพิเศษ

ลำดับ	รายชื่อศาล
	ศาลชำนาญพิเศษ
1	ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง
2	ศาลภาษีอากรกลาง
3	ศาลล้มละลายกลาง
4	ศาลแรงงานกลาง (กรุงเทพฯ)
5	ศาลแรงงานภาค 1 (สระบุรี)
6	ศาลแรงงานภาค 1 (สาขาพระนครศรีอยุธยา)
7	ศาลแรงงานภาค 2 (ชลบุรี)
8	ศาลแรงงานภาค 2 (สาขาระยอง)
9	ศาลแรงงานภาค 3 (นครราชสีมา)
10	ศาลแรงงานภาค 4 (อุดรธานี)
11	ศาลแรงงานภาค 5 (เชียงใหม่)
12	ศาลแรงงานภาค 6 (นครสวรรค์)
13	ศาลแรงงานภาค 7 (กาญจนบุรี)
14	ศาลแรงงานภาค 8 (ภูเก็ต)
15	ศาลแรงงานภาค 9 (สงขลา)
16	ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
17	ศาลเยาวชนและครอบครัว (สาขามีนบุรี)
รวมศาลชำนาญพิเศษ จำนวน 17 ศาล	

รายชื่อศาลในภาค 1 - 9

ภาค 1			
ลำดับ	รายชื่อศาล	ลำดับ	รายชื่อศาล
	ศาลจังหวัด		ศาลแขวง
1	ศาลจังหวัดมีนบุรี	1	ศาลแขวงปทุมวัน
2	ศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	2	ศาลแขวงพระนครใต้
3	ศาลจังหวัดลพบุรี	3	ศาลแขวงพระนครเหนือ
4	ศาลจังหวัดชัยนาท	4	ศาลแขวงดุสิต
5	ศาลจังหวัดสิงห์บุรี	5	ศาลแขวงธนบุรี
6	ศาลจังหวัดอ่างทอง	6	ศาลแขวงพระนครศรีอยุธยา
7	ศาลจังหวัดสระบุรี	7	ศาลแขวงลพบุรี
8	ศาลจังหวัดปทุมธานี	8	ศาลแขวงนนทบุรี
9	ศาลจังหวัดธัญบุรี	9	ศาลแขวงสมุทรปราการ
10	ศาลจังหวัดนนทบุรี	10	ศาลแขวงดอนเมือง
11	ศาลจังหวัดสมุทรปราการ	11	ศาลแขวงสระบุรี
12	ศาลจังหวัดชัยบาดาล		
13	ศาลจังหวัดพระโขนง		
14	ศาลจังหวัดตลิ่งชัน		
รวม 14 ศาล		รวม 11 ศาล	

รายชื่อศาลในภาค 1 - 9

ภาค 1 (ต่อ)

ลำดับ	รายชื่อศาล
	ศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษ
1	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดชัยนาท
2	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนนทบุรี
3	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดปทุมธานี
4	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
5	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดลพบุรี
6	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรปราการ
7	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสระบุรี
8	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสิงห์บุรี
9	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดอ่างทอง
รวม 9 ศาล	
รวมศาลในภาค 1 จำนวน 34 ศาล	

รายชื่อศาลในภาค 1 - 9

ภาค 2			
ลำดับ	รายชื่อศาล	ลำดับ	รายชื่อศาล
	ศาลจังหวัด		ศาลแขวง
1	ศาลจังหวัดชลบุรี	1	ศาลแขวงชลบุรี
2	ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา	2	ศาลแขวงพัทยา
3	ศาลจังหวัดนครนายก	รวม 2 ศาล	
4	ศาลจังหวัดปราจีนบุรี		ศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษ
5	ศาลจังหวัดกบินทร์บุรี	1	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดจันทบุรี
6	ศาลจังหวัดสระแก้ว	2	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดฉะเชิงเทรา
7	ศาลจังหวัดระยอง	3	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดชลบุรี
8	ศาลจังหวัดตราด	4	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดตราด
9	ศาลจังหวัดจันทบุรี	5	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครนายก
10	ศาลจังหวัดพัทยา	6	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดปราจีนบุรี
		7	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดระยอง
		8	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสระแก้ว
รวม 10 ศาล		รวม 8 ศาล	
รวมศาลในภาค 2 จำนวน 20 ศาล			

รายชื่อศาลในภาค 1 – 9

ภาค 3			
ลำดับ	รายชื่อศาล	ลำดับ	รายชื่อศาล
	ศาลจังหวัด		ศาลแขวง
1	ศาลจังหวัดนครราชสีมา	1	ศาลแขวงนครราชสีมา
2	ศาลจังหวัดบัวใหญ่	2	ศาลแขวงสุรินทร์
3	ศาลจังหวัดสีคิ้ว	3	ศาลแขวงอุบลราชธานี
4	ศาลจังหวัดสีคิ้ว (ปากช่อง)		
5	ศาลจังหวัดพินาย	รวม 3 ศาล	
6	ศาลจังหวัดชัยภูมิ		ศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษ
7	ศาลจังหวัดภูเขียว	1	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดชัยภูมิ
8	ศาลจังหวัดบุรีรัมย์	2	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครราชสีมา
9	ศาลจังหวัดนางรอง	3	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดบุรีรัมย์
10	ศาลจังหวัดสุรินทร์	4	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดยโสธร
11	ศาลจังหวัดรัตนบุรี	5	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดศรีสะเกษ
12	ศาลจังหวัดศรีสะเกษ	6	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสุรินทร์
13	ศาลจังหวัดอุบลราชธานี	7	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดอำนาจเจริญ
14	ศาลจังหวัดอำนาจเจริญ	8	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดอุบลราชธานี
15	ศาลจังหวัดยโสธร		
16	ศาลจังหวัดเดชอุดม		
17	ศาลจังหวัดกันทรลักษณ์		
รวม 17 ศาล		รวม 8 ศาล	
รวมศาลในภาค 3 จำนวน 28 ศาล			

รายชื่อศาลในภาค 1 - 9

ภาค 4			
ลำดับ	รายชื่อศาล	ลำดับ	รายชื่อศาล
	ศาลจังหวัด		ศาลแขวง
1	ศาลจังหวัดขอนแก่น	1	ศาลแขวงขอนแก่น
2	ศาลจังหวัดพล	2	ศาลแขวงอุดรธานี
3	ศาลจังหวัดอุดรธานี	3	ศาลแขวงพัยคภูมิพิสัย
4	ศาลจังหวัดหนองคาย		
5	ศาลจังหวัดบึงกาฬ	รวม 3 ศาล	
6	ศาลจังหวัดเลย		ศาลชั้นัญพิเศษ
7	ศาลจังหวัดสกลนคร	1	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาฬสินธุ์
8	ศาลจังหวัดสว่างแดนดิน	2	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น
9	ศาลจังหวัดนครพนม	3	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครพนม
10	ศาลจังหวัดมุกดาหาร	4	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดบึงกาฬ
11	ศาลจังหวัดมหาสารคาม	5	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม
12	ศาลจังหวัดมหาสารคาม (สาขาพัยคภูมิพิสัย) **	6	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมุกดาหาร
13	ศาลจังหวัดร้อยเอ็ด	7	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ด
14	ศาลจังหวัดหนองบัวลำภู	8	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเลย
15	ศาลจังหวัดกาฬสินธุ์	9	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสกลนคร
16	ศาลจังหวัดชุมแพ	10	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหนองคาย
		11	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหนองบัวลำภู
		12	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดอุดรธานี
รวม 15 ศาล		รวม 12 ศาล	
รวมศาลในภาค 4 จำนวน 31 ศาล			

รายชื่อศาลในภาค 1 - 9

ภาค 5

ลำดับ	รายชื่อศาล	ลำดับ	รายชื่อศาล
	ศาลจังหวัด		ศาลแขวง
1	ศาลจังหวัดเชียงใหม่	1	ศาลแขวงเชียงใหม่
2	ศาลจังหวัดฝาง	2	ศาลแขวงลำปาง
3	ศาลจังหวัดลำปาง	3	ศาลแขวงเวียงป่าเป้า
4	ศาลจังหวัดแม่ฮ่องสอน	รวม 3 ศาล	
5	ศาลจังหวัดแม่ฮ่องสอน (สาขาปาย)		ศาลชำนาญพิเศษ
6	ศาลจังหวัดแม่สะเรียง	1	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงราย
7	ศาลจังหวัดเชียงราย	2	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่
8	ศาลจังหวัดเชียงราย (สาขาเวียงป่าเป้า) **	3	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดน่าน
9	ศาลจังหวัดเทิง	4	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดพะเยา
10	ศาลจังหวัดพะเยา	5	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดแพร่
11	ศาลจังหวัดน่าน	6	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดแม่ฮ่องสอน
12	ศาลจังหวัดน่าน (สาขาปัว)	7	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดลำปาง
13	ศาลจังหวัดลำพูน	8	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดลำพูน
14	ศาลจังหวัดแพร่		
15	ศาลจังหวัดฮอด		
16	ศาลจังหวัดเชียงคำ ***		
รวม 16 ศาล		รวม 8 ศาล	
รวมศาลในภาค 5 จำนวน 27 ศาล			

รายชื่อศาลในภาค 1 – 9

ภาค 6			
ลำดับ	รายชื่อศาล	ลำดับ	รายชื่อศาล
	ศาลจังหวัด		ศาลแขวง
1	ศาลจังหวัดพิษณุโลก	1	ศาลแขวงพิษณุโลก
2	ศาลจังหวัดพิษณุโลก (สาขานครไทย) **	2	ศาลแขวงนครสวรรค์
3	ศาลจังหวัดสุโขทัย	3	ศาลแขวงนครไทย
4	ศาลจังหวัดสวรรคโลก	รวม 3 ศาล	
5	ศาลจังหวัดอุตรดิตถ์		ศาลชั้นัญพิเศษ
6	ศาลจังหวัดตาก	1	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกำแพงเพชร
7	ศาลจังหวัดแม่สอด	2	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดตาก
8	ศาลจังหวัดกำแพงเพชร	3	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์
9	ศาลจังหวัดพิจิตร	4	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดพิจิตร
10	ศาลจังหวัดเพชรบูรณ์	5	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดพิษณุโลก
11	ศาลจังหวัดหล่มสัก	6	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเพชรบูรณ์
12	ศาลจังหวัดวิเชียรบุรี	7	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสุโขทัย
13	ศาลจังหวัดนครสวรรค์	8	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดอุตรดิตถ์
14	ศาลจังหวัดอุทัยธานี	9	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดอุทัยธานี
รวม 14 ศาล		รวม 9 ศาล	
รวมศาลในภาค 6 จำนวน 26 ศาล			

รายชื่อศาลในภาค 1 - 9

ภาค 7			
ลำดับ	รายชื่อศาล	ลำดับ	รายชื่อศาล
	ศาลจังหวัด		ศาลแขวง
1	ศาลจังหวัดนครปฐม	1	ศาลแขวงนครปฐม
2	ศาลจังหวัดราชบุรี	2	ศาลแขวงราชบุรี
3	ศาลจังหวัดสุพรรณบุรี	3	ศาลแขวงสุพรรณบุรี
4	ศาลจังหวัดกาญจนบุรี	รวม 3 ศาล	
5	ศาลจังหวัดเพชรบุรี		ศาลชำนาญพิเศษ
6	ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	1	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครปฐม
7	ศาลจังหวัดสมุทรสาคร	2	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสุพรรณบุรี
8	ศาลจังหวัดทองผาภูมิ	3	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดราชบุรี
9	ศาลจังหวัดสมุทรสงคราม	4	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกาญจนบุรี
10	ศาลจังหวัดหัวหิน	5	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเพชรบุรี
		6	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร
		7	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสงคราม
		8	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
รวม 10 ศาล		รวม 8 ศาล	
รวมศาลในภาค 7 จำนวน 21 ศาล			

รายชื่อศาลในภาค 1 - 9

ภาค 8

ลำดับ	รายชื่อศาล	ลำดับ	รายชื่อศาล
	ศาลจังหวัด		ศาลแขวง
1	ศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช	1	ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี
2	ศาลจังหวัดปากพนัง	2	ศาลแขวงนครศรีธรรมราช
3	ศาลจังหวัดทุ่งสง	3	ศาลแขวงทุ่งสง
4	ศาลจังหวัดชุมพร	รวม 3 ศาล	
5	ศาลจังหวัดหลังสวน		ศาลชำนาญพิเศษ
6	ศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี	1	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสุราษฎร์ธานี
7	ศาลจังหวัดไชยา	2	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครศรีธรรมราช
8	ศาลจังหวัดระนอง	3	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดภูเก็ต
9	ศาลจังหวัดกระบี่	4	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดระนอง
10	ศาลจังหวัดพังงา	5	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดพังงา
11	ศาลจังหวัดตะกั่วป่า	6	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดชุมพร
12	ศาลจังหวัดภูเก็ต	7	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดกระบี่
13	ศาลจังหวัดเกาะสมุย		
14	ศาลจังหวัดเวียงสระ		

รวม 14 ศาล

รวม 7 ศาล

รวมศาลในภาค 8 จำนวน 24 ศาล

รายชื่อศาลในภาค 1 - 9

ภาค 9			
ลำดับ	รายชื่อศาล	ลำดับ	รายชื่อศาล
	ศาลจังหวัด		ศาลแขวง
1	ศาลจังหวัดสงขลา	1	ศาลแขวงสงขลา
2	ศาลจังหวัดตรัง		
3	ศาลจังหวัดพัทลุง		รวม 1 ศาล
4	ศาลจังหวัดสตูล		ศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษ
5	ศาลจังหวัดปัตตานี	1	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลา
6	ศาลจังหวัดยะลา	2	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดตรัง
7	ศาลจังหวัดเบตง	3	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนราธิวาส
8	ศาลจังหวัดนราธิวาส	4	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดปัตตานี
9	ศาลจังหวัดนาทวี	5	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสตูล
		6	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดยะลา
		7	ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดพัทลุง
	รวม 9 ศาล		รวม 7 ศาล
รวมศาลในภาค 9 จำนวน 17 ศาล			

หมายเหตุ :

* เปิดทำการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559

** เปิดทำการตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม 2560

*** เปิดทำการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2560

ที่มา : ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม

รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ศาลยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรม

ที่ปรึกษา	นายสรารัฐ เบญจกุล นายภพ เอกरणานิช นายชัยวัฒน์ ศรีวิภาสสถิตย์	เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม รองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา
คณะผู้จัดทำ	นางสาวรุจิรวรรณ ผลัญชัย นางสาววรัทยา สุริยา นางสาววรวิฐา สิทธิมาลิก นางสาวนภาพรรณ เนืองทอง นางสาวนาตยา แดงกระจ่าง นางสาวเหนือนิดา ชูแสงธนวิรัตน์ นางสาวฉัญฐาทิพ จันทร์ผล นางสาวกมลวรรณ ฤทธิ์ดี นางสาววิรวรรณ โพธิ์ย้อย	ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและงบประมาณ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน นักวิเคราะห์นโยบายและแผน นักวิเคราะห์นโยบายและแผน นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ISBN	978-616-439-022-5	
จัดทำโดย	สำนักแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม	

ขอขอบคุณข้อมูลสนับสนุนการจัดทำรายงาน

ส่วนระบบข้อมูลและสถิติ สำนักแผนงานและงบประมาณ
สำนักคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม
สำนักคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม
สำนักคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม
สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรบุคคล
สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม
สำนักการเจ้าหน้าที่
สำนักการต่างประเทศ
สำนักส่งเสริมงานตุลาการ
สำนักอนุญาตตุลาการ
กองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์

OFFICE OF THE JUDICIARY, THAILAND